

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMEN
ADAYLARININ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE YAŞAM
BECERİLERİNİN MESLEK ÖNCESİ ÖĞRETMEN
KİMLİĞİNE ETKİSİ
DOKTORA TEZİ
Uğur İNCE

2022

ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Mesut AKSAKAL

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Bu tez Yüksek Lisans Tezi standartlarına uygun bulunmuştur.

.....

Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Yüksel SAVUCU

Tez tarafımızdan okunmuş, kapsam ve kalite yönünden Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Zeki COŞKUNER

Danışman

Doktora Sınavı Jüri Üyeleri

_____

_____

_____

_____

ETİK BEYAN

Kendime ait çalışmalar ile bu tez çalışmasını gerçekleştirdiğimi, çalışmaların planlanmasından, bulgularının elde edilmesine ve yazım aşamasına kadar tüm aşamalarında etiğe aykırı davranışım olmadığını, bu tezdeki tüm bilgileri ve verileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışması içinde yer alan ancak bu tez çalışmasının bulguları arasında yer almayan verilere, bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

Uğur İNCE

13/06/2022

Doç. Dr. Zeki COŞKUNER

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

ELAZIĞ

TEŞEKKÜR

Lisans ve Lisansüstü eğitimim boyunca her anlamda bana danışmanlık ve rehberlik yapan hayatıma yön veren, bilgi beceri ve deneyimleriyle bana yol gösteren kıymetli danışmanım Doç. Dr. Zeki COŞKUNER'e sonsuz teşekkür ederim.

Benden desteğini esirgemeyen bugünlerime vesile olan değerli hocalarım Prof. Dr. Bilal ÇOBAN ve Pof. Dr. İsmail GÖKHAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Tezimin hazırlanma sürecinde her konuda yanımda olan ve desteğini esirgemeyen değerli dostum Arş. Gör. Fatih Harun TURHAN'a ayrıca teşekkür ederim.

Bugünlere kadar beni yetiştiren sevgili annem ve hayatta olmasada varlığını hep hissettiğim kendisine layık olmaya çalıştığım merhum babama sonsuz teşekkür ederim.

Son olarak her koşulda yanımda olan desteğini ve sabrını hiç esirgemeyen beni hep motive eden sevgili eşime çok teşekkür ederim.

Bana babalık duygusunu yaşatan sevgili oğlum Zülküf Aras İNCE' ye sevgilerimle...

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI	II
ETİK BEYAN	III
TEŞEKKÜR	IV
İÇİNDEKİLER	V
TABLO LİSTESİ	VII
ŞEKİLLER LİSTESİ	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	X
1. ÖZET	1
2.ABSTRACT	3
3. GİRİŞ	5
3.1. Kişilik Kavramı	7
3.1.1 Karakter	9
3.1.2. Mizaç (huy)	10
3.1.3. Benlik	11
3.1.4. Beş faktör Kişilik Özelliği	13
3.1.4.1. Deneyime Açıklık	13
3.1.4.2. Vicdanlılık(öz disiplin)	14
3.1.4.3. Dışadönüklük	14
3.1.4.4. Nevrotizm	15
3.1.4.5. Uyumluluk (Uzlaşılabilirlik)	15
3.1.5. Kişilik Kuramı	16
3.2. Yaşam Becerileri	17
3.2.1. Yaşam Becerileri Yaklaşımları	18
3.2.2. Yaşam Becerileri ve Spor	19
3.2.3. Yaşam Becerisi Temel Alanları	21
3.2.3.1. Karar Verme ve Problem Çözme Becerileri	21
3.2.3.2. Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme Becerileri	22
3.2.3.3. İletişim ve Kişilerarası İletişim	24
3.2.3.4. Öz farkındalık ve Empati	25
3.2.3.5. Stresle ve Duygularla Başa Çıkma	26
3.3. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği	28
3.3.1. Kimlik Kavramı	28
3.3.2. Öğretmen Kimliği	29

3.3.3. Öğretmen Kimliğinin Oluşumu	30
4. GEREÇ VE YÖNTEM	32
4.1. Araştırmanın Modeli	32
4.2. Araştırmanın Sayıtları	32
4.3. Araştırmanın Sınırlılıkları	32
4.4. Evren ve Örneklem	33
4.5. Veri Toplama Araçları	33
4.6. Verilerin Analizi	39
5. BULGULAR	42
6. TARTIŞMA	65
7. KAYNAKLAR	80
8. EKLER	89
9.ÖZGEÇMİŞ	101

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Beş Faktör Kişilik Özelliklileri Ölçeğinin Basıklık - Çarpıklık ve Cronbach Alpha Değerleri	35
Tablo 2. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Basıklık - Çarpıklık ve Cronbach Alpha Değerleri	37
Tablo 3. Yaşam Becerileri Ölçeği Basıklık - Çarpıklık ve Cronbach Alpha Değerleri	38
Tablo 4. Değişkenlere göre Yüzde ve Frekans Dağılımları	40
Tablo 5. Katılımcıların değişkenlere göre tanımlayıcı istatistikleri ve Basıklık – Çarpıklık Değerleri	41
Tablo 6. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	42
Tablo 7. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “Lisanslı Sporcu musunuz?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	43
Tablo 8. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “Daha Önce Çalıştınız mı?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	44
Tablo 9. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	45
Tablo 10. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin “Lisanslı Sporcu musunuz?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	45
Tablo 11. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin “Daha Önce Çalıştınız mı?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	45
Tablo 12. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	46
Tablo 13. Yaşam Becerileri Ölçeğinin “Lisanslı Sporcu musunuz?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	47
Tablo 14. Yaşam Becerileri Ölçeğinin “Daha Önce Çalıştınız mı?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları	47
Tablo 15. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Yaş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	48
Tablo 16. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Branş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	49
Tablo 17. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Sınıf Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	50

Tablo 18. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Üniversite Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	51
Tablo 19. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Çalışma yılı Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	52
Tablo 20. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Üniversite Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	53
Tablo 21. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği Çalışma Yılı Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	54
Tablo 23. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Sınıf Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	54
Tablo 24. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Yaş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	55
Tablo 25. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Yaş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	56
Tablo 26. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Sınıf Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	57
Tablo 27. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Branş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	58
Tablo 27. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Üniversite Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	59
Tablo 28. YBO Ölçeğinin “Kaç Yıl Çalıştınız?” Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları	60
Tablo 28. Katılımcıların Ölçek alt boyutları arasındaki ilişkiyi Gösteren Korelasyon Analizi	61
Tablo 29. Ölçeklere Arası Korelasyon İlişkisi	62
Tablo 30. Beş Faktör Kişilik Özellikleri Ölçeklerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Üzerine Etkisine Yönelik Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları	62
Tablo 31. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Üzerine Etkisine Yönelik Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları	63

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Beş Faktör Kişilik Özelliği Ölçeği Histogram Grafiği	35
Şekil 2. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği Histogram Grafiği	37
Şekil 3. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Histogram Grafiği	39

KISALTMALAR LİSTESİ

BFKÖÖ	: Beş Faktör Kişilik Özellikleri Ölçeği
EÖF	: Empati ve Öz farkındalık
İKAI	: İletişim ve Kişilerarası İlişki
KVPC	: Karar Verme ve Problem Çözme
MÖÖKÖ	: Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği
SDBÇ	: Stresle ve Duygularla Baş Etme
YBÖ	: Yaşam Becerileri Ölçeği
YED	: Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme
WHO	: World Health Organization
UNICEF	: Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu
TDK	: Türk Dil Kurumu

1. ÖZET

Bu araştırma üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında ve Spor Bilimleri Fakültelerinde öğrenim gören beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının kişilik özellikleri ve yaşam becerilerinin öğretmen kimliği oluşumuna etkisini araştırmak için yapılmıştır.

Araştırma nicel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiş ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye'deki Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında ve Spor Bilimleri Fakültelerinde spor eğitimi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise yedi üniversiteden basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen 622 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak "Yaşam Becerileri Ölçeği", "Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği", "Beş Faktör Kişilik Ölçeği" ile kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veriler SPSS 22,0 istatistik programında yapılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi ($p < 0.05$) olarak alınmıştır. Araştırma grubunun, değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla bağımlı guruplar için "Independent Sample t-Testi" ve guruplar arası çoklu farklılıklarda "Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)" kullanılmış ayrıca farklılığın nereden kaynaklandığını ortaya koymak için "TUKEY" testinden yararlanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeklerin alt boyutları arasındaki ilişkiyi incelemek adına korelasyon ve ölçekler arasında ki etkiyi incelemek için regresyon testinden yararlanılmıştır.

Çalışmanın sonucu genel anlamda değerlendirildiğinde ise, "Beş Faktör Kişilik Ölçeği", "Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği" ve "Yaşam Becerileri Ölçeği" arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Yani katılımcıların yaşam becerileri arttıkça meslek öncesi kimlik ve kişilik özellikleri de olum yönde artacağı sonucuna

ulaşılmıştır. “Empati ve Öz farkındalık” ve “İletişim ve Kişilerarası İlişki” alt boyutlarında Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini açıklamada anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür. Kişilik özelliklerinden “dışadönüklük”, “öz disiplin”, “uzlaşılabilirlik”, “deneyime açıklık” alt boyutları Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini açıklamada anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür. Ancak “nevrotiklik” alt boyutu öğretmen kimliğini yeterli düzeyde açıklayamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Beden Eğitimi, Yaşam Becerisi, Kişilik Özellikleri, Öğretmen Kimliği

2. ABSTRACT

The Effect of Personality Traits and Life Skills of Physical Education and Sports Teacher Candidates on Pre-professional Teacher Identity

This research was conducted to investigate the effects of personality traits and life skills of physical education and sports teacher candidates studying in Physical Education and Sports Schools and Sports Sciences Faculties on the formation of teacher identity.

The research was carried out with the quantitative research method and the relational survey model was used. The universe of the research consists of students who receive sports education in Physical Education and Sports Schools and Sports Sciences Faculties in Turkey. The sample group consists of a total of 622 people from seven regions of Turkey who received sports training from a university from each region and participated in the study by random sampling method. "Life Skills Scale", "Pre- Professional Teacher Identity Scale", "Five Factor Personality Scale" and personal information form were used as data collection tools. The data were made in SPSS 22.0 program. The level of significance was taken as ($p < 0.05$) for all tests. "Independent Sample t-Test" for dependent groups and "One-Way Analysis of Variance (ANOVA)" were used in order to reveal whether the research group differed according to the variables, and the "TUKEY" test was used to reveal where the difference originated. In order to examine the relationship between the sub-dimensions of the scales used in the research, the correlation and the regression test were used to examine the effect between the scales.

When the result of the study is evaluated in general terms, there are positive significant relationships between "Five Factor Personality Scale", "Pre- Professional

Teacher Identity Scale" and "Life Skills Scale". In other words, it has been concluded that as the life skills of the participants increase, their pre-professional identity and personality traits will also increase positively. "Empathy and Self-Awareness" and "Communication and Interpersonal Relationship" were found to be significantly effective in explaining Pre-professional Teacher Identity. The sub-dimensions of "extraversion", "self-discipline", "agreeableness", "openness to experience" of personality traits were found to be significantly effective in explaining Pre-Professional Teacher Identity. However, the "neuroticism" sub-dimension could not adequately explain the identity of the teacher.

Keywords: Sports, Physical Education, Life Skills, Personality Traits, Teacher Identity

3. GİRİŞ

Son zamanlarda özellikle de Covid-19 pandemi sonrasında bireylerde kişilik ve davranış bozuklukları ile ilgili rahatsızlıklarda artış görülmektedir. Bireylerin kişilikleri ve davranışları sahip oldukları yaşam becerileriyle doğrudan ilgili olduğu bilinmektedir. Örneğin Nevrotik (kaygılı, endişeli) veya içedönük kişilik özelliğine sahip bir bireyin kendini ifade etme, iletişim ve stresle başa çıkma gibi temel yaşam becerilerinden yoksun olduğu görülmektedir. Bu tür problemi olan öğrencilerin öğretmen kimlik oluşumuna etki etmesi kaçınılmaz bir durumdur.

Bu çalışma beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin kişilik özellikleri ve yaşam becerilerinin meslek öncesi öğretmen kimliği üzerine etkisini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Eğitimin erdemli bireyler yetiştirme sorumluluğunun yanı sıra hayata ilişkin bazı becerileri kazandırma görevi de vardır. Günümüz dünyasına eleştirel gözle bakmak, problem çözmek, hayata adapte olmak ve bilişsel denge durumuna ulaşmak çok daha elzem hale gelmiştir. Yaşam becerileri, bireylerin bilgiyi detaylı bir şekilde öğrenme ihtiyacını ve bu bilgiyi disiplinler arasında uygulama becerisini destekleyen, bireylerin şimdiki ve gelecekteki yaşamlarında başarıları için gerekli olan bağımsız becerilerdir. Günümüzde sahip olunması gereken beceriler, bireylerin bilgiye ulaşmalarını ve günlük hayatta kullanmalarını, diğer bireylerle uyum içinde çalışmasını, teknolojiyi etkin ve olumlu kullanmasını ve kendi yetkinliklerinin farkında olmasını sağlar (1) (2) .

Öğretmen adayları, aldıkları eğitim sürecinde ilerledikçe kimlik açısından bir değişime ve gelişime uğrayabilmektedir. Öğretmen adayları kurumsal ve toplumsal gereksinimlerle denge kurarak kendi kişilik özelliklerine uygun bir öğretmen kimliği

geliştirme görevi ile karşı karşıya kalırlar (3). Başka bir deyişle, öğretmen adayları öğretmen kimliklerini sadece sınıf yönetimi, alan bilgisi ve öğrencilerle ilişkiler gibi öğretimin teknik ve duygusal yönleri bağlamında değil, aynı zamanda öğretmenlerinin teknik ve duygusal yönleri bağlamında da tanımlamaktadırlar. Toplum içerisinde sosyal, kültürel, kurumsal normlar ve talepler ile kişisel arzular arasında bir bağ kurarak hayatlarını oluşturmaya çalışırlar (4).

Yaşam becerilerinin her yaşta birey için önemi düşünüldüğünde, öğrencilerin okul ortamında yaşam becerilerini geliştirebilmeleri için öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bazı yaşam becerilerine sahip olmaları kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu sebeple öğretmen eğitiminde bir öğretmenin ihtiyacı olan ve sahip olması gereken yaşam becerilerinin tam olarak nelerden oluşması gerektiği açıklığa kavuşturulmalıdır. Açıklanan beceriler öğretmen yetiştirme programlarının müfredatlarına yer almalıdır (5).

Bir öğretmenin kimliği, henüz üniversiteye girmeden önce başlamakta ve üniversitede eğitim süreci boyunca değişip gelişmektedir. Bu sebeple öğretmen adaylarının öğretme konusundaki algılarını, ihtiyaçlarını ve eksikliklerini ortaya koymak için araştırmalar yapılmalıdır. Öğretmen adayları, öğretmen yetiştirme programlarında ilerlerken ve günümüzün zorlu koşullarında öğretmen olurken, bir öğretmenlik mesleği kimliğine bürünmeleri beklenmektedir. Ancak öğretmenler, okullardaki ve daha geniş topluluktaki etkileşimlerin bir sonucu olarak kariyerleri boyunca kimlik değişimleri yaşayabilirler (6). Bu doğrultuda öğretmen adaylarının kişilikleri ve yaşam becerilerinin öğretmen kimliği oluşumunu olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Öğretmenler mesleki kimliklerini önem sırasına göre tanımlarken; öğretmenlik mesleğinin gereksinimleri, çalışanların ihtiyaçları, öğretmenlik alan bilgisi ve deneyim gereksinimleri olarak açıklamışlardır (7). Kimlik; bireyi siyasal, toplumsal ve kültürel varlığı ile farklılaştırarak tanımlayan bir niteliktir (8). Öte yandan kimlik geliştirme, öğretmenlerin öğretmen yetiştirme alanındaki bilgi ve becerilerini artıran geniş kapsamlı bir süreç oluşturmaktadır (9). Ayrıca, öğretmenlerin uzmanlığını diğerlerinden ayıran ve onları diğer personelden ayıran kilit unsur, güçlü bir öğretmen kimliğine sahip olunması, geliştirilmesi ve sürdürülmesine bağlıdır (10).

Toplumun şekillenmesinde önemli rol oynayan öğretmenler, aynı zamanda öğrencileri için de rol modelidir. Öğretmen kimliğinin toplumsal hayattaki önemi, öğretmenler tarafından yetiştirilen bireylerin öğretmenden etkilenerek sonraki yaşamlarında devam ettikleri fikrinden hareketle ortaya konabilir (11).

3.1. Kişilik Kavramı

Kişilik kelime kökeni açısından bakıldığında “İngilizcedeki karşılığının “personality”, Fransızcadaki karşılığının “personalite”, Almandaki karşılığının ”personlichkeit”, Orta Çağ Latincesi’ndeki karşılığının “personalitas”, Latincedeki karşılığının ise “persona”” kelimeleri ile tanımlanmaktadır (12). Klasik Roma Tiyatrosunda, sahne ile seyirciler arasındaki mesafenin uzak olmasından dolayı, tiyatrocuların rollerini daha iyi oynamaları ve rollerini yaptıkları kişileri daha net bir şekilde temsil edebilmek için yüz mimiklerine uygun biçimde tasarlanmış yüze takılan maske manasına gelmektedir (13, 14).

Kişilik sözcüğünün tek bir tanımını yapmak mümkün değildir, ancak Türk Dil Kurumu (TDK) “bir kimseye özgü belirgin özellik, manevi ve ruhsal

niteliklerinin bütünü” olarak tanımlamaktadır. Toplum Bilimi tanımlamasına göre ise toplumsal yaşam içinde bireyin edindiği alışkanlık ve davranışların bütünüdür.

Kişilik, bireyin doğuştan getirdiği ve yaşantı sonucu kazandığı, onu diğer bireylerden ayıran özelliklerin tamamı olarak tanımlanabilir (15). Kişilik bir bireyi diğer bireylerden farklı kılan ve süreklilik gösteren davranışların tamamıdır (16). İnsanlar zaman zaman birbirlerinden bahsederken , ”kişilik sahibi”, “güvenilir kişiliği var”, “kişiliği zayıf”,” “kişiliksiz” , gibi ifadeler kullanarak tanımlama yaparlar. Günlük konuşmalarda bazen kişilik “mizaç”, ”huy”, ”karakter” gibi kavramlarla eş anlamda kullanılmaktadır (16). Bireyin kişiliği doğuştan gelir ve yaşadığı çevre ile kurduğu etkileşimle şekillenmektedir (17). Bireyin kişiliğinin oluşmasında en etkili çevre, kendisine en yakın olarak tanımlanan aile, okul ve arkadaş çevresidir (18). Kişinin hayatı boyunca insanlarla olan ilişkileri, tecrübeleri, yaşananlara olan tutumu ve aldığı kararlar kişiliğin oluşumunu etkileyen faktörlerdir. Kişilik, sadece bedensel özelliğe, çevresel ve sosyal olaylara bağlı değildir. Kişilik, tüm bu olguların meydana getirdiği bireysel farklılıklardır. Kişilik doğumdan itibaren başlar ve ancak ölümle sona ermektedir (19).

Psikologlara göre kişilik, kişinin kendine has ve ayırt edici davranışlarını içerir. Bireyin en tipik veya sık görülen davranışını temsil ettiği için özeldir. Davranışlar bireyi diğer insanlardan ayırdığı için kişilik ayırt edicidir (20).

Kişilik ile aynı anlamda kullanılan ama sadece kişiliğin bir parçası olarak değerlendirilen Karakter, Mizaç ve Benlik gibi kavramlar kişilikle yakın ilişkisi olan kavramlardır.

3.1.1 Karakter

Karakter, kişiliğin ahlaki yönünü tanımlamada kullanılan bir kavramdır. Bundan dolayı karakterin etik bir kavram olduğunu söylemek mümkündür (21) . Karakter kavramı kişilerin bazı davranışlarını aşırı abartması sonucu da ortaya çıkabilmektedir. Mesela hasta olmak çoğu insanı az ya da çok korkutur, ancak hastalanma korkusunu fazlasıyla abartarak hastalık hastası olması ve bu özelliğinin toplum içinde ana etken haline geldiğinde, kişiye has bir karakter haline dönüşür. Karakter olgusu insanı tanımlarken; sosyal, kültürel ve psikolojik kavramlarla ilgili tanımlamayı amaçlamıştır (22).

Karakter, kişiliğin önemli bir parçasıdır. Doğru ve yanlış değerlendirmek, hoşgörü olmak, adaletli olmak, yardımsever olmak gibi değerlere sahip olmak kişinin karakteri ile alakalıdır (20).

Bir kişinin karakterinin oluşmasında çevresel etkilerin içinde ahlaki değerlerde vardır. Karakteri kuvvetli diyebileceğimiz bir kişinin ait olduğu sosyal çevrenin değerlerini benimsemesi ve o çevrenin dini, milli ve manevi değerlerine uygun davranışlar sergilemesi beklenir. Kişinin bu sosyal çevresi özellikle sosyal ve ahlaki değerleri öğrendiği ve yetiştiği yani ait olduğu çevresidir. Kişi bireyi olduğu toplum değerlerini özümser ve ona göre yaşar (23). Karakter kavramını tanımlarken yardımsever olmak, empati yapmak, anlayışlı olmak, dürüst olmak, güvenilir olmak gibi ifadeler kullanılabilir.

Karakter, bireyin doğru düşünmesini ve hareket etmesini sağlayan bir kavramdır. Karakter, bireyin olduğu ve olmak istediği şeydir. Kişinin olumlu tutum ve davranışları sosyal çevre tarafından sürekli vurgulandığında, bu davranış ve tutumlar karaktere yerleşir ve onun doğru ve iyi bir karakter olmasını destekler.

Bunun anlamı karakterin bireylerden istedikleri ve bekledikleri doğru davranış kalıplarıdır. Kişinin karakter özellikleri güçlenmesi için bu davranışların tekrarlanması gerekir. Doğru ve iyi karakter özelliklerine sahip bireyler de toplumda daha yüksek bir yere sahip olacaktır (24). Bu açıdan karakter; duygu, tutum, davranış ve ahlaki özellikler de dâhil olmak üzere bireyin kendi içinde doğru karar mekanizmasını oluşturmasını sağlayan bireysel niteliklerin bütünüdür (25).

3.1.2. Mizaç (huy)

Mizaç biyolojik temelli kişilik özellikleri ile ilgilidir. Mizaçta kalıtsal yani doğuştan gelen özelliklerin baskın olduğu söylenebilir (26). Mizaç (huy) duyguların kişiye özgü biçimde tepkiye dönüşmesidir (27). Mizaç bireyin duygusal yönünü temsil eder. Hipokrat beden kimyasının mizaç üzerinde önemli etkilerinin olduğunu söylemiştir. Hipokrat mizaç çeşitlerini şu şekilde açıklamıştır (28).

Neşeli Mizaç: Neşeli mizaçlı olarak tanımlanan bireyler hareketli ve neşelidirler. Bu kişilerin ilgi duydukları şeyler kolayca değişebilir.

Soğukkanlı Mizaç: Bu gruptaki bireyler az hareketlidirler, fazla neşeli olmayan, soğukkanlı ve kuvvetli kişilikleri vardır.

Kızgın Mizaç: Bu gruptaki kişiler çabuk sinirlenen, hareketli, heyecanlı ve kuvvetli mizaçtır.

Melankolik Mizaç: Melankolik olarak tanımlanan bireyler çabuk sıkılan, üzgün, hareketsiz ve zayıf kişiliği yansıtan mizaç biçimidir.

Buss ve Plomin, mizacı doğuştan gelen özellikler olarak tanımlamışlar ve bunun genetik olduğunu ve zamanla değişmediğini söylemişlerdir. Mizaç konusunu üç özellik ile ele almışlardır; duygusallık, aktivite ve sosyalleşme. Bunların her biri diğerlerinden bağımsızdır ve bireyin gelecekteki yaşamı için bir temel oluşturur.

Duygusallık; duygusal ve davranışsal uyarımı içerir.

Aktivite; Enerji gerektiren davranışların konuşma, hareket, süre ve tepki oranlarını kapsar.

Sosyalleşme; başkalarıyla birlikte olmanın yalnız olmaktan daha iyi olduğu anlamına gelir.

Sosyalleşme girişimlerinin sayısı, bağlanma miktarı, başkalarıyla harcanan zaman miktarı ve sosyal duyarlılıkla ölçülür (29).

Mizaç, karakter ve kişilik her ne kadar da birbirlerine yakın anlamdaymış gibi kullanılsa da esasında birbirlerinden farklı kavramları ifade etmektedirler. Mizaç, genetik, biyolojik ve yapısal bir temeli olan davranış ve tutumlardır. Mizaç farklılıkları bebeklik ve çocukluk döneminde ortaya çıkar ve kişiliğin özünü oluşturur. Karakter, bir kişinin yaşamı boyunca sosyal etkileşimler ve deneyimlerden kaynaklanan değişken tutum ve davranışlar olarak tanımlanır. Kişilik ise genetik olarak kalıtılan mizaca eklenen karakterden oluşur. Kısaca kişilik, zamanla değişmeyen, insanları birbirinden ayıran ve kendine has özellikler yaratan bir kavram olarak tanımlanmaktadır. Mizaç genetik bir alt yapıdır ve kişilik özelliklerini şekillendirir (30).

3.1.3. Benlik

Benlik kavramı, kişinin kendisi ile alakalı algıları, duyguları, tutum ve davranışları ve kim olduğu ile ilgili fikrini ifade eder (31). Başka bir ifade ile benlik kavramı, kişinin kendi benliğini algılama ve kavrama biçimi olarak kendisini nasıl görüp, nasıl değerlendirdiğini anlatmaktadır (32). Benlik, insanların kim olduklarına ve ne olacaklarına ilişkin algıları, inançları, kendilerine uygun buldukları kimlikler

ve kendilerine verdikleri değerdir. Bireyin kendisi ile ilgili tüm değerlendirmeleri olarak tanımlanabilir (33).

Benlik kavramı, bireyin etnik köken ve cinsiyet gibi kendi yeterlilik ve özelliklerinin tüm detaylarını içerir. Bu teori deneyimle sürekli değişir, birey yaş olarak büyüdükçe benlik kavramı yenilenir ve netleşir. Olumlu bir benlik kavramı, bireyin hayatı boyunca mutlu olması için çok önemlidir (34).

Birinin başkaları tarafından beğenilmesi ve kabul görmesi, kişinin benlik saygısını yaratır veya geliştirir. Benlik saygısı, bireyin benlik değerlendirmesi sonucunda ulaştığı benlik kavramını kabul etmesinden kaynaklanan takdir durumudur. Benlik saygısının üstün olması için kişinin benlik saygısını geliştirmek için fazladan bir çaba sarf etmesine ve üstün niteliklere sahip olmasına gerek yoktur. Çünkü benlik saygısı, genel olarak kendinden memnun olma durumudur. Benlik saygısı, kendini değerli, sevebilir hissetme durumudur. Kendini kabul ve kendine güvene izin veren olumlu bir ruh halidir (35).

Egzersizin beden imajı doyumu ve benlik saygısı üzerindeki etkisini ortaya çıkarmak için yapılan araştırmalar çerçevesinde araştırmacılar; Benlik saygısı, beden imajı doyumu ve egzersiz arasında dolaylı bir ilişki olabileceğini belirtmişlerdir (36).

Spor yapan bireylerin yaşam kalitesinin yüksek olmasının benlik saygısı düzeyi ile ilişkili olması kaçınılmazdır. Aynı zamanda spor aktivitelerinin insan hayatına kattığı faydalar ile bireyin benlik saygısının artmasını sağlar. Bireyin toplum içinde kendini kabul etmesi ve bir birey olduğunun farkına varması sporun da etkisinin görüldüğünü göstermektedir (37).

3.1.4. Beş faktör Kişilik Özelliği

Kişilik konusu, her biri bireysel farklılıklar alanına benzersiz katkılar sunan birçok teorik perspektiften kavramsallaştırılmıştır. Kişilik özelliği teorisi en yaygın kullanılanlardan biridir ve özellik teorisi içinde değerlendirilir. Kişilik; bireyin farklı durumlardaki davranışlarını açıklayan kişilerarası duygusal, motivasyonel, deneyimsel bir etkileşim tarzı olarak tanımlanmaktadır (38). Birçok kuramcı kişiliğin tanımlanmasına ve ölçülmesine yönelik olarak fikir beyan etmişlerdir. Beş faktör kişilik modeli de kişiliğin değerlendirilmesinde sıklıkla kullanılan yaklaşımlardan biridir. Beş faktör kişilik modeli “özellik yaklaşımına” dayandırılmaktadır. Bu yaklaşımla kişiliğin ölçülmesinde bireylerin kendilerini ve diğerlerini tanımlamada kullandıkları “sıfatlardan” yararlanılmaktadır (39).

Kişilik özellikleri, kişinin nasıl hissettiğini, düşündüğünü ve davrandığını kategorize etmek için kullanılan bir yöntemdir (40). Beş büyük kişilik özellikler şunlardır: Deneyime Açıklık, Vicdanlılık, Dışa Dönüklük, Uyumluluk ve Nevrotiklik.

Beş faktör kişilik modeli, beş geniş boyutta tanımlanır. Beş faktörün her biri birçok dar özelliği bütünleştirir. Bu eğilimler doğuştan gelir, kişinin ömrü boyunca gelişir ve bireyin nasıl düşündüğü, hissettiği ve davrandığı üzerinde etkisi vardır (41).

3.1.4.1. Deneyime Açıklık

Deneyime Açıklık; hem akıl hem de kültür olarak yorumlanmıştır. Bu boyutla yaygın olarak ilişkilendirilen özellikler hayal gücü, merak, özgünlük, geniş fikirlilik ve sanatsal duyarlılığı içerir. Deneyime açıklığı yüksek kişiler, yeni şeyler

öğrenmeyi ve yeni deneyimler yaşamayı seven kişilerdir. Bu faktörde yüksek puan alanlar, hayal gücü, sanatsal ilgiler, duygu derinliği, denemeye isteklilik, entelektüel merak ve çeşitliliğe hoşgörü gibi özellikler gösterirler. Bu faktörde düşük puan alanlar genellikle geleneksel, gerçekçi, tutucu ve pratik olarak tanımlanır (42).

3.1.4.2. Vicdanlılık(öz disiplin)

Vicdanlılık(öz disiplin); yeterli olmak için başarılı, disiplinli, düzenli, uyumlu, güvenilir ve temkinli olma (43). Yüksek Vicdanlılık, güvenilir ve hızlı insanlarda tanımlanır. Bu boyutta yüksek puan alan bireyler genellikle disiplinli, verimli, iyi organize olmuş ve güçlü bir görev duygusuna sahip kişiler olarak tanımlanır. Düşük puan alanlar spontane, düzensiz, esnek planları tercih eden ve kesin detayları sevmeyen olarak tanımlanabilir (42).

3.1.4.3. Dışadönüklük

Dışadönüklük; konuşkan, girişken, iddialı, heyecan arayan ve sosyal birey olma (43). Dışadönüklük'te yüksek puan alanlar, başkalarıyla etkileşimden enerji elde edenler olarak tanımlanır; düşük puan alanlar (içe dönükler) enerjiyi kendilerinden alırlar. Dışadönükler dışa dönük, arkadaş canlısı, iddialı, başkalarıyla çalışmaktan hoşlanan ve liderlik rollerinden hoşlanan kişiler olarak tanımlanır. İçedönükler, çekingen, resmi, ciddi, sessiz, yalnız çalışmayı tercih eden ve liderlik rollerinden kaçınan kişiler olarak tanımlanmaktadır (42). Bu boyutta yüksek puan alan bireyler dışa dönüktür. Bu boyutun diğer ucunda ise içe dönüklük vardır. İçe dönük bireyler dışadönüklerin sergilediği özelliklere sahip değildir, ancak bu, içe dönüklerin asosyal ve enerjisiz olduğu anlamına gelmez. İçedönük bireyler daha utangaç, mesafeli, ketum, sessiz, pasif ve yalnızlığı seven kişilerdir (44).

3.1.4.4. Nevrotizm

Nevrotizm; hoş olmayan ve olumsuz korku, kaygı, karamsarlık, üzüntü, güvensizlik gibi duygular içerir (43). Nevrotizm, bireyin duygusal istikrarı ve olumsuz duyguların derecesi ile ilgilidir. Bu alanda yüksek puan alan kişiler, endişelenmeye yatkın, kolayca üzülen, olumsuz duygusal tepkiler ve kaygı duyguları yaşayan kişiler olarak tanımlanabilir. Bu faktörden düşük puan alanlar rahat, esnek, sakin ve stresli durumlarda kolayca üzülmeyen kişiler olarak tanımlanabilir (42). Nevrotizm boyutu, duygusal dengesizlik olarak da adlandırılır. Nevrotizm düzeyi yüksek olan bireyler sürekli olarak kaygılı, güvensiz hissetme, öfkeli ve alıngan bireyler olarak değerlendirilir. Nevrotizm düzeyi düşük olan kişilerin kendilerini rahat, duygusal olarak dengeli, stresli durumlarda sakin kalabildikleri, kolay sinirlenmedikleri, özgüvenlerinin yüksek olduğu ve olumlu duygular yaşama eğiliminde oldukları belirtilmektedir (45).

3.1.4.5. Uyumluluk (Uzlaşılabilirlik)

Uyumluluk(uzlaşılabilirlik); kibar, iyi huylu, işbirlikçi, hoşgörülü ve merhametli olmayı içerir (43, 46). Uyumluluk, arkadaş canlısı, işbirlikçi ve şefkatli bireyler olarak tanımlanır. Bu kişiler ayrıca sıcak, memnun etmeye istekli ve iyi huylu olarak tanımlanabilir. Bu faktörden düşük puan alanlar daha mesafeli, dik kafalı, şüpheli, rekabetçi ve gururlu olarak tanımlanabilir (42).

Bu faktörlerin ve yönlerin yukarıdaki tanımları, faktörlerin ortak dilde kullanılanlardan farklı tanımlarına sahip olabileceğini göstermektedir. Bu özelliklerin hiçbiri, nevroz de dahil olmak üzere olumsuz özellikler değildir. Ancak bazıları olumsuz bir çağrışıma sahip gibi görünse de esasında doğru değildir.

Her bir faktörün bireyin kişiliğinde değeri vardır. Nevrotizmde yüksek puan almak olumsuz bir sonuç gibi görünse de, yüksek Nevrotizm bazı durumlarda faydalı ve gerekli olabilir. Bu puanlar, bireyin ve testi hazırlayanların karakteristik düşünce, duygu ve davranış kalıplarındaki bireysel farklılıkları anlamalarına yardımcı olur (42).

3.1.5. Kişilik Kuramı

Öğretmen adaylarının kişilikleri ile ilgili araştırmamızda temel yöntem olarak kabul edilen Treyt (özellikler) Kuramı'na göre kişilik, bireyin özelliklerinin belirlediği bir yapıdan oluşmaktadır. Kişinin temel özellikleri biliniyorsa kişiliği de öğrenilebilir. Bu teorinin varsayımı, bazı kişilik özelliklerinin kişilik testleri ile ölçülebileceğidir. Yapılması gereken amaca uygun “en doğru” özelliklerin seçilmesidir. Treyt kuramı dikkate alınarak kişilik özelliklerini belirleyen ilk akademik çalışma 1936 yılında Allport ve Odbert tarafından yapılmıştır. Araştırmacılar, bir kişiyi diğerlerinden ayıran davranışlarının terimler listesini çıkarmışlardır. Bu listeden sıradan denilebilecek ortak davranışları çıkardıktan sonra kişiliği tanımlamada kullanacakları yaklaşık 18,000 kelimelik bir liste oluşturmuşlardır. Raymond Cattel (1946), oluşturdukları bu listeye faktör analizi yaparak 16 temel kişilik özelliğinden (problem çözme, canlılık, kurallara bağlılık, strese dayanıklılık, sıcakkanlılık, girişkenlik, baskınlık, duyarlılık, ihtiyatlılık, soyut düşünme, kendini sorgulama, değişimlere açıklık, mükemmeliyetçilik, kendine yeterlik, gerginlik, ketumluk) oluşan bir liste elde etmiştir. Bu özellik yaklaşımı, Beş Büyük Kişilik Kuramı'nın temelini oluşturmuştur (47).

3.2. Yaşam Becerileri

Yaşam becerilerinin kültürler ve toplumlara göre farklılık gösterebilmektedir. Dolayısıyla kavram olarak tanımını tam olarak yapmak mümkün değildir. Ancak, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) (48) Yaşam becerilerini, “bireylerin günlük yaşamın talepleri ve zorluklarıyla etkili bir şekilde başa çıkmalarını sağlayan, uyumlu ve olumlu davranış becerileri olarak tanımlamıştır”. Bu temel yaşam becerilerini “karar verme, problem çözme, yaratıcı düşünce, iletişim, kişilerarası ilişkiler, eleştirel düşünme, öz farkındalık, empati, duygularla başa çıkma, stresle başa çıkma olmak üzere on başlık altında değerlendirmiştir”. Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu (UNICEF)'e (49) göre yaşam becerileri, genellikle önemli kabul edilen psikososyal ve kişilerarası beceriler olarak tanımlanmaktadır. Yaşam Becerileri terimi sağlık, eğitim, sosyal politika gibi birçok farklı alanlarda tanımlanmaya çalışılmıştır. Yaşam becerilerinin geliştirilmesi, insan hayatı boyunca devam edecek olan sosyalleşme sürecinin bir parçası olacaktır ve her yaşta bireyin ihtiyacına yönelik yaşam becerileri vardır.

Yaşam becerileri, kişinin günlük yaşamının ve işinin bir parçası olan hem bireysel hem de toplumsal bilgi, izlenim, karşılaşma ve deneyimlerin yapıcı bir şekilde işlenmesi ve kişinin yaşamında ortaya çıkan bazı değişikliklerin sonucu olarak geliştirilir (50).

Yaşam becerileri, her yaş grubunda olan insan için önemlidir. Bundan dolayı yaşam becerilerinin gelişim sürecinin hayatın bütün aşamalarında gerekli olduğu bilinciyle inceleme yapmak gerekmektedir (5).

Rychen ve Salganik (51) göre yaşam becerilerini yalnızca bireyin “başarılı bir yaşam” elde etmek için ihtiyaç duyduğu yetkinlikler olarak değil, aynı zamanda

yaşam becerileri ediniminin “iyi işleyen bir topluma yaptığı katkı” olarak tanımlamaktadır ”.

Yaşam becerileri kazanımı, literatürde, bireyin belirli yetkinlikleri, tutumları, değerleri, anlayışları ve davranışları edindiği bir amaca yönelik bir araç olarak kavramsallaştırılmıştır. Literatürde yaşam kalitesi sonuçlarına ulaşmak için edinilmesi önemli olarak tanımlanan çeşitli yaşam becerileri vardır. Örneğin, kişisel bakım, kişisel hijyen, para kazanma, faturaları ödeme, iş bulma, liderlik becerileri, problem çözme, organizasyonel beceriler, beslenme, cinsel eğitim, iletişim, kişilerarası beceriler ve kamu kaynaklarını kullanma gibi yaşam becerisine ihtiyaç vardır (52). Yaşam becerileri, genç bir bireyin yaşam kalitesini arttırmaya yönelik bir araç olarak kullanılır denilebilir.

Genel olarak yaşam becerileri, bir şeyi yapmak ve/veya bir amaca ulaşmak için bilgi, davranış, tutum ve değerlerin ve bazı becerilerin bir karışımını ifade eder. Yaşanılabilir bir geleceği şekillendirmek için eleştirel düşünme, yaratıcılık, organizasyon, sosyal iletişim, uyarlanabilirlik, problem çözme ve demokratik temelde işbirliği gibi yetkinlikler olması gerekmektedir (50).

3.2.1. Yaşam Becerileri Yaklaşımları

Disiplinler arasında, yaşam becerisinin kesin tanımı değişir. Örneğin, Hodge, Danish ve Martin (53) göre yaşam becerileri terimi “sosyal-duygusal öğrenme, duygusal zeka, pozitif psikoloji, dayanıklılık ve karakter eğitimi” tanımlamak için kullanmıştır (53).

Moote ve Wodarski (54), yaşam becerilerini kişinin öz yeterliliği ve karmaşık bir toplumda duygusal ve kişisel duygularını kontrol ederek, sorunları çözerek, dürüstçe iletişim kurarak ve aynı zamanda sosyal destek kazanarak ve sürdürerek

başarılı olma yeteneğiyle ilişkilendirir (54). WHO (48) farklı kültürler arasında geçerli olan beş yaşam becerisi alanı belirlemiştir. Bu alanlar, duygular ve stresle başa çıkma, yaratıcı ve eleştirel düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim ve kişilerarası beceriler, öz farkındalık ve empatiyi içerir.

Daha spesifik olarak yaşam becerilerini, içsel becerilerin ve kişilerarası becerilerin bir repertuarı olarak kabul eder. İçsel yaşam becerileri, duygusal düzenleme, hedef belirleme ve zaman yönetimini içerir. Kişilerarası yaşam becerileri arasında sosyal beceriler, sözlü ve sözsüz iletişim ve ekip çalışması yer alır. Ayrıca, yaşam becerileri bir bağlamda öğrenilip uygulanabilmeli ve daha sonra evde veya okulda olduğu gibi başka bir bağlama aktarılıp uygulanabilmelidir. Yaşam becerilerini başka bağlamlarda kullanma becerisi, yaşam becerisi transferi olarak bilinir. Örneğin, gençler spor sırasında akranlarıyla nasıl çalışacaklarını ve çatışmaları nasıl çözeceklerini öğrendiklerinde, okulda sınıf arkadaşlarıyla çalışırken de aynı yaşam becerilerini kullanabilirler (55).

3.2.2. Yaşam Becerileri ve Spor

Spor ve gençlik faaliyetleri, davranışsal sağlık sorunlarının başlangıcını veya bunlara bağlılığı azaltmanın bir yolu olarak yaşam becerilerinin geliştirilmesini ve transferini kolaylaştırmak için kullanılan etkili bir araçtır. Gençlik spor genel olarak “organize veya gündelik oyun aracılığıyla fiziksel yeterliliği ve zihinsel sağlığı ifade etmeyi veya iyileştirmeyi amaçlayan fiziksel aktiviteler” olarak tanımlanır (56). Spor ilgi çekici ve anlamlı bir araç olarak, uygun şekilde programlandığında, toplum yanlısı akranlar ve olumlu yetişkin rol modelleri ile etkileşim kurmak için eğlenceli ve keyifli fırsatlar sağlayabilir (55).

Özellikle çocuklar ve gençlerde spor yoluyla yaşam becerilerinin geliştirilmesine olan ilgi, günümüzde birçok çağdaş gençlik spor organizasyonunun sosyal-duygusal gelişimi birincil hedeflerinden biri olarak belirlediği günümüzde açıkça mevcuttur (57). Böylece çocuk ve ergenler hayatları boyunca ihtiyaç duyacakları temel bilgi, beceri, deneyim ve değerleri öğrenmiş olacaklardır. Spora katılım, bireylerin birçok gelişim alanına etki etmektedir. Spora katılımın bireysel gelişim alanlarına etkisini araştıran çalışmalarda, sportif etkinliklerin karakter gelişimi, işbirliği ve sosyal sorumluluk sağladığı belirlenmiştir (58, 59). Ayrıca iletişim becerileri, ekip çalışması, etkili zaman yönetimi, liderlik ve öz-yeterlik gibi özellikleri geliştirdikleri bulunmuştur (60).

Bean, Forneris ve Fortier (61) gençlerin spora ve gençlik faaliyetleri programına katılarak sadece yaşam becerilerini geliştirmekle kalmayıp, aynı zamanda ev ve okul gibi yaşam alanlarına da sahip oldukları yaşam becerilerini aktardıklarını belirtmiştir.

Gould & Carson (57) “hedef tayin etme, duygu kontrolü, öz saygı ve çok çalışma etiği gibi içsel kişisel varlıklar, özellikler ve beceriler spor yoluyla kazanılabilir, kolaylaşabilir, gelişebilir ve spor dışı ortamlarda kullanılmak üzere transfer edilebilir tanımını yapmıştır. Gould (57) antrenörlerden, spor direktörlerinden, ebeveynlerden, sporculardan ve daha fazlasından girdi toplayarak en büyük yaşam becerisi ihtiyaçlarını belirlemeye giriştiler. Gençlik sporundaki bu paydaşlar, iletişim becerilerini, karar verme becerilerini, zaman yönetimi becerilerini ve daha fazlasını lise öğrencisi sporcular için büyük ölçüde faydalı olarak kabul ettiler.

Sporun yaşam becerileri üzerine etkisini inceleyen araştırmalar göstermiştir ki müzik, drama, spor ve serbest zaman etkinlikleri gibi okul dışı faaliyetler gençlerin yaşam becerilerini daha kolay geliştirebileceğini göstermiştir (62). Marsh (63) ders dışı bir etkinlik olarak spor, çocukların ve gençlerin yaşam becerilerine olumlu katkı sağladığını söylemektedir. Gençlerin sosyal, fiziksel ve zihinsel yönden olumlu gelişimlerinde sporun önemli bir rolü vardır (64). Bu sebeple gençlerin hayatta karşı olumlu tutum geliştirmeleri ve adapte olmaları için bilinçli birşekilde yaşam becerilerinin öğretilmesi önem taşımaktadır (65, 66).

3.2.3. Yaşam Becerisi Temel Alanları

Dünya Sağlık rgt WHO (48); farklı kültürler arasında geçerli olan beş yaşam becerisi alanı belirlemiştir. Bu alanlar, duygular ve stresle başa çıkma, yaratıcı ve eleştirel düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim ve kişilerarası beceriler, öz farkındalık ve empatiyi içerir.

3.2.3.1. Karar Verme ve Problem zme Becerileri

Karar verme becerisi, yaşamlarımızla ilgili kararları yapıcı bir şekilde ele almamıza yardımcı olur. Bu beceriye sahip insanlar herhangi bir konu hakkında karar verirken sürecin başı ve sonucuyla ilgili tahminde bulunabilirler. Karar verme, konuyla ilgili şüphe ve tartışmaların sona erdiği ve seçilen yolun uygulanmaya başlandığı mantıksal sürecin son ürünüdür.

Benzer şekilde, problem çözme becerisi de, hayatımızdaki problemlerle yapıcı bir şekilde başa çıkmamızı sağlar. zlmeden bırakılan önemli sorunlar zihinsel strese neden olabilir ve buna eşlik eden fiziksel zorlanmalara neden olabilir. Bireyin problemler karşısında başarı gösterebilmesi onların problem çözme

becerilerindeki yeterliliklerine bağlıdır. Bireyin problem çözme becerisi onun bilgiyi işleme süreçlerini yansıtmaktadır (48, 67).

Karar verme ve problem çözme becerileri kavramsal olarak benzerdir ve bu beceriler bireyin belirlediği ve değerlendirdiği alternatifler arasından yerine getirmek için bir alternatif seçtiği karmaşık süreçler olarak nitelendiriliyor. Bazı durumlarda karar verme süreci, problem çözme, geleceği tahmin etme ve verileri değerlendirme gibi tüm bilişsel eylemleri kapsar (68).

3.2.3.2. Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme Becerileri

Yaratıcı düşünme, mevcut alternatifleri ve eylemlerimizin veya eylemsizliğimizin çeşitli sonuçlarını keşfetmemizi sağlayarak hem karar vermeye hem de problem çözmeye katkıda bulunur. Doğrudan deneyimimizin ötesine bakmamıza yardımcı olur ve herhangi bir sorun tanımlanmasa veya herhangi bir karar verilmeseyse bile yaratıcı düşünme, günlük hayatımızın durumlarına uyarlanabilir ve esnek bir şekilde yanıt vermemize yardımcı olabilir.

Eleştirel düşünme, değerler, akran baskısı ve medya gibi tutum ve davranışları etkileyen faktörleri tanımamıza ve doğru değerlendirmemize yardımcı olur (48).

Eleştirel düşünme becerisi, araştırmacılar tarafından herhangi bir bilgi, inanç, iddia veya düşüncenin doğru, geçerli ve değerli olup olmadığına karar vermek için var olan durumu dikkatli, duyarlı, nesnel ve sürekli bir yaklaşımla analiz etmek ve değerlendirmek olarak tanımlanmaktadır (69).

Eleştirel düşünme becerisi, gözlem ve bilgiye dayalı sonuçlara ulaşmak olarak nitelendirilir. Eleştirel düşünmede niyet; Okunan, bulunan veya söylenen

bilgiler üzerinde kesin bir sonuca varmak yerine alternatif açıklamaların olabileceğini de dikkate alır (70).

Ennis (71) eleştirel düşünmeyi kişinin ne yapmasına ve neye inanmasına karar vermesini sağlayan mantıklı ve gerçekçi düşünme olarak tanımlamıştır. Eleştirel düşünmenin bileşenleri olarak düşünceleri netleştirme, bilgilerin doğruluğunu ve geçerliliğini test etme, değerlendirme ve problem çözme gibi becerilerin olduğunu belirtmiştir. Diğer yandan doğru ve geçerli bilgiyi bulmak, açık görüşlü olmak, olaylara bütüncül bakmak, farklı bir bakış açısıyla yaklaşmak, başkalarının düşüncelerine saygılı olmak eleştirel düşünmenin temel unsurlarıdır.

Wood'a (72) göre eleştirel düşünme, doğruyu ve yanlış bulma sürecinde bireyin zihnini kullanabilmesidir. Wood, kişinin eleştirel düşünmeye ulaşmak için aşağıdaki temel adımları atması gerektiğini belirtmiştir (72).

1. Mantık ve mantıksal hataları tanımalı
2. Fikirler ve fikirler arasındaki gerçeği nasıl ayırt edeceğini bilmeli.
3. Adaletli ve açık fikirli olmalı
4. Sorgulayıcı olmalı. Çünkü gerçeğin ortaya çıkması için olayların perde arkasındaki argümanların bilinmesi gerekir.
5. Kişi kendi düşünce sistemini yeniden düzenlemelidir.

Eleştirel düşünme yetenekler bağlamında bilginin etkin kullanımı, değerlendirilmesi ve kullanılması olarak ifade etmektedir. Düşünme eylemleri beş çatı altında toplanmıştır (72);

1. Tutarlılık: Düşünmede oluşacak karışıklığı giderebilmelidir.
2. Birleştiricilik: Düşünmede, düşüncenin tüm ana boyutlarıyla ilgilenebilmelidir.

3. Uygulamaya koyma: Bireyin bildikleri ile algılayana uygulayacağı arasındaki yeterliliktir.
4. Yetkinlik: Eleştirel düşünme sürecinde gerekli donanıma sahip olmak
5. İletişim kurma yeteneği: Bireyin algıladığı ile düşündüğü arasında bağlantı kurabilme yeteneğidir.

3.2.3.3. İletişim ve Kişilerarası İletişim

Etkili iletişim, bireyin kendisini sözlü ve sözsüz olarak kültürlerimize ve durumlarımıza uygun şekillerde ifade edebildiğimiz anlamına gelir. Fikirleri, arzuları, ihtiyaçları ve korkuları ifade edebilmek ve ihtiyaç anında tavsiye ve yardım isteyebilmek anlamına gelebilir.

Kişilerarası iletişim becerileri, etkileşimde bulunduğumuz insanlarla olumlu şekillerde ilişki kurmamıza yardımcı olur. Bu durum, zihinsel ve sosyal sağlığımız için büyük önem taşıyabilecek dostane ilişkiler kurabilmek ve sürdürülebilmek anlamına gelebilir. Aile, arkadaş ve sosyal çevre gibi önemli sosyal destek kaynaklarımız ile iyi ilişkileri sürdürmek anlamına gelebilir (48).

Yetersiz iletişim becerileri, memnuniyetsizlik, stres, depresyon, yalnızlık ve hatta fiziksel sağlığı etkileyebilecek sorunlara neden olabilir. Öte yandan bu becerilerde yeterlik, akran kabulü, sosyal destek, sosyal uyum ve başarı gibi istenen sonuçları da beraberinde getirir. Dolayısıyla iletişim becerilerinin bireysel özelliklerin (mikro ortam) yanı sıra bağlamsal faktörleri (makro ortam) oluşturan karışık bir yapıda olduğu söylenebilir (73).

Kişilerarası iletişim, bireyler arasındaki sosyal etkileşim sürecini ifade eder. Bu süreçte kişiler çeşitli kodlar aktararak etkileşime girerler. Öte taraftan bu süreci, kişilerin birbirlerine birtakım kodları veya sembolleri aktarmaları kadar basit

değildir. Çünkü bu süreci oluşturan birçok farklı unsur vardır. Kişilerarası iletişim, kültürel geçmiş, geçmiş deneyimler, çevre algısı veya tutumlar gibi birçok bileşenin etkisi altındadır (74).

3.2.3.4. Öz farkındalık ve Empati

Öz-farkındalık, karakterimizin, güçlü yanlarımızın ve zenginliklerimizin, arzularımızın ve hoşlanmadığımız şeylerin farkına varmamızı içerir. Aynı zamanda, başkaları için empati geliştirmenin yanı sıra etkili iletişim ve kişilerarası ilişkiler için de genellikle bir ön koşuldur. Germer (75) göre bilinçli farkındalık, sosyal hayatımızda topyekûn bir ağ haline gelmenin bir yoludur. Bilinçli farkındalık uyanık olmaktır, ancak birçok insan yaşadığı olaylar karşısında bilinçli farkındalıkla zihinlerini yönetemezler. Bu gibi durumlarda birey, yaşadığı olaylara karşı bir an için ilgisini kaybeder. Bilinç durumu, bireyin duygusal ve bilişsel bir denge durumunu sürdürmesidir. Farkındalık düzeyi yüksek bireyler yaşadıklarını doğru-yanlış ya da olumlu-olumsuz diye ayırmazlar.

Empati, kişinin çevresiyle etkileşimini ve uyumunu artıran, kişiler arası iletişimi ve etkileşimi sağlayan bir beceridir. Empati, Antik Yunan dilinden "empathia" kelimesi olarak türemiştir. Bireylerin yaşadıkları olaylar karşısında harekete geçmesine olanak tanıyan bir durum olarak bilinmektedir (76, 77). Empati, aşına olmadığımız bir durumda bile, başka bir insan için yaşanan olayın nasıl olduğunu hayal etme yeteneğidir. Empati, aynı zamanda, dezavantajlı insanlara karşı hoşgörülü davranışları teşvik etmeye de yardımcı olabilir (48).

Empati, insan ilişkilerinde güçlü bir araç olarak kabul edilir. Kişi empatik bir yaklaşıma sahip olduğunda, en düşmanca tavırları bile yumuşatacak ve dengeli diyaloglar kuracak bir anlaşma zemini oluşturur. Empatinin sosyal anlayışın bir

kişilik özelliği olduğunu ve sporcuların kişilik yapılarının normal bireylerden farklı olabileceğini belirtmişlerdir (48).

Empati kendi içinde türlere ayrılmaktadır (48).

İçgüdüsel empati: İnsanların doğduklarında sahip oldukları empati şeklidir. Bir haber dinlerken ya da film izlerken dökülen gözyaşı buna örnektir. Başkalarının dertlerini, acılarını kendileri gibi yaşamaktır.

İlişkisel empati: Temas halinde olduğumuz kişilerin duygularına yönelik kurulan empati türüdür. İlişkideki kişilerle yakınlık derecesi empatinin gücünü etkileyen bir faktördür. Yakınlık derecesi arttıkça empati kurma gücü de artar.

Deneyimsel empati: Bu durum kişinin kendi deneyimlerinden ve öğrenmesinden kaynaklanmaktadır. Bir kişinin aynı olayları yaşamış kişilerle özdeşleşmesidir (48).

3.2.3.5. Stresle ve Duygularla Başa Çıkma

Duygularla başa çıkmak, kendimizdeki ve diğerlerindeki duyguları tanımayı ve uygun şekilde yanıt verebilmeyi içerir. Öfke veya üzüntü gibi yoğun duygulara uygun şekilde tepki vermezsek sağlığımız üzerinde olumsuz etkilere neden olabilir.

Stresle başa çıkmak, hayatımızda strese sebep olan kaynaklarını bulmak, bunun bizi nasıl ve ne kadar etkilediğini anlamak ve stres düzeyimizi kontrol etmeye yardımcı olacak şekilde hareket etmekle ilgilidir. Bu, örneğin fiziksel çevremizde veya yaşam tarzımızda değişiklikler yaparak stres kaynaklarını azaltmak için harekete geçtiğimiz anlamına gelebilir. Ya da kaçınılmaz stresin yarattığı gerilimlerin sağlık sorunlarına yol açmaması için nasıl gevşeyeceğinizi öğrenmek anlamına gelebilir (48).

Uzun süren yoğun stres, kişilerin üretkenliğini ve yaşamdan aldıkları zevki azaltmaktadır. Bireylerin çevresi ile olan duygusal ve sosyal ilişkilerine zarar vermektedir (78). Silver ve Wortman'a (79) göre başa çıkma, bir bireyin potansiyel olarak zararlı bir sonuca verdiği herhangi bir tepkidir. Bu düzeyde başa çıkma, caydırıcı uyarılara bir dizi öğrenilmiş yanıtın yanı sıra tehdide içgüdüsel veya refleksif yanıtları içerir.

Bireyin psikolojik varlığını, özgüvenini ve benlik saygısını riske atan bir uyarın, bir gerginlik yani stres yaratır. Stres; Anksiyete, huzursuzluk, gerginlik gibi psikolojik reaksiyonlara veya vücutta alerji, kalpte çarpıntı, baş ağrısı gibi fiziksel reaksiyonlara neden olabilir. Bireyi tehdit eden bu uyarana verilen stres tepkisi, psikolojik, fizyolojik veya biyokimyasal şekillerde veya bu tepkilerin kombinasyonu şeklinde ortaya çıkabilir (80).

Sporcularda stres altında fizyolojik olarak gözle görülen tansiyon, kas gerginliği, ter bezi aktiviteleri ve kalp atım sayısının arttığı bilinmektedir. Bu durumda, nefes alma daha sık hale gelir ve göz bebeklerinde büyüme açıkça görülür. Beyine ve kaslara daha fazla oksijen taşınması gerektiğinden dolayı beyaz kan hücrelerinin sayısında artış gözlenir. İç organlarda kan sayımlarında azalmaya neden olduğu ve sindirim sistemini yavaşlattığı gözlemlenmiştir. Bundan dolayı zihinsel dikkat azalır, algı yetersiz kalır ve unutkanlık görülür. Bu durum sporcuda psikolojik güvensizliğe neden olur, huzursuzluk ve karamsarlık duyguları başlar ve korku duygusu kişiyle etkileşime girer. Tüm bu faktörler sporcunun antrenman veya müsabaka esnasında sahip olduğu performansı tam olarak sergileyememesine sebep olan faktörlerdir. Bu gibi durumlarda sporcu konsantre olamamakta, koordinasyonu bozulmakta, teknik ve taktik hareketlerde hatalı hareketler sergileyebilmektedir (81).

Sporun, stresin etkilerini azaltmada önemli bir faktör olduğu araştırmalar sonucunda bulunmuştur. Youngs (82) egzersiz yapmanın yararlarını şöyle sıralamıştır; Spor yapmak sinirleri yumuşatır, ruh halini düzenler, alınan oksijen miktarını ve dikkati arttırır, spor vücudun enerji seviyesini yükseltir, spor kişinin kendini daha güçlü hissetmesini sağlar. Spor yapan kişilerin uyku kalitesi ve uyuma durumu düzelir (83).

3.3. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği

Günümüz bilgi çağının ihtiyacı olan insan modelinin yetiştirilmesi, bireylerin içinde yaşadıkları ait oldukları toplumun gerçeğine uyumlu olması ancak yeterli bilgi ve becerilere sahip öğretmenlerin sayesinde mümkündür. Öğretmenler ne kadar verimli, kaliteli, üretken olurlarsa eğitim verdikleri öğrenciler de o kadar başarılı olacaktır. Öğretmenlerin aldıkları eğitim, sahip oldukları bilgi ve becerilerinin yanı sıra mesleki kimliklerini tanımlayabilmeleri de önem arz etmektedir.

Bir öğretmenden beklenen; yeniliğe ve değişime açık olması, sorumluluk ve inisiyatif alabilmesi, öğrenme sürecini planlama ve yönlendirebilmesi, alanındaki gelişmeleri takip edebilmesi, teknolojiyi kullanabilmesi, iş birliği içinde olma ve girişimcilik gibi beceri ve yeterliklere sahip olması gerekmektedir. Günümüzde bir öğretmenin sahip olması gereken özelliklere ve niteliklere bakıldığında bu nitelikleri ve özellikleri kazandırmada temel bir süreç olan öğretmen eğitim sürecinin önemli bir faktör olduğu görülmektedir (84).

3.3.1. Kimlik Kavramı

TDK ya göre Kimlik toplumsal bir varlık olarak insanın nasıl bir kimse olduğunu gösteren belirti, nitelik ve özelliklerin bütünü olarak tanımlanmaktadır.

Kimlik bireyin hayatta varoluş şeklini ve yaşamdaki tavrını ortaya koyan önemli bir kavramdır. Kimlik kavramı sosyoloji, antropoloji, tarih, hukuk, psikoloji gibi birçok alanda ilgi görmüştür. Kimlik kavramı, her boyutunun farklı bilimsel disiplinlerde yer almasından ve çok boyutlu bir yapıya sahip olması sebebiyle, en karmaşık ve tartışmalı konulardan birisi olmuştur (85). Bir yapı olarak kimlik çok boyutlu ve karmaşıktır. Öz biçiminde kimlik, “benlik duygumuz veya kim olduğumuz” anlamına gelir (86).

3.3.2. Öğretmen Kimliği

Öğretim ve öğretmen eğitimi ile ilgili literatür, kimliğin dinamik olduğu ve bir öğretmenin kimliğinin duygu gibi hem bireye içsel olan bir dizi faktörün etkisi altında zaman içinde değiştiğine dair ortak bir görüşü ortaya koymaktadır. Araştırmacılar tarafından kimlik kavramını tanımlamak çoğu zaman zor olmuştur (87).

Temel düzeyde, Gee (88) kimliğin belirli bir bağlamda bir 'tür insan' önerdiğini kabul eder; kişinin bir “çekirdek kimliği” olabilirken, bu kimliğin farklı bağlamlarda faaliyet gösterdiği için birden çok biçimi vardır. Kimliğin algılanabileceği dört yol tanımlar: Doğa Kimliği (kişinin doğal durumundan kaynaklanır), Krum Kimliği (otorite tarafından tanınan bir konumdan türetilir), Söylem Kimliği (başkalarının kendi hakkında söyleminden kaynaklanır) ve Yakınlık Kimlik (dış gruplarla ilgili olarak kişinin uygulamaları tarafından belirlenir). Kimliğin çok yönlü doğası ve dış etkenler tarafından değişebileceği vurgulanmaktadır.

Meslek olarak öğretmenlik, devletin eğitim-öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini barındıran özel bir uzmanlık mesleğidir. Öğretmen meslek kimliği,

öğretmenlik mesleğinin temelinde olması gereken ve öğretmenlerin nasıl olmaları, nasıl hareket etmeleri ve nasıl anlamaları gerektiğine ilişkin görüşlerini, çalışmalarını ve toplum içerisindeki varoluşlarıyla ilgili değerler dizisi oluşturmalarını sağlamaktadır. Hiçbir öğretmenin deneyimleri, kişilikleri, eğitimleri ve öğretim pratiğinde yer alan bir topluluğun üyeleri olarak rollerine ilişkin yorumları bakımından aynı olmadığı bilinmektedir (89). Öğretmen kimliğinde birçok farklılıklar vardır. Irk, sınıf, cinsiyet, dil, yaş ve kariyer aşaması, kişilik özellikleri ve yaşam becerileri gibi. Bu yüzden Öğretmen olmanın tek tip bir kimliği olması mümkün değildir (89).

Kimlik politik, sosyal ve kültürel varlığını tanımlayan bireye farklılık kazandıran bir niteliktir (8). Kimlik, kişinin varlığına anlam veren yapıdır. Kimlik türlerinden biri olan öğretmen kimliği, öğretmenin belirli bir durum ve zaman içinde karşılıklı insani ilişkiler yaşarken yakın çevresi, benliği, toplumsal konumu ve öğretmenin çevreyi yorumlaması sonucunda ortaya çıkan etiket olarak tanımlamak mümkündür (90).

Öğretmen kimliği, mesleğinin tam merkezinde yer alır. Öğretmenlere, işlerini ve toplumdaki yerlerini "nasıl olunacağı", "nasıl davranılacağı" ve "nasıl anlaşılacağı" konusunda kendi fikirlerini oluşturmaları için bir çerçeve sağlar. Daha da önemlisi, öğretmen kimliği sabit veya dayatılmış bir şey değildir; daha ziyade deneyim ve bu deneyimden yapılan anlam aracılığıyla tanımlanır (10).

3.3.3. Öğretmen Kimliğinin Oluşumu

Bir öğretmenin kimliği, henüz üniversiteye girmeden önce başlamakta ve üniversitede eğitim süreci boyunca değişip gelişmektedir. Bu sebeple öğretmen adaylarının öğretim konusundaki algılarını, ihtiyaçlarını ve eksikliklerini ortaya

koymak için araştırmalar yapılmalıdır. Öğretmen adayları, öğretmen yetiştirme programlarında ilerlerken ve günümüzün zorlu koşullarında öğretmen olurken, bir öğretmenlik mesleği kimliğine bürünmeleri beklenmektedir. Ancak öğretmenler, okullardaki ve daha geniş topluluktaki etkileşimlerin bir sonucu olarak kariyerleri boyunca kimlik değişimleri yaşayabilirler (6). Bu doğrultuda öğretmen adaylarının kişilikleri ve yaşam becerilerinin öğretmen kimliği oluşumunu olumlu yönde etkileyeceği düşünölmektedir.

Öğretmenler, mesleki bir faaliyet olarak vicdanlı, sorumlu ve duyarlı vatandaşlar yetiştirmeye çalışan kişilerdir. Toplumun milli, manevi ve kültürel değerlerini bireylere aktarma ve onları özümseme işlevi öğretmenlerin sorumlulukları arasındadır. Öğretmenlerin mesleki görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için mesleki bir kimliğe sahip olmaları gerekmektedir. Eğitimcilerin sahip olmaları gereken nitelikler şu şekildedir (11);

- Branşı ile ilgili alan bilgisine hakim olma,
- Eğitimde öğretim yöntemleri ve metotlarını bilmeli ve uygulayabilmeli,
- Öğrencilerin öğrenme sürecindeki farklılıkları bilmeli,
- Öz farkındalığı sahip olmalı ve farklılıklara anlayışlı olma,
- Meslektaşları ile iletişim kurabilmeli ve etkileşimde bulunabilmeli

Toplumun şekillenmesinde önemli rol oynayan öğretmenler, aynı zamanda öğrencileri için de rol modeldir. Öğretmen kimliğinin toplumsal hayattaki önemi, öğretmenler tarafından yetiştirilen bireylerin öğretmenden etkilenerek sonraki yaşamlarında devam ettikleri fikrinden hareketle ortaya konabilir (11).

4. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın gereç ve yöntem bölümünde; araştırmanın modeli, sayıtları, sınırlılıkları, evren ve örneklem seçimi, verilerin toplanması, veri toplama araçları ve verilerin analiz yöntemlerine yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

4.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma nicel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiş ve ilişkiyel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkiyel tarama modeli; iki ya da daha çok sayıdaki değişkenler arasındaki ilişkinin derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (91).

4.2. Araştırmanın Sayıtları

Türkiye’de Spor Bilimleri Fakültelerinde ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulluları’nda öğrenim gören beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin veri toplama araçlarındaki maddelere “ Kişilik Özellikleri, Yaşam Becerileri ve Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği” okuduklarını iyi bir şekilde anlayarak cevap verdikleri varsayılmıştır.

4.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma;

- Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları ve Spor Bilimleri Fakülteleri ile sınırlandırılmıştır.
- Araştırma, 2021-2022 eğitim-öğretim dönemi ile sınırlandırılmıştır.
- Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerle sınırlandırılmıştır.

- Araştırma; Kişilik Özellikleri Ölçeği, Yaşam Becerileri Ölçeği, Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği ve kişisel bilgi formu ile sınırlandırılmıştır.

4.4. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Türkiye'deki üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Spor Bilimleri Fakülteleri bünyesinde öğrenim gören beden eğitimi ve spor öğretmen adayları oluşturmaktadır. Bu araştırmanın katılımcı grubu, "basit seçkisiz örnekleme yöntemi" ile belirlenmiştir. Basit seçkisiz örnekleme yöntemi, seçkisizlik örnekleme temel alınan birimlerin seçilme olasılıklarının eşit olması anlamına gelmektedir (92). Araştırma grubu olarak Erciyes Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve Süleyman Demirel Üniversitesinden 622 öğretmen adayı belirlenmiştir

4.5. Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçları spor eğitimi alan öğrencilere yüz yüze görüşme ile internet ortamında tasarlanan dijital anket ile katılımcılara ulaştırılmıştır.

Araştırmada verilerin elde edilmesinde 4 farklı form kullanılmıştır. Bunlar Kişisel Bilgi Formu, Beş Faktör Kişilik Özellikleri Ölçeği, Yaşam Becerileri Ölçeği, Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği (EK-3) dir.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırma kapsamında katılımcılardan bazı kişisel bilgilerin toplanması amacıyla kişisel bilgi formu oluşturulmuştur. Oluşturulan bu formda üniversite öğrencilerinin Cinsiyet, Yaş, Spor Branşı, Üniversite, Sınıf, Lisanslı Sporcu

musunuz? Herhangi bir işte çalıştınız mı? Çalıştıysanız kaç yıl çalıştınız? Sorularını belirlemeye ilişkin sorular sorulmuştur.

Beş Faktör Kişilik Ölçeği

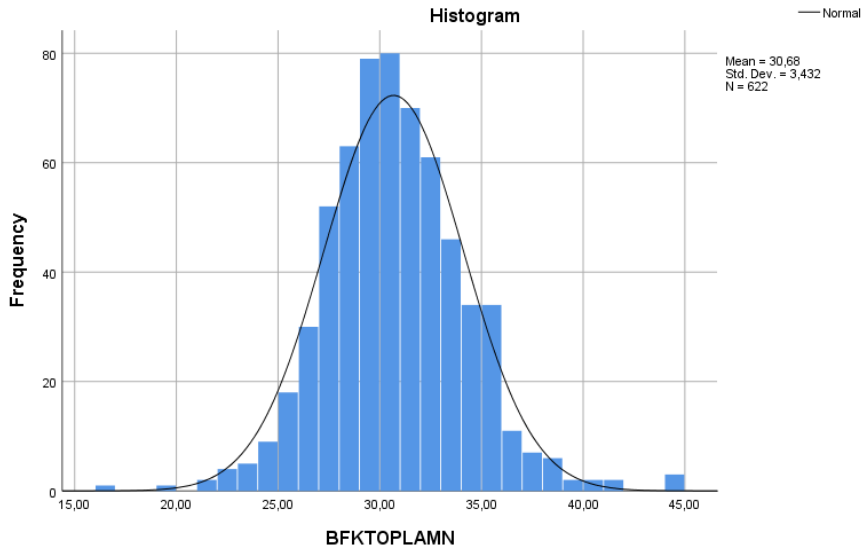
Büyük beşli kişilik envanteri ilk olarak ABD’li araştırmacılar (John, Donahue, & Kentle, 1991) yılında 44 maddelik bir ölçek olarak geliştirilmiş (93). 1998 yılında Benet-Martinez ve John OP tarafından güncellenmiştir (94). 2008 yılında John OP tarafından tekrar güncellenmiştir (95, 96). Karaman (97) tarafından 2010 yılında Türkçeye uyarlanmış ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Her sorunun cevabı 1-5 arası likert şeklinde cevaplandırılmaktadır. Ölçekte nevroitiklik ve dışadönüklük faktörleri 8’er madde, uyumluluk ve özdenetim faktörleri 9’ar madde, değişime açıklık faktörü ise 10 madde ile ölçülmektedir.

Türkçeye uyarlama çalışması 2010 yılında Karaman, Doğan ve Çoban tarafından 1153 üniversite öğrencisi üzerinde yapılmıştır. İçerik geçerliği uzmanların çeviri tekrar çeviri yöntemiyle yapılarak yeterli bulunmuştur. Dil eşdeğerliliği İngilizce öğretmenliği okuyan bir grup öğrenci üzerinde yapılmıştır. İki dil arasındaki korelasyon puanları her alt ölçek için; Dışadönüklük $r=.64$, Yumuşak Başlılık $r=.50$, Özdenetim $r=.72$, Nevrotiklik $r=.70$, Deneyime Açıklık $r=.56$ olarak bulunmuştur. İç tutarlılığı her alt ölçek için; Dışadönüklük $\alpha=.77$, Uyumluluk $\alpha=.81$, Özdenetim $\alpha=.84$, Nevrotiklik $\alpha=.75$, Deneyime Açıklık $\alpha=.86$ olarak kabul edilebilir olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Türkiye’de kişiliğin beş boyutunu ölçmek için güvenilir ve geçerli bir ölçek olduğu kanısına varılmıştır (97, 98).

Tablo 1. Beş Faktör Kişilik Özellikleri Ölçeğinin Basıklık - Çarpıklık ve Cronbach Alpha Değerleri

BFKÖ	N	\bar{X}	ss	Çarpıklık	Basıklık	Cronbach Alpha
Deneyime Açıklık	622	3,40	,50	,21	,17	,81
Özdenetim	622	3,54	,47	,09	,64	,82
Nevrotiklik	622	3,51	,45	,04	,64	,82
Dışadönüklük	622	3,27	,51	,36	,68	,82
Uyumluluk	622	3,63	,51	-,04	-,09	,82

Tablo 1 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Özellikleri Ölçeğinin alt boyutlarının ölçekten aldığı ortalama puan ve standart sapma puanları ile çarpıklık basıklık ve cronbach alpha değerleri verilmiştir. Buna göre Beş Faktör Kişilik Özellikleri Ölçeğinin “Deneyime Açıklık” alt boyutunun ölçekten aldığı ortalama puan $3,40 \pm 0,50$ iken, “Özdenetim” alt boyutu ortalama puanı $3,54 \pm 0,47$, “Nevrotiklik” alt boyutunun ölçekten aldığı ortalama puan $3,51 \pm 0,45$, “Dışadönüklük” alt boyutunun ortalama puanı $3,27 \pm 0,51$ iken “Uyumluluk” alt boyutunun ortalama puanı $3,63 \pm 0,51$ olarak görülmektedir. Ortalama puanlarının dağılımına göre en yüksek puanın “Uyumluluk” alt boyutu, en düşük puanın ise “dışa dönüklük” alt boyutunda olduğu görülmüştür.

Şekil 1. Beş Faktör Kişilik Özelliği Ölçeği Histogram Grafiği

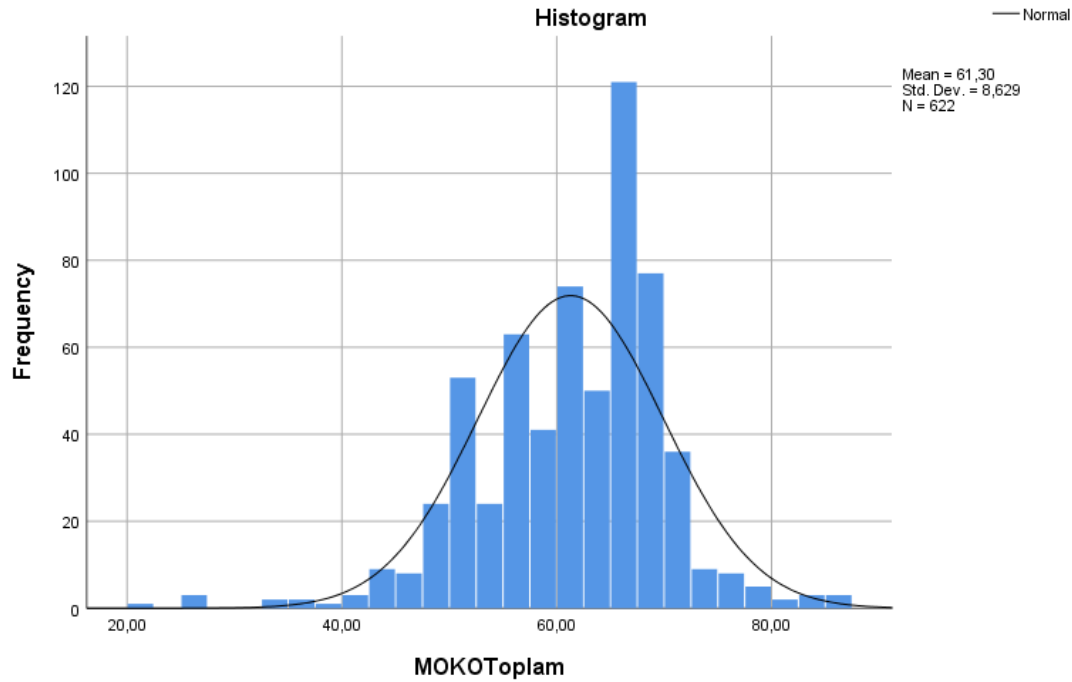
Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği

Öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimlik algılarını belirlemek amacıyla Friesen ve Besley (2013) tarafından geliştirilen ve Arpacı ve Bardakçı (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan “Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği” kullanılmıştır (99, 100). Friesen ve Besley (2013) çalışmalarında, öğretmen adaylarının öğretmen kimliğini belirlemek amacıyla üç faktör ve toplam 17 maddeden oluşan bir ölçme aracı geliştirmiştir. Arpacı ve Bardakçı (2015) ise Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Türkçeye uyarlamasını yapmış ve ölçeğin hem üç faktörlü hem de tek faktörlü yapısına ilişkin analizler gerçekleştirmişlerdir. Araştırmadan elde edilen bulgular, öğretmen kimliğinin tek faktörlü ve toplam 17 maddeli bir yapı aracılığıyla temsilinin daha geçerli ve güvenilir sonuçlar verdiğini ve söz konusu tek faktörlü yapıdan elde edilen toplam puanın, meslek öncesi öğretmen kimliği puanı olarak kullanılabileceğini göstermiştir. Ölçekteki maddeler, “hiç katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum, tamamen katılıyorum” şeklinde 5’li Likert tipinde derecelendirilmiştir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 85 iken en düşük puan ise 17’dir. Ölçek uyarlama çalışmasında ölçeğinin genel iç tutarlılık katsayısı $\alpha=.93$ olarak hesaplanmıştır. Çalışma kapsamında Meslek Öncesi Öğretmen Kimlik Ölçeğinin uygulanması sonucu elde edilen Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ise $\alpha=.915$ bulunmuştur. Bu bulguya göre bu ölçeğin de yüksek derecede güvenilir olduğu söylenebilir.

Tablo 2. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Basıklık - Çarpıklık ve Cronbach Alpha Değerleri

	N	\bar{X}	Ss	Basıklık	Çarpıklık	Cronbach Alpha
MÖÖKÖToplam	622	61,29	8,62	-,71	1,83	,81

Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği puan dağılımlarına baktığımızda, ölçeğe ait ortalama puanın normal dağılım gösterdiğini söyleyebiliriz ($x=61.29 \pm 8,2$).

Şekil 2. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği Histogram Grafiği

Yaşam Becerileri Ölçeği

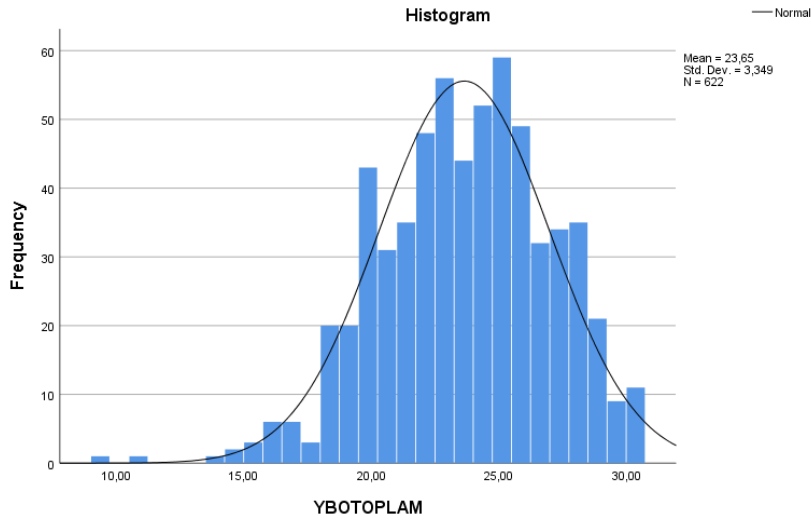
Bolat ve Balaman (2017) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan “Yaşam Becerileri Ölçeği (YBÖ)” 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin 5 alt boyutu bulunmaktadır. Ölçeğin tamamının Cronbach’s Alpha içtutarlılık katsayısı ise 0.90 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği için beş faktöre ait olarak belirlenen maddelerin her bir faktörün Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları incelendiğinde, 52 “Stresle ve Duygularla Baş Etme (SDBÇ)” alt faktörünü oluşturan maddelerin kendi içindeki güvenilir katsayısı 0.82 olarak hesaplanmıştır. “Empati ve Öz farkındalık

(EÖF)” alt faktörünü oluşturan maddelerin kendi içindeki güvenilir katsayısı 0,77 olarak hesaplanmıştır. “Karar Verme ve Problem Çözme (KVPC)” alt faktörünü oluşturan maddelerin kendi içindeki güvenilir katsayısı 0.72, “Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme (YED)” alt faktörünü oluşturan maddelerin kendi içindeki güvenilir katsayısı 0.73, “İletişim ve Kişilerarası İlişki (İKAİ)” alt faktörünü oluşturan maddelerin kendi içindeki güvenilir katsayısı 0,66 olarak hesaplanmıştır. Yapılan Doğrulayıcı Faktör analizi sonuçlarına göre 30 madde ve 5 faktörden oluşan ölçeğin uyum indekslerinin yeterli düzeyde olduğu görülmüştür ($\chi^2 = 886.80$; $p < 0.05$; $sd = 719$; $\chi^2/sd = 2.24$; $RMSEA = 0.051$; $SRMR = 0.052$; $NFI = 0.93$; $NNFI = 0.95$; $CFI = 0.96$; $IFI = 0.96$; $GFI = 0.89$; $AGFI = 0.87$). Ölçekte yer alan maddelerin faktör yükleri 0.44 ile 0.73 arasında değişmektedir (5).

Tablo 3. Yaşam Becerileri Ölçeği Basıklık - Çarpıklık ve Cronbach Alpha Değerleri

	N	\bar{X}	Ss	Basıklık	Çarpıklık	Cronbach Alpha
Stresle ve Duygularla Baş Etme	622	3,54	,72	-,13	-,18	,88
Empati ve Öz farkındalık	622	4,13	,62	-,67	,31	,82
Karar Verme ve Problem Çözme	622	3,97	,67	-,35	-,44	,83
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	622	4,06	,67	-,50	-,13	,82
İletişim ve Kişilerarası İlişki	622	4,07	,73	-,79	,62	,85

Tablo 3 deki puan dağılımlarına baktığımızda, ölçeğe ait ortalama puanların normal dağılım gösterdiğini söyleyebiliriz. Yaşam Becerileri Ölçeği ‘nin ortalama puanlarının dağılımına göre en yüksek puanın “*Empati ve Öz farkındalık*” alt boyutu, en düşük puanın ise “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” alt boyutunda olduğu bulunmuştur.

Şekil 3. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Histogram Grafiği

4.6. Verilerin Analizi

Bu araştırmada ilk olarak ölçeklerin ve alt boyutlarında elde edilen verilerin normallik varsayımını gerçekleştirip gerçekleştirmediğini görmek için normallik testi yapılmıştır. Ölçeğin çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1.5 ile -1.5 arasında olduğu tespit edilmiştir. Böylece normalliğin gerçekleştiği görülmüştür. Tabachnick ve Fidell 'de çarpıklık ve basıklık değerlerin +1.5 ile-1.5 aralığında olması dağılımın normal olduğu şeklinde yorumlanabileceğini belirtmiştir (101).

Veriler SPSS 22,0 programında yapılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi ($p < 0.05$) olarak alınmıştır.

Araştırma grubunun, değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla bağımlı guruplar için “Independent Sample t-Testi” ve guruplar arası çoklu farklılıklarda “Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)” kullanılmış ayrıca farklılığın nereden kaynaklandığını ortaya koymak için ise “TUKEY” testinden yararlanılmıştır. Ayrıca araştırmada kullanılan ölçeklerin alt boyutları arasındaki

ilişkiyi incelemek adına korelasyon testinden yararlanılmıştır. Ölçekler arası etkinin incelenmesi için “Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi” yapılmıştır.

Yapılan histogram çizelgelerine göre ölçeklerin toplam puanları ile alt boyutların puan ortalamalarının histogram üzerindeki doğru denklem üzerinde eşit bir düzlemde dağıldığı bu da verilerin normal dağıldığını göstermektedir. Bir başka deyişle çalışmadaki veriler parametrik olduğu görülmüştür.

Tablo 4. Değişkenlere göre Yüzde ve Frekans Dağılımları

		N	%
Yaş	18-19	186	29,9
	20-21	285	45,8
	22 +	151	24,3
	Toplam	622	100,0
Spor branşı	Takım Sporları	285	45,8
	Bireysel Sporcu	184	29,6
	Sporcu Değil	153	24,6
	Toplam	622	100,0
Cinsiyet	Kadın	254	40,8
	Erkek	368	59,2
	Toplam	622	100,0
Sınıf	1,00	163	26,2
	2,00	186	29,9
	3,00	170	27,3
	4,00	103	16,6
	Toplam	622	100,0
Üniversite	Erciyes Üniversitesi	117	18,8
	Fırat Üniversitesi	87	14,0
	Harran Üniversitesi	133	21,4
	Karabük Üniversitesi	101	16,2
	Pamukkale Üniversitesi	22	3,5
	Sakarya Üniversitesi	22	3,5
	Süleyman Demirel Ü.	140	22,5
	Toplam	622	100,0
Lisanslı sporcu musunuz?	Evet	327	52,6
	Hayır	295	47,4
	Toplam	622	100,0
Çalıştınız mı?	Evet	405	65,1
	Hayır	217	34,9
	Toplam	622	100,0
Kaç yıl çalıştınız?	1 yıl	172	27,7
	2 yıl	232	37,3
	Çalışmadım	218	35,0
	Toplam	622	100,0

Tablo 4 de katılımcıların yaş değişkenine göre yüzde ve frekans dağılımları verilmiştir. 18-19 yaş arasında 186 (%29,9) kişi, 20-21 yaş aralığında 285 (%45,8) kişi, 22 yaş ve üzeri 151 (%24,3) kişi olduğu görülmektedir. Başka bir ifade ile katılımcıların çoğunluğunun (%45,8) 20-21 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %40,8' ini kadın, % 59,2' sini ise erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların branşlarından takım sporları içerisinde yer alanların oranı % 45,8 iken bireysel sporlar içerisinde yer alanların oranı da %29,6 dır. Hiçbir spor branşı olmayanların oranı ise %24,6 dır. Lisanslı sporcuların lisansı olmayanlara göre çoğunlukta olduğu görülmektedir. Katılımcıların çalıştınız mı sorusuna evet cevabı verenlerin hayır cevabı verenlerden yüksek olduğu görülmektedir. Çalışanların ise %27,7' si bir yıl %37,3' ü 2 yıl ve üzeri çalışmışken %35' i hiç çalışmamış kişilerden oluşmaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların değişkenlere göre tanımlayıcı istatistikleri ve Basıklık – Çarpıklık Değerleri

	N	Minimum	Maximum	\bar{X}	Ss	Çarpıklık	Basıklık
Yas	622	18	34	20,64	2,23	,08	-1,14
Branş	622	1,00	3,00	1,78	,81	,41	-1,36
Cinsiyet	622	1,00	2,00	1,59	,49	-,37	-1,86
Sınıf	622	1,00	4,00	2,34	1,04	,16	-1,15
Üniversite	622	1,00	7,00	3,72	2,14	,38	-1,16
Lisanslı sporcu	622	1,00	2,00	1,47	,49	,10	-1,99
Çalıştınız mı	622	1,00	3,00	1,35	,48	,66	-1,44
Kaç yıl	622	1,00	3,00	2,07	,78	-,13	-1,38

Katılımcıların yaş ortalamaları 20,64 tür. Sınıf değişkeninde dört farklı sınıftan katılımcı olduğu, üniversite değişkeninde ise 7 farklı üniversiteden katılımcı olduğu görülmektedir.

5. BULGULAR

Gerçekleştirilen araştırma kapsamında, elde edilen veriler ile birlikte yapılan analizlere ilişkin bulgulara bu bölümde yer verilmiştir.

Tablo 6: Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

BFKÖ	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Dışadönüklük	Kadın	254	3,43	,47	1,15	,250
	Erkek	368	3,38	,52		
Özdisiplin	Kadın	254	3,58	,45	1,53	,126
	Erkek	368	3,52	,49		
Uzlaşılabilirlik	Kadın	254	3,51	,41	,06	,951
	Erkek	368	3,51	,47		
Nevrotiklik	Kadın	254	3,27	,47	-,15	,916
	Erkek	368	3,27	,53		
Deneyime açıklık	Kadın	254	3,60	,50	-1,23	,216
	Erkek	368	3,65	,51		

Tablo 6 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre BFK ölçeğinin “*dışa dönüklük*” alt boyutunun cinsiyet değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan kadınlarda $3,43 \pm 0,47$ erkeklerde $3,38 \pm 0,52$ iken, “*öz disiplin*” alt boyutu cinsiyet değişkenine göre kadınların ortalama puanı $3,58 \pm 0,45$, erkeklerde $3,52 \pm 0,49$ “*uzlaşılabilirlik*” alt boyutunun cinsiyet değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan kadınlarda $3,51 \pm 0,41$, erkeklerde ise $3,51 \pm 0,47$ “*nevrotiklik*” alt boyutunun cinsiyet değişkenine göre ortalama puanı kadınlarda $3,27 \pm 0,47$, erkeklerde $3,27 \pm 0,53$ iken “*deneyime açıklık*” alt boyutunun cinsiyet değişkenine göre ortalama puanı kadınlarda $3,60 \pm 0,50$, erkeklerde ise $3,65 \pm 0,51$ olarak görülmektedir. Alt boyutların tamamında ölçekten alınan puanlar anlamlı bir farklılık ortaya koymamıştır.

Tablo 7. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “Lisanslı Sporcu musunuz?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

BFKO	Lisanslı Sporcu	N	\bar{X}	Ss	t	p
Dışadönüklük	Evet	327	3,4336	,53818	1,492	,136
	Hayır	295	3,3734	,45911		
Özdisiplin	Evet	327	3,5720	,51740	1,432	,153
	Hayır	295	3,5170	,43055		
Uzlaşılabilirlik	Evet	327	3,5418	,48305	1,464	,144
	Hayır	295	3,4890	,40937		
Nevrotiklik	Evet	327	3,3085	,53657	1,591	,112
	Hayır	295	3,2431	,48252		
Deneyime açıklık	Evet	327	3,6636	,54452	1,305	,192
	Hayır	295	3,6099	,47432		

Tablo 7 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Ölçeği alt boyutlarının lisanslı sporcu değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “*dışa dönüklük*” alt boyutunun lisanslı sporcu değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan evet diyenlerde $3,43 \pm 0,53$ hayır diyenlerde $3,37 \pm 0,45$ iken, “*öz disiplin*” alt boyutu lisanslı sporcu değişkenine göre evet diyenlerin ortalama puanı $3,57 \pm 0,51$, hayır diyenlerin $3,51 \pm 0,43$ “*uzlaşılabilirlik*” alt boyutunun lisanslı sporcu değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan evet cevabı verenlerde $3,54 \pm 0,48$, hayır cevabı verenlerde ise $3,48 \pm 0,40$ “*nevrotiklik*” alt boyutunun lisanslı sporcu değişkenine göre ortalama puanı evet diyenlerde $3,30 \pm 0,53$, hayır diyenlerde $3,24 \pm 0,48$ iken “*deneyime açıklık*” alt boyutunun lisanslı sporcu değişkenine göre ortalama puanı evet diyenlerde $3,66 \pm 0,54$, erkeklerde ise $3,60 \pm 0,47$ olarak görülmektedir. Alt boyutların tamamında ölçekten alınan puanlar anlamlı bir farklılık ortaya koymamıştır.

Tablo 8. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “Daha Önce Çalıştınız mı?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

BFKÖ	Çalıştınız mı?	N	\bar{X}	Ss	t	p
Dışadönüklük	Evet	404	3,4374	,49799	2,136	,033*
	Hayır	217	3,3473	,50727		
Özdisiplin	Evet	404	3,5606	,48806	1,034	,302
	Hayır	217	3,5189	,46143		
Uzlaşılabilirlik	Evet	404	3,5553	,46523	2,943	,003*
	Hayır	217	3,4444	,41268		
Nevrotiklik	Evet	404	3,2838	,52721	,455	,649
	Hayır	217	3,2642	,48488		
Deneyime açıklık	Evet	404	3,6706	,50709	2,197	,028*
	Hayır	217	3,5761	,51921		

Tablo 8 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Ölçeği alt boyutlarının daha önce çalıştınız mı değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “*dışa dönüklük*” alt boyutunun daha önce çalıştınız mı değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan evet diyenlerde $3,43 \pm 0,49$ hayır diyenlerde $3,34 \pm 0,50$ iken, “*öz disiplin*” alt boyutu daha önce çalıştınız mı değişkenine göre evet diyenlerin ortalama puanı $3,56 \pm 0,48$, hayır diyenlerin $3,51 \pm 0,46$ “*uzlaşılabilirlik*” alt boyutunun daha önce çalıştınız mı değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan evet cevabı verenlerde $3,55 \pm 0,46$, hayır cevabı verenlerde ise $3,44 \pm 0,41$ “*nevrotiklik*” alt boyutunun daha önce çalıştınız mı değişkenine göre ortalama puanı evet diyenlerde $3,28 \pm 0,52$, hayır diyenlerde $3,26 \pm 0,48$ iken “*deneyime açıklık*” alt boyutunun daha önce çalıştınız mı değişkenine göre ortalama puanı evet diyenlerde $3,67 \pm 0,50$, erkeklerde ise $3,57 \pm 0,51$ olarak görülmektedir. Bu anlamda “*dışa dönüklük*”, “*uzlaşılabilirlik*” ve “*deneyime açıklık*” alt boyutlarında evet cevabını verenlerin lehine anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır.

Tablo 9. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
MÖÖKÖ	Kadın	254	62,67	7,22	3,34	,001*
Toplam	Erkek	368	60,34	9,37		

Tablo 9’da Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları incelendiğinde kadın ve erkek katılımcıların ölçekten aldığı puanların verildiği görülmektedir. Buna göre Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermiştir. Bir başka ifade ile kadınların Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin puanları erkeklerden yüksek çıkmıştır.

Tablo 10. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin “Lisanslı Sporcu musunuz?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

	Lisanslı Sporcu	N	\bar{X}	Ss	t	p
MÖÖKÖ	Evet	327	61,4006	9,03168	,32	,748
Toplam	Hayır	295	61,1782	8,17279		

Tablo 10’da Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin *Lisanslı sporcu* değişkenine göre t-testi sonuçları incelendiğinde kadın ve erkek katılımcıların ölçekten aldığı puanların verildiği görülmektedir. Buna göre Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği lisanslı sporcu değişkeni açısından anlamlı farklılık görülmemiştir.

Tablo 11. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin “Daha Önce Çalıştınız mı?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

	Çalıştınız mı?	N	\bar{X}	Ss	t	p
MÖÖKÖ	Evet	404	61,2810	8,42910	,006	,995
Toplam	Hayır	217	61,2767	9,00363		

Tablo 11’de Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin *daha önce bir işte çalıştınız mı* değişkenine göre t-testi sonuçları incelendiğinde kadın ve erkek katılımcıların ölçekten aldığı puanların verildiği görülmektedir. Buna göre Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinde çalışma durumu değişkeni açısından anlamlı farklılık görülmemiştir.

Tablo 12. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Stres ve Duygular İle	Kadın	254	3,4374	,71367	-3,241	,001*
Başa Çıkma	Erkek	368	3,6264	,71527		
Empati ve	Kadın	254	4,0965	,60559	-1,153	,250
Öz farkındalık	Erkek	368	4,1557	,64508		
Karar Verme ve	Kadın	254	3,9826	,62441	,166	,868
Problem Çözme	Erkek	368	3,9735	,70824		
Yaratıcı ve Eleştirel	Kadın	254	4,0854	,66504	,500	,617
Düşünme	Erkek	368	4,0577	,68827		
İletişim ve Kişiler	Kadın	254	4,1053	,74784	,844	,399
Arası İlişki	Erkek	368	4,0546	,73031		

Tablo 12’de Yaşam Becerileri Ölçeğinin “*cinsiyet*” değişkenine göre t-testi sonuçları incelendiğinde kadın ve erkek katılımcıların ölçekten aldığı puanların verildiği görülmektedir. Buna göre YBO ölçeği cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılığın sadece birinci faktör de “*Stres ve Duygular İle Başa Çıkma*” olduğu görülmektedir. Bu durum erkeklerin lehinedir. Diğer alt boyutlarda herhangi bir anlamlılık görülmemiştir.

Tablo 13. Yaşam Becerileri Ölçeğinin “Lisanslı Sporcu musunuz?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

	Lisanslı Sporcu	N	\bar{X}	Ss	T	P
Stres ve Duygular İle Başa Çıkma	Evet	327	3,6470	,73097	3,599	,000*
	Hayır	295	3,4409	,69303		
Empati ve Öz farkındalık	Evet	327	4,1710	,66484	1,650	,100
	Hayır	295	4,0878	,58571		
Karar Verme ve Problem Çözme	Evet	327	4,0219	,69088	1,741	,082
	Hayır	295	3,9277	,65403		
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	Evet	327	4,0798	,72509	,418	,676
	Hayır	295	4,0570	,62376		
İletişim ve Kişiler Arası İlişki	Evet	327	4,0859	,76603	,377	,707
	Hayır	295	4,0636	,70529		

Tablo 13’te Yaşam Becerileri Ölçeğinin “*lisanslı sporcu musunuz?*” değişkenine göre t-testi sonuçları incelendiğinde evet ve hayır cevabını veren katılımcıların ölçekten aldığı puanların verildiği görülmektedir. Buna göre Yaşam Becerileri Ölçeğinin “*lisanslı sporcu musunuz?*” değişkeni açısından anlamlı farklılığın sadece birinci faktör de “*stres ve duygular ile başa çıkma*” olduğu görülmektedir. Bu durum evet cevabını verenlerin lehinedir. Diğer alt boyutlarda herhangi bir anlamlılık görülmemiştir.

Tablo 14. Yaşam Becerileri Ölçeğinin “Daha Önce Çalıştınız mı?” Değişkenine göre t-Testi Sonuçları

	Çalıştınız mı?	N	\bar{X}	Ss	t	P
Stres ve Duygular İle Başa Çıkma	Evet	404	3,6031	,73012	2,599	,010*
	Hayır	217	3,4463	,69166		
Empati ve Öz farkındalık	Evet	404	4,1522	,60630	1,167	,243
	Hayır	217	4,0904	,67016		
Karar Verme ve Problem Çözme	Evet	404	3,9752	,67666	-,031	,975
	Hayır	217	3,9770	,67167		
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	Evet	404	4,0754	,67872	,366	,714
	Hayır	217	4,0545	,67999		
İletişim ve Kişiler Arası İlişki	Evet	404	4,0749	,71045	,051	,959
	Hayır	217	4,0717	,78574		

Tablo 14'te Yaşam Becerileri Ölçeğinin “*daha önce bir işte çalıştınız mı?*” değişkenine göre t-testi sonuçları incelendiğinde evet ve hayır cevabını veren katılımcıların ölçekten aldığı puanların verildiği görülmektedir. Buna göre YBO ölçeği “*daha önce bir işte çalıştınız mı?*” değişkeni açısından anlamlı farklılığın sadece birinci faktör de olduğu görülmektedir. Bu durum evet cevabını verenlerin lehinedir. Diğer alt boyutlarda herhangi bir anlamlılık görülmemiştir.

Tablo 15. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Yaş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

BFKÖ	YAŞ	N	\bar{X}	Ss	f	p	Farklılık
Dışadönüklük	18-19	186	3,36	,50	1,60	,20	
	20-21	285	3,40	,51			
	22 +	151	3,45	,46			
	Toplam	622	3,40	,50			
Özdisiplin	18-19	186	3,53	,49	,29	,74	
	20-21	285	3,53	,46			
	22 +	151	3,57	,47			
	Toplam	622	3,54	,47			
Uzlaşılabilirlik	18-19	186	3,46	,47	2,57	,08	
	20-21	285	3,52	,43			
	22 +	151	3,56	,44			
	Toplam	622	3,51	,45			
Nevrotiklik	18-19	186	3,30	,54	1,00	,36	
	20-21	285	3,28	,50			
	22 +	151	3,22	,47			
	Toplam	622	3,27	,51			
Deneyime açıklık	18-19	186	3,54	,54	4,15	,01*	18-19 – 20-21
	20-21	285	3,68	,50			
	22 +	151	3,65	,47			
	Toplam	622	3,63	,51			

Tablo 15 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin alt boyutlarının yaş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “*dışa dönüklük*” alt boyutunun yaş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan 18-19 yaş $3,36 \pm 0,50$, 20-21 yaş $3,40 \pm 0,51$, 22 yaş ve üzeri $3,45 \pm 0,46$ iken, “*öz disiplin*” alt boyutu yaş değişkenine göre 18-19 yaş ortalama puanı $3,53 \pm 0,49$, 20-21 yaş $3,53 \pm 0,46$, 22 ve üzeri yaş $3,57 \pm 0,47$ “*uzlaşılabilirlik*” alt boyutunun yaş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan 18-19 yaş $3,46 \pm 0,47$,

20-21 yaş $3,52 \pm 0,43$, 22 yaş ve üzeri $3,56 \pm 0,44$, “*nevrotiklik*” alt boyutunun yaş değişkenine göre ortalama puanı 18-19 yaş $3,30 \pm 0,54$, 20-21 yaş $3,28 \pm 0,50$, 22 yaş ve üzeri $3,22 \pm 0,47$ iken, “*deneyime açıklık*” alt boyutunun yaş değişkenine göre ortalama puanı 18-19 yaş $3,54 \pm 0,54$, 20-21 yaş $3,68 \pm 0,50$, 22 yaş ve üzeri $3,65 \pm 0,47$ olarak görülmektedir. Alt boyutlardan “*deneyime açıklık*” alt boyutu dışındakilerde ölçekten alınan puanlar anlamlı bir farklılık ortaya koymamıştır ($p \leq 0,01^{**}$). “*Deneyime açıklık*” alt boyutundaki anlamlı farklılığın kaynağına bakıldığında ise farklılığın 18-19 yaş ile 20-21 yaş arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 16: Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Branş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

BFKÖ	Branş	N	\bar{X}	Ss	F	P
Dışadönüklük	Takım Sporu	285	3,4288	,50702	1,067	,345
	Bireysel Spor	184	3,4095	,52425		
	Sporcu Olmayan	153	3,3556	,46672		
	Toplam	622	3,4051	,50273		
Özdisiplin	Takım Sporu	285	3,5560	,49354	,877	,416
	Bireysel Spor	184	3,5667	,51497		
	Sporcu Olmayan	153	3,5021	,39841		
	Toplam	622	3,5459	,47859		
Uzlaşılabilirlik	Takım Sporu *	285	3,5583	,46564	3,637	,027*
	Bireysel Spor	184	3,5187	,45325		
	Sporcu Olmayan *	153	3,4372	,40665		
	Toplam	622	3,5168	,45003		
Nevrotiklik	Takım Sporu	285	3,2909	,51566	,228	,796
	Bireysel Spor	184	3,2582	,53633		
	Sporcu Olmayan	153	3,2758	,47776		
	Toplam	622	3,2775	,51228		
Deneyime açıklık	Takım Sporu	285	3,6778	,52199	2,206	,111
	Bireysel Spor	184	3,6331	,54372		
	Sporcu Olmayan	153	3,57	,44876		
	Toplam	622	3,63	,51272		

Tablo 16 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin alt boyutlarının branş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre BFK ölçeğinin “*uzlaşılabilirlik*” alt boyutunun branş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan takım sporu $3,55 \pm 0,46$ Sporcu olmayan $3,43 \pm 0,40$ ile takım sporcuları

lehine anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Diğer alt boyutlarda herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir.

Tablo 17. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Sınıf Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

BFKÖ		N	\bar{X}	Ss	F	p
Dışadönüklük	1, Sınıf*	163	3,3543	,53505	3,116	,026*
	2, Sınıf	185	3,3709	,46923		
	3, Sınıf*	171	3,5034	,51845		
	4, Sınıf	103	3,3836	,46473		
	Toplam	622	3,4051	,50273		
Özdisiplin	1, Sınıf	163	3,4965	,47558	,927	,428
	2, Sınıf	185	3,5577	,45673		
	3, Sınıf	171	3,5812	,49437		
	4, Sınıf	103	3,5441	,49538		
	Toplam	622	3,5459	,47859		
Uzlaşılabilirlik	1, Sınıf*	163	3,4318	,44573	3,444	,017*
	2, Sınıf	185	3,5097	,43955		
	3, Sınıf*	171	3,5816	,44562		
	4, Sınıf	103	3,5565	,46662		
	Toplam	622	3,5168	,45003		
Nevrotiklik	1, Sınıf	163	3,2738	,51970	1,860	,135
	2, Sınıf	185	3,2529	,51150		
	3, Sınıf	171	3,3486	,52160		
	4, Sınıf	103	3,2093	,47865		
	Toplam	622	3,2775	,51228		
Deneyime açıklık	1, Sınıf*	163	3,5624	,55030	3,366	,018*
	2, Sınıf	185	3,6291	,50702		
	3, Sınıf*	171	3,7352	,50904		
	4, Sınıf	103	3,6132	,44521		
	Toplam	622	3,6382	,51272		

Tablo 17 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin alt boyutlarının sınıf değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “*dışa dönüklük*” alt boyutunun sınıf değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan 1.sınıf $3,35 \pm 0,53$ iken 3. sınıf $3,50$ ile 3. Sınıfların lehine anlamlı farklılık görülürken, “*öz disiplin*” alt boyutunda anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. “*Uzlaşılabilirlik*” alt boyutunun sınıf değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan 1.sınıf $3,43 \pm 0,44$ iken 3. sınıf $3,58 \pm 0,44$ ile 3. Sınıfların lehine anlamlı farklılık görülmüştür. “*Nevrotiklik*” alt boyutunda anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

“Deneyime açıklık” alt boyutunun sınıf değişkenine göre ortalama puanı 1. sınıf 3,56 ± 0,55 iken 3. sınıf 3,73 ± 0,50 ile 3. Sınıfların lehine anlamlı farklılık görülmüştür.

Tablo 18. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Üniversite Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

BFKÖ	Üniversite	N	\bar{X}	ss	F	p	Fark
Dışadönüklük	Erciyes Üniversitesi	117	3,5128	,49086	4,487	,000*	1-4 1-7 6-4 6-7
	Fırat Üniversitesi	87	3,3707	,56713			
	Harran Üniversitesi	133	3,4680	,43045			
	Karabük Üniversitesi	101	3,2846	,52520			
	Pamukkale Üniversitesi	22	3,4375	,40596			
	Sakarya Üniversitesi	22	3,6989	,42374			
	Süleyman Demirel Üni	140	3,3123	,50527			
	Toplam	622	3,4051	,50273			
Özdisiplin	Erciyes Üniversitesi	117	3,6562	,49195	3,854	,001*	1-4 1-7 3-7
	Fırat Üniversitesi	87	3,5188	,53757			
	Harran Üniversitesi	133	3,6174	,44411			
	Karabük Üniversitesi	101	3,4446	,49090			
	Pamukkale Üniversitesi	22	3,6616	,40496			
	Sakarya Üniversitesi	22	3,6364	,39274			
	Süleyman Demirel Üni	140	3,4432	,44351			
	Toplam	622	3,5459	,47859			
Uzlaşılabilirlik	Erciyes Üniversitesi	117	3,5973	,39466	4,863	,000*	1-7 2-3 3-4 3-7
	Fırat Üniversitesi	87	3,4521	,47463			
	Harran Üniversitesi	133	3,6349	,40746			
	Karabük Üniversitesi	101	3,4390	,50385			
	Pamukkale Üniversitesi	22	3,5202	,40772			
	Sakarya Üniversitesi	22	3,6667	,39096			
	Süleyman Demirel Üni	140	3,4095	,45383			
	Toplam	622	3,5168	,45003			
Nevrotiklik	Erciyes Üniversitesi	117	3,3697	,46348	2,778	,011*	1-4 1-7 3-4 3-7 4-5
	Fırat Üniversitesi	87	3,2420	,56857			
	Harran Üniversitesi	133	3,3553	,46027			
	Karabük Üniversitesi	101	3,1712	,55997			
	Pamukkale Üniversitesi	22	3,4205	,39064			
	Sakarya Üniversitesi	22	3,2841	,64340			
	Süleyman Demirel Üni	140	3,2019	,49989			
	Toplam	622	3,2775	,51228			
Deneyime açıklık	Erciyes Üniversitesi	117	3,7350	,48589	4,692	,000*	1-4 1-7 3-4 3-7 4-6 6-7
	Fırat Üniversitesi	87	3,6086	,58542			
	Harran Üniversitesi	133	3,7256	,44239			
	Karabük Üniversitesi	101	3,5077	,52184			
	Pamukkale Üniversitesi	22	3,7136	,48921			
	Sakarya Üniversitesi	22	3,9045	,37731			
	Süleyman Demirel Üni	140	3,5329	,52399			
	Toplam	622	3,6382	,51272			

1: Erciyes Üni, 2: Fırat Üni, 3: Harran Üni, 4: Karabük Üni, 5: Pamukkale Üni, 6: Sakarya Üni, 7: Süleyman Demirel Üni

Tablo 18 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin alt boyutlarının üniversite değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “*dışa dönüklük*” “*öz disiplin*” *Ulaşılabilirlik* “*Nevrotiklik*”. “*Deneyime açıklık*” alt boyutlarının her birinde yüksek derecede anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin ’den en yüksek ve en düşük puanı alan üniversiteler; “*dışa dönüklük*” alt boyutunda en yüksek 3,69 ile Sakarya Üniversitesi, en düşük ise 3,28 ile Karabük Üniversitesi, “*öz disiplin*” alt boyutunda en yüksek 3,66 ile Pamukkale Üniversitesi, en düşük ise 3,44 ile Süleyman Demirel Üniversitesi, “*Ulaşılabilirlik*” alt boyutunda en yüksek 3,66 ile Sakarya Üniversitesi, en düşük ise 3,40 ile Süleyman Demirel Üniversitesi, “*Nevrotiklik*” alt boyutunda en yüksek 3,42 ile Pamukkale Üniversitesi, en düşük ise 3,17 ile Karabük Üniversitesi, “*Deneyime açıklık*” alt boyutunda en yüksek 3,90 ile Sakarya Üniversitesi, en düşük ise 3,50 ile Karabük Üniversitesi, Genel olarak 4 üniversitesinin ölçekten aldığı puan ortalamaları her bir alt boyutta da düşük çıkmıştır.

Tablo 19. Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin Çalışma yılı Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

BFKÖ	Çalışma Yılı	N	\bar{X}	Ss	F	p
Dışadönüklük	1.yıl	172	3,4090	,48810	2,881	,057*
	2 yıl ve üzeri*	232	3,4585	,50522		
	Çalışmayan*	218	3,3451	,50711		
	Toplam	622	3,4051	,50273		
Özdisiplin	1.yıl	172	3,5443	,44791	,719	,488
	2 yıl ve üzeri*	232	3,5727	,51643		
	Çalışmayan	218	3,5186	,46039		
	Toplam	622	3,5459	,47859		
Ulaşılabilirlik	1.yıl	172	3,5089	,44650	5,900	,003*
	2 yıl ve üzeri *	232	3,5897	,47669		
	Çalışmayan *	218	3,4454	,41200		
	Toplam	622	3,5168	,45003		
Nevrotiklik	1.yıl	172	3,2466	,51692	,876	,417
	2 yıl ve üzeri	232	3,3114	,53414		
	Çalışmayan	218	3,2658	,48438		
	Toplam	622	3,2775	,51228		
Deneyime açıklık	1.yıl	172	3,6253	,51177	3,507	,031*
	2 yıl ve üzeri *	232	3,7042	,50206		
	Çalışmayan *	218	3,5780	,51881		
	Toplam	622	3,6382	,51272		

Tablo 19 incelendiğinde Beş Faktör Kişilik Ölçeği alt boyutlarının çalışma yılı değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Beş Faktör Kişilik Ölçeğinin “*dışa dönüklük*”, “*Uzlaşılabilirlik ve*” “*Deneyime açıklık*” alt boyutlarının her birinde anlamlı farklılıklar olduğu görülürken diğer alt boyutlarda anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Anlamlı farklılığın görüldüğü alt boyutlarda farklılığın 2 yıl ve üzeri çalışanlar ile çalışmayanlar arasında olduğu saptanmıştır.

Tablo 20. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Üniversite Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

Üniversite	N	\bar{x}	Ss	F	P	Farklık
Erciyes Üniversitesi	117	62,9145	8,80495			
Fırat Üniversitesi	87	59,0980	9,59017			
Harran Üniversitesi	133	63,6842	6,46244			1-2
Karabük Üniversitesi	101	58,2908	9,11702	7,022	,000*	1-4
Pamukkale Üniversitesi	22	64,6818	7,09384			2-3
Sakarya Üniversitesi	22	64,0000	6,02376			3-7
Süleyman Demirel Üniversitesi	140	60,2476	8,78473			4-5
Toplam	622	61,2951	8,62882			

1: Erciyes Üni, 2: Fırat Üni, 3: Harran Üni, 4: Karabük Üni, 5: Pamukkale Üni, 6: Sakarya Üni, 7: Süleyman Demirel Üni

Tablo 20 incelendiğinde Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğine göre üniversiteler arasında yüksek derecede anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Farklılığın kaynağına bakıldığında ise Sakarya Üniversitesi hariç diğer üniversiteler arasında sonuç itibarı ile etkileşim olduğu görülmektedir. Fırat Üniversitesi ölçekten en düşük puanı almışken en yüksek puanı alan üniversite ise Pamukkale Üniversitesi olduğu dikkat çeken bir detaydır.

Tablo 21. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği Çalışma Yılı Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

Çalışma Yılı	N	\bar{x}	Ss	F	p
1 yıl	172	61,0441	8,48562		
2 yıl ve üzeri	232	61,4566	8,40101	,114	,892
Çalışmayan	218	61,3213	9,00697		
Toplam	622	61,2951	8,62882		

Tablo 21’de katılımcıların “Çalışma Yılı” değişkenine göre Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinden aldığı puan ortalamaları verilmiştir. Tablo incelendiğinde üç değişken arasında anlamlı fark olmadığı görülmüştür ($p= ,89$, $p>0,05$).

Tablo 22. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği Branş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

Branş	N	\bar{x}	Ss	F	P
Takım Sporları	285	62,0262	8,09840		
Bireysel Sporlar	184	60,8170	9,47003	1,947	,144
Sporcu Değil	153	60,5083	8,47240		
Toplam	622	61,2951	8,62882		

Tablo 22’de Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin sınıf değişkenine göre anova sonuçları incelendiğinde; takım sporları, bireysel sporlar veya spor branşı olmayanlar arasında herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir ($p= ,14$, $p>0,05$).

Tablo 23. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Sınıf Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

Sınıf	N	\bar{x}	Ss	f	p
1, Sınıf *	163	60,1383	9,11775		
2, Sınıf	185	60,7439	8,54028		
3, Sınıf *	171	62,9199	8,39780	3,292	,020*
4, Sınıf	103	61,4184	8,06428		
Toplam	622	61,2951	8,62882		

Tablo 23 incelendiğinde Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin sınıf değişkenine göre Anova sonuçlarında 1. Sınıflar ile 3. Sınıflar arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüş farklılığın kaynağına bakıldığında ise 3. Sınıflar lehine olduğu saptanmıştır ($p = ,02$, $p < 0,05$).

Tablo 24. Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Yaş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

YAŞ	N	\bar{x}	Ss	f	p
18-19	186	60,6832	9,10376		
20-21	285	60,9918	8,69686		
22 +	151	62,6213	7,77308	2,438	,088
Toplam	622	61,2951	8,62882		

Tablo 24’de Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin Yaş değişkenine göre Anova sonuçları incelendiğinde katılımcıların yaşları arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır ($p = ,88$, $p > 0,05$).

Tablo 25. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Yaş Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

YBÖ	Yaş	N	\bar{x}	Ss	F	p	Fark
Stresle ve Duygularla Baş Etme	18-19	186	3,4412	,70726	3,043	,048*	1-2
	20-21	285	3,5884	,72688			
	22 +	151	3,6083	,71300			1-3
	Toplam	622	3,5492	,72006			
Empati ve Öz farkındalık	18-19	186	4,0456	,66996	2,497	,083	
	20-21	285	4,1716	,60593			
	22 +	151	4,1618	,61510			
	Toplam	622	4,1315	,62943			
Karar Verme ve Problem Çözme	18-19	186	3,8272	,65652	7,652	,001*	1-2
	20-21	285	4,0090	,68993			
	22 +	151	4,1019	,63769			1-3
	Toplam	622	3,9772	,67476			
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	18-19	186	4,0055	,69730	1,751	,175	
	20-21	285	4,1216	,67795			
	22 +	151	4,0479	,65204			
	Toplam	622	4,0690	,67848			
İletişim ve Kişilerarası İlişki	18-19	186	4,0501	,72761	,157	,855	
	20-21	285	4,0878	,75039			
	22 +	151	4,0828	,72843			
	Toplam	622	4,0753	,73734			

1:18-19 yaş 2: 20-21 yaş 3: 22+ yaş

Tablo 25 incelendiğinde Yaşam Becerileri Ölçeğinin alt boyutlarının yaş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre YBO ölçeğinin “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” alt boyutunun yaş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan 18-19 yaş $3,44 \pm 0,70$, 20-21 yaş $3,58 \pm 0,72$, 22 yaş ve üzeri $3,60 \pm 0,71$ iken, “*Empati ve Öz farkındalık*” alt boyutu yaş değişkenine göre 18-19 yaş ortalama puanı $4,04 \pm 0,66$, 20-21 yaş $4,17 \pm 0,60$, 22 ve üzeri yaş $4,16 \pm 0,61$ “*Karar Verme ve Problem Çözme*” alt boyutunun yaş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan 18-19 yaş $3,82 \pm 0,65$, 20-21 yaş $4,00 \pm 0,68$, 22 yaş ve üzeri $4,10 \pm 0,63$, “*Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme*” alt boyutunun yaş değişkenine göre ortalama puanı 18-19 yaş $4,69 \pm 0,69$, 20-21 yaş $4,12 \pm 0,67$, 22 yaş ve üzeri $4,04 \pm 0,65$ iken, “*İletişim ve Kişilerarası İlişki*” alt boyutunun yaş değişkenine göre ortalama puanı 18-

19 yaş $4,05 \pm 0,72$, 20-21 yaş $4,08 \pm 0,75$, 22 yaş ve üzeri $4,08 \pm 0,72$ olarak görülmektedir. Alt boyutlardan “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” ve “*Karar Verme ve Problem Çözme*” alt boyutu dışındakilerde ölçekten alınan puanlar anlamlı bir farklılık ortaya koymamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 26. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Sınıf Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

YBÖ	SINIF	N	\bar{X}	Ss	F	p
Stresle ve Duygularla Baş Etme	1, Sınıf	163	3,5043	,71560	1,740	,158
	2, Sınıf	185	3,4956	,73708		
	3, Sınıf	171	3,5716	,74281		
	4, Sınıf	103	3,6796	,64599		
	Toplam	622	3,5492	,72006		
Empati ve Öz Farkındalık	1, Sınıf	163	4,0626	,65181	1,476	,220
	2, Sınıf	185	4,1498	,61269		
	3, Sınıf	171	4,1214	,66719		
	4, Sınıf	103	4,2248	,54869		
	Toplam	622	4,1315	,62943		
Karar Verme ve Problem Çözme	1, Sınıf	163	3,8966	,67444	1,571	,195
	2, Sınıf	185	4,0047	,69803		
	3, Sınıf	171	3,9674	,70298		
	4, Sınıf	103	4,0719	,57094		
	Toplam	622	3,9772	,67476		
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	1, Sınıf	163	4,0429	,71305	,143	,934
	2, Sınıf	185	4,0897	,65769		
	3, Sınıf	171	4,0744	,67078		
	4, Sınıf	103	4,0641	,68038		
	Toplam	622	4,0690	,67848		
İletişim ve Kişilerarası İlişki	1, Sınıf	163	4,0507	,77735	,143	,934
	2, Sınıf	185	4,0676	,73590		
	3, Sınıf	171	4,1013	,73726		
	4, Sınıf	103	4,0849	,68202		
	Toplam	622	4,0753	,73734		

Tablo 26 incelendiğinde yukarıda Yaşam Becerileri Ölçeği alt boyutlarının sınıf değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Yaşam Becerileri Ölçeğinin sınıf değişkenine göre alt boyutlarda anlamlı olmadığı sonucuna varılmıştır ($p > 0,05$).

Tablo 27. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Branş Değişkenine Göre One Way Anova

Sonuçları

YBÖ	Branş	N	\bar{X}	Ss	F	p	Anlamlılık
Stresle ve Duygularla Baş Etme	Takım sporları	285	3,6385	,72202	6,877	,001*	1-3
	Bireysel Sporlar	184	3,5569	,73532			
	Sporcu Değil	153	3,3737	,66878			
	Toplam	622	3,5492	,72006			
Empati ve Öz farkındalık	Takım sporları	285	4,2461	,62458	9,935	,000*	1-2
	Bireysel Sporlar	184	4,0775	,65769			
	Sporcu Değil	153	3,9831	,56449			1-3
	Toplam	622	4,1315	,62943			
Karar Verme ve Problem Çözme	Takım sporları	285	4,0550	,70247	4,054	,018*	1-3
	Bireysel Sporlar	184	3,9458	,67944			
	Sporcu Değil	153	3,8702	,59859			
	Toplam	622	3,9772	,67476			
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	Takım sporları	285	4,1382	,68349	3,398	,034*	1-3
	Bireysel Sporlar	184	4,0483	,71056			
	Sporcu Değil	153	3,9649	,61608			
	Toplam	622	4,0690	,67848			
İletişim ve Kişilerarası İlişki	Takım sporları	285	4,1283	,74239	1,530	,217	
	Bireysel Sporlar	184	4,0517	,76690			
	Sporcu Değil	153	4,0049	,68733			
	Toplam	622	4,0753	,73734			

1: Takım sporları 2: Bireysel Sporlar 3: Sporcu Değil

Tablo 27 incelendiğinde yukarıda Yaşam Becerileri Ölçeği alt boyutlarının Branş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre YBO ölçeğinin Branş değişkenine göre alt boyutlarda anlamlı farklılığın “İletişim ve Kişilerarası İlişki” dışındaki tüm alt boyutlarda olduğu sonucuna varılmıştır. Tüm alt boyutlarda da farklılığın kaynağı incelendiğinde takım sporları branşlarından birinde sporcu olan katılımcıların ölçekten aldıkları puan ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 28. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Üniversite Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

YBO	Üniversite	N	\bar{X}	Ss	F	p	Fark
Stresle ve Duygularla Baş Etme	Erciyes Üniversitesi	117	3,5836	,73864	3,637	,001*	2-3 2-6
	Fırat Üniversitesi	87	3,2924	,73219			
	Harran Üniversitesi	133	3,5994	,73906			
	Karabük Üniversitesi	101	3,5282	,68602			
	Pamukkale Üniversitesi	22	3,7792	,54305			
	Sakarya Üniversitesi	22	3,9545	,54244			
	Süleyman Demirel Üniversitesi	140	3,5478	,70975			
	Toplam	622	3,5492	,72006			
Empati ve Öz farkındalık	Erciyes Üniversitesi	117	4,1160	,68638	5,094	,000*	1-6 2-5 2-6 4-6
	Fırat Üniversitesi	87	3,9938	,64874			
	Harran Üniversitesi	133	4,2256	,62967			
	Karabük Üniversitesi	101	4,0654	,60991			
	Pamukkale Üniversitesi	22	4,4740	,48372			
	Sakarya Üniversitesi	22	4,6104	,30283			
	Süleyman Demirel Üniversitesi	140	4,0595	,58251			
	Toplam	622	4,1315	,62943			
Karar Verme ve Problem Çözme	Erciyes Üniversitesi	117	3,9389	,68366	5,059	,000*	1-6 2-6 3-4 4-5 4-6 6-7 7-5
	Fırat Üniversitesi	87	3,9558	,71500			
	Harran Üniversitesi	133	4,0924	,62250			
	Karabük Üniversitesi	101	3,8318	,67545			
	Pamukkale Üniversitesi	22	4,3377	,54272			
	Sakarya Üniversitesi	22	4,4610	,36868			
	Süleyman Demirel Üniversitesi	140	3,8854	,68617			
	Toplam	622	3,9772	,67476			
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	Erciyes Üniversitesi	117	4,0735	,69808	3,974	,001*	1-6 2-6 4-6 6-7
	Fırat Üniversitesi	87	4,0444	,71115			
	Harran Üniversitesi	133	4,1489	,62263			
	Karabük Üniversitesi	101	3,9290	,69664			
	Pamukkale Üniversitesi	22	4,3273	,58731			
	Sakarya Üniversitesi	22	4,5636	,46858			
	Süleyman Demirel Üniversitesi	140	3,9873	,67651			
	Toplam	622	4,0690	,67848			
İletişim ve Kişilerarası İlişki	Erciyes Üniversitesi	117	4,0385	,65210	4,103	,000*	1-6 2-6 3-4 4-6 6-7
	Fırat Üniversitesi	87	4,0348	,82480			
	Harran Üniversitesi	133	4,2068	,70072			
	Karabük Üniversitesi	101	3,8991	,77946			
	Pamukkale Üniversitesi	22	4,3295	,54219			
	Sakarya Üniversitesi	22	4,5682	,50699			
	Süleyman Demirel Üniversitesi	140	4,0161	,75699			
	Toplam	622	4,0753	,73734			

1: Erciyes Üni, 2: Fırat Üni, 3: Harran Üni, 4: Karabük Üni, 5: Pamukkale Üni, 6: Sakarya Üni, 7: Süleyman Demirel Üni

Tablo 28 incelendiğinde yukarıda Yaşam Becerileri Ölçeği alt boyutlarının Üniversite değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Yaşam Becerileri ölçeğinin branş değişkenine göre alt boyutların tümünde

üniversiteler arasında anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. YBO ölçeği alt boyutlarının tümünde Sakarya üniversitesinin ölçekten aldığı puanların diğer üniversitelerden yüksek olduğu dikkat çekmiştir.

Tablo 29. Yaşam Becerileri Ölçeğinin “Kaç Yıl Çalıştınız?” Değişkenine Göre One Way Anova Sonuçları

YBÖ	Kaç yıl çalıştınız	N	\bar{X}	Ss	F	p	Anlamlılık
Stresle ve Duygularla Baş Etme	1 Yıl	172	3,5024	,77873	6,254	,002*	1-2 2-3
	2 Yıl ve Üzeri	232	3,6777	,68406			
	Çalışmadım	218	3,4495	,69167			
	Toplam	622	3,5492	,72006			
Empati ve Öz farkındalık	1 Yıl	172	4,0926	,63976	1,972	,140	
	2 Yıl ve Üzeri	232	4,1964	,57768			
	Çalışmadım	218	4,0932	,66995			
	Toplam	622	4,1315	,62943			
Karar Verme ve Problem Çözme	1 Yıl	172	3,8988	,67701	1,930	,146	
	2 Yıl ve Üzeri	232	4,0318	,67225			
	Çalışmadım	218	3,9810	,67277			
	Toplam	622	3,9772	,67476			
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	1 Yıl	172	4,0608	,66521	,122	,885	
	2 Yıl ve Üzeri	232	4,0863	,68978			
	Çalışmadım	218	4,0570	,67943			
	Toplam	622	4,0690	,67848			
İletişim ve Kişilerarası İlişki	1 Yıl	172	4,0712	,70686	,004	,996	
	2 Yıl ve Üzeri	232	4,0776	,71460			
	Çalışmadım	218	4,0760	,78645			
	Toplam	622	4,0753	,73734			

1: 1 Yıl çalışanlar

Tablo 29 incelendiğinde yukarıda Yaşam Becerileri Ölçeği alt boyutlarının” Kaç yıl çalıştınız” değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanları verilmiştir. Buna göre Yaşam Becerileri ölçeğinin “Kaç yıl çalıştınız” değişkenine göre alt boyutlarından “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” başlığı dışındakilerde anlamlı farklılık görülmemiştir. 2 yıl ve üzeri çalışanların “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” puanları 1 yıl çalışanlara ve hiç çalışmayanlara göre yüksek çıkmıştır.

Tablo 30. Katılımcıların Ölçek alt boyutları arasındaki ilişkiyi Gösteren Korelasyon Analizi

		BFK1	BFK2	BFK3	BFK4	BFK5	MÖÖKÖ	YBÖ1	YBÖ2	YBÖ3	YBÖ4	YBÖ5
BFK1	r	1										
	p		,517**	,541**	,545**	,614**	,541**	,263**	,318**	,278**	,275**	,255**
BFK2	r		1									
	p			,543**	,517**	,533**	,480**	,181**	,342**	,337**	,324**	,300**
BFK3	r			1								
	p				,544**	,549**	,457**	,206**	,295**	,270**	,278**	,250**
BFK4	r				1							
	p					,471**	,390**	,132**	,155**	,137**	,136**	,151**
BFK5	r					1						
	p						,536**	,348**	,463**	,424**	,439**	,406**
MÖÖKÖ	r						1					
	p							,255**	,465**	,413**	,442**	,459**
YBÖ1	r							1				
	p								,544**	,481**	,443**	,409**
YBÖ2	r								1			
	p									,711**	,708**	,617**
YBÖ3	r									1		
	p										,698**	,561**
YBÖ4	r										1	
	p											,692**
	p											,000

BFK1: “Deneyime Açıklık”, **BFK2:** “Özdenetim”, **BFK3:** “Nevrotiklik”, **BFK4:** “Dışadönüklük”, **BFK5:** “Uyumluluk”, **MÖÖKÖ:** “Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği”, **YBÖ1:** “Stresle ve Duygularla Baş Etme (SDBÇ)”, **YBÖ2:** “Empati ve Öz farkındalık (EÖF)”, **YBÖ3:** “Karar Verme ve Problem Çözme (KVPÇ)”, **YBÖ4:** “Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme (YED)”, **YBÖ5:** “İletişim ve Kişilerarası İlişki (İKAİ)”

Tablo 30’deki Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre, “BFKÖ”, “YBÖ” ve “MÖÖKÖ” alt boyutları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p < 0.01$). Genel anlamda değerlendirildiğinde ise, BFKÖ”, “YBÖ” ve “MÖÖKÖ” arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler vardır. Ayrıca alt boyutlar arasındaki orta seviyede ve pozitif yönlü bir ilişki seviyesi olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 31. Ölçekler Arası Korelasyon İlişkisi

Ölçekler		BFK Toplam	YBÖ Toplam	MÖÖKM Toplam
	p	1	,437*	,608*
BFKÖ TOPLAM	r		,000	,000
	N		622	622
	p		1	,486*
YBÖ TOPLAM	r			,000
	N			622
	p			1
MÖÖKÖ TOPLAM	r			
	N			

BFKÖ: Beş Faktörlü Kişilik Ölçeği, **YBÖ:** Yaşam Becerileri Ölçeği, **MÖÖKÖ:** Meslek Öncesi Öğretmen Kimlik Ölçeği

Tablo 31’deki Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre, “BFKÖ”, “YBÖ” ve “MÖÖKÖ” arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p < 0.01$). Genel anlamda değerlendirildiğinde ise, BFKÖ”, “YBÖ” ve “MÖÖKÖ” arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler vardır.

Tablo 32. Beş Faktör Kişilik Özellikleri Ölçeklerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Üzerine Etkisine Yönelik Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

BFKÖÖ	B	β	Ss	t	p
Dışadönüklük	4,424	,258	,757	5,848	,000*
Özdisiplin	3,060	,170	,748	4,090	,000*
Uzlaşılabilirlik	1,872	,098	,819	2,286	,023*
Nevrotiklik	-,046	-,003	,695	-,066	,948
Deneyime açıklık	3,957	,235	,729	5,427	,000*
R=0,625	R ² =0,391				
F (78,940)=0,000*	p<0.001				

Bağımlı Değişken: Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği

Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini “*dışadönüklük*” ($\beta=,258$, $t=5,848$, $p=0,000$), “*öz disiplin*” ($\beta=,170$, $t=4,090$, $p=0,000$), “*uzlaşılabilirlik*” ($\beta=,098$, $t=2,286$, $p=0,000$) ve “*deneyime açıklık*” ($\beta=,235$, $t=5,427$, $p=0,000$), istatistiksel

olarak anlamlı düzeyde artırma eğilimi göstermekte iken, “*nevrotiklik*” ($\beta=-,003$, $t=-,066$, $p=0,948$) ise istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artırma yönünde etkilememektedir. Aynı zamanda “*nevrotiklik*” alt boyutu ($\beta=-,003$, $t=-,066$, $p=0,948$), Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği düzeyini anlamlı düzeyde değilse de istatistiksel olarak düşürmektedir. Genel olarak kişilik özellikleri düzeylerinin meslek öncesi öğretmen kimliğini açıklamada %39’luk bir değere sahip olduğu görülmektedir. Alt boyutlar açısından incelendiğinde bir başka ifade ile, “*nevrotiklik*” alt boyutu dışındakilerin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini açıklamada anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür.

Tablo 33. Yaşam Becerileri Ölçeğinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Üzerine Etkisine Yönelik Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

YBÖ	B	β	Ss	t	p
Stresle ve Duygularla Baş Etme	-,475	,499	-,040	-,952	,342
Empati ve Öz farkındalık	3,110	,783	,227	3,971	,000*
Karar Verme ve Problem Çözme	1,093	,686	,085	1,593	,112
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme	,989	,740	,078	1,337	,182
İletişim ve Kişilerarası İlişki	2,728	,577	,233	4,725	,000*
R=0,521	R ² =0,272				
F (45,998)=0,000*	p<0.001				

Bağımlı Değişken: Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği

Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” ($\beta=,499$, $t=,952$, $p=0,342$), “*Karar Verme ve Problem Çözme*” ($\beta=-,686$, $t=1,593$, $p=0,112$) ve “*Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme*” ($\beta=,740$, $t=1,337$, $p=0,182$), istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmamasına rağmen artırma eğilimi göstermekte iken, “*Empati ve Öz farkındalık*” ($\beta=,783$, $t=3,971$, $p=0,000**$) ve “*İletişim ve Kişilerarası İlişki*” ($\beta=,577$, $t=4,725$, $p=0,000**$) ise istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artırma yönünde etkilemektedir. Aynı zamanda “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” ($\beta=,499$, $t=,952$, $p=0,342$), alt boyutu meslek öncesi öğretmen kimliği düzeyini anlamlı düzeyde

değilse de istatistiksel olarak düşürmektedir. Genel olarak yaşam becerileri düzeylerinin meslek öncesi öğretmen kimliğini açıklamada %27'lik bir değere sahip olduğu görülmektedir. Alt boyutlar açısından incelendiğinde bir başka ifade ile “Empati ve Öz farkındalık” ve “İletişim ve Kişilerarası İlişki” Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini açıklamada anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür.

Tablo 32. YBÖ ve BFKÖ ölçeklerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Üzerine etkisine yönelik çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçları

	B	β	Ss	t	p
YBOTOPLAM	,699	,087	,271	8,04	0,000*
BFKTOPLAMN	1,231	,085	,490	14,50	0,000*
R=0,665	R ² =0,430				
F (233,159)=0,000*	p<0.001				

Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini YBÖ ölçeği ($\beta=0,87$, $t=8,04$, $p=0,000^{**}$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artırma yönünde etkilemektedir. BFKÖ ölçeği de ($\beta=0,85$, $t=14,50$, $p=0,000^{**}$) yine istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artırma yönünde etkilemektedir. Aynı zamanda YBO VE BFKO ölçekleri meslek öncesi öğretmen kimliğini açıklamada %43 lük bir etki değerine sahip olduğu görülmektedir. Başka bir ifade ile YBO ve BFKÖ ölçekleri meslek öncesi öğretmen kimliğine %43 oranında etki etmektedir denilebilir. Bu sonuçlara göre; YBO ve BFKO verileri meslek öncesi öğretmen kimliğini açıklamada orta düzeyde bir etkiye sahiptir ($R=0,430$).

6. TARTIŞMA SONUÇ

Bu araştırmada üniversitelerin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının kişilik özellikleri ve yaşam becerilerinin meslek öncesi öğretmen kimliğine etkisi nicel analiz yöntemiyle tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının kişilik özellikleri ve yaşam becerilerinin ayrı ayrı demografik bilgilere (cinsiyet, yaş, spor branşı, üniversite, sınıf, lisanslı sporcu musunuz, herhangi bir işte çalıştınız mı, çalıştıysanız kaç yıl çalıştınız) göre nasıl değiştiği bazı testlerle belirlenmiştir.

Katılımcıların demografik özelliklerine bakıldığında yaş değerleri 18-19 yaş arasında 186 (%29,9) kişi, 20-21 yaş aralığında 285 (%45,8) kişi, 22 yaş ve üzeri 151 (%24,3) kişi olduğu görülmektedir. Katılımcıların %40,8' ini kadın, % 59,2' sini ise erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların branşlarından takım sporları içerisinde yer alanların oranı % 45,8 (285) iken bireysel sporlar içerisinde yer alanların oranı da %29,6 (184) dır. Hiçbir spor branşı olmayanların oranı ise %24,6 (153) dır. Katılımcıların %65'(405) daha önce herhangi bir işte çalışmış, %34,9 (217) herhangi bir işte çalışmamışlardır (Tablo 4) .

Araştırmanın tartışma bölümü bu başlıklar altında incelenerek oluşturulmuştur;

- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının kişilik özellikleri
- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının yaşam becerileri
- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının kişilik özellikleri ve yaşam

becerilerinin meslek öncesi öğretmen kimliği oluşumuna etkisi

Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Kişilik Özellikleri Tartışma

Araştırma bulgularına göre beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının BFKÖ ölçeğinin cronbach alpha değerleri, “Deneyime Açıklık” alt boyutunun ölçekten aldığı ortalama puan $3,40 \pm 0,50$ “Özdenetim” alt boyutu ortalama puanı $3,54 \pm 0,47$, “Nevrotiklik” alt boyutunun ölçekten aldığı ortalama puan $3,51 \pm 0,45$, “Dışadönüklük” alt boyutunun ortalama puanı $3,27 \pm 0,51$ iken “Uyumluluk” alt boyutunun ortalama puanı $3,63 \pm 0,51$ olarak bulunmuştur. Verilerin normal dağılım gösterdiği söylenebilir (Tablo 1).

BFKÖ ölçeği ve alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde; alt boyutların herhangi birinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 6). Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin kişilik özellikleri alt boyutlarında herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Somer (102) yapmış olduğu çalışmada sporcu kadınların, erkek sporculardan daha canlı, girişken, analitik düşünen, duyarlı ve yeniliğe açık oldukları şeklinde farklılıklar bulunmuştur. Aynı şekilde yine kadınların, erkeklerden duygusal olarak daha değişken ve endişeye yatkın oldukları da gözlenmektedir. Bu durum kadınların erkelerden daha fazla oranda duygusal iniş çıkışlar yaşadıklarını göstermektedir (103). Ateş’in (104) farklı spor branşları ile uğraşan sporcuların kişilik yapılarını karşılaştırdığı çalışmasında da kadın ve erkeklerin kişilik puanları açısından farklılığın olmadığını söylemiştir. Aynı zamanda kadın voleybolcuların erkek voleybolculara oranla daha dışadönük, sıcakkanlı, samimi, sevecen, inatçılık, kendine güven, gruba bağlılık gibi parametrelerde daha yüksek puan aldıklarını belirtmiştir . Russo (105) yapmış olduğu çalışmada erkekler ve kadınlar arasında kişilik özellikleri bakımından dört

ana fark olduğunu tespit etmiştir. Kadınların psikopatide erkeklere göre daha düşük, dürüstlük ve alçak gönüllükte daha yüksek, duygusallık ve deneyime açıklıkta erkeklere göre daha yüksek olduğunu bulmuştur. Kadınların deneyime açıklık kişilik özelliği bakımından erkeklere göre daha yüksek puan aldıkları araştırmalar sonucunda bulunmuştur (106-108). Kadın ve erkek eşitliğinin orta düzeyde olduğu ülkelerde cinsiyet eşitliği endeksi ile hiçbir ilişki göstermezken, cinsiyet eşitliğinin daha fazla olduğu toplumlarda erkeklerin daha düşük dışadönüklük düzeylerine sahip olduğu bulunmuştur. Kadınların erkeklere göre tipik olarak daha endişeli (Nevrotik), sosyal (Dışa dönük), meraklı (Açıklık), ilgili (Uyumluluk) ve sorumlu (Vicdanlı) olduğunu ve bu farklılıkların cinsiyet eşitliğinin daha fazla olduğu ülkelerde daha büyük olduğunu göstermektedir. Bu bulgunun olası bir açıklaması, toplumsal cinsiyet eşitliği arttıkça hem erkeklerin hem de kadınların geleneksel toplumsal cinsiyet rollerine yönelmeleridir (109-110).

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının BFKÖ ölçeği ve alt boyutlarının *lisanslı sporcu musunuz* değişkenine göre farklılaşma durumu incelendiğinde; alt boyutların herhangi birinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (Tablo7). Tazegül (111) sporcuların genelde neşeli ve sosyal insanlar olduklarını söylemiştir. Sporcular için dışadönük kişilik özelliğine sahiptirler denilebilir. Dışadönük kişilik özelliği gelişen insanlar, insanlarla iletişim kurmayı seven ve neşeli insan tiplerini temsil etmektedir. Tazegül (112) başka bir çalışmada, üniversite öğrencilerine 3 ay boyunca haftada 4 gün spor eğitimi yaptırmış ve sonunda öğrencilerin kişiliklerinde olumlu yönde bir gelişme olduğu, öğrencilerin öz güven ve sorumluluk duygularında bir artış olduğunu saptamıştır. Sporcuların kişilik özellikleri ile ilgili yapılan çalışmalarda beklenildiği gibi nevrotilik önemli ölçüde daha düşük ve dışa

dönüklük önemli ölçüde daha yüksek olduğu görülmektedir (113, 114). Spor dallarında en başarılı sporcuların, nevrotiklik dışında beş faktör kişiliğın her boyutunda spor yapmayanlara göre daha yüksek puanlar elde ettiğı gösterilmiştir (115). Fiziksel aktivite ve sporun bireylerin kişiliklerini olumlu yönde etkilediğı araştırmalar sonucunda ortaya konmuştur (116-118). Sporda kişilik sporcuların psikolojik durumlarını teşhis etmede faydalı olduğı için son derece popülerdir. Bu sayede psikolog, oyuncunun başa çıkması gereken sorunları belirleyebilir. Kişilik teşhisi, belirli bir oyuncunun iyi, arzu edilen, güçlü ve zayıf özelliklerinin tanımlanmasını sağlar. Bu tür bilgiler eğitmenler ve antrenörler için son derece önemlidir çünkü bu bilgiler sayesinde öğrencilerine uygun ve en faydalı şekilde rehberlik edebilirler. Antrenörün, spor branşlarına göre sporcuların belirli özellikleri ve kişilik yapısı hakkında bilgi eksikliği, oyuncuların spor gelişimini olumsuz yönde etkileyebilir ve sporcunun performansında düşüş meydana gelebilir (119).

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının BFKÖ ölçeğı ve alt boyutlarının *daha önce çalıştınız mı* değışkenine göre farklılaşma durumu incelendiğinde; “*dışa dönüklük*”, “*uzlaşılabilirlik*” ve “*deneyime açıklık*” alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğı tespit edilmiştir (Tablo 8). Bu durum herhangi bir işte çalışan bireylerin maruz kaldıkları iletişimden ve disiplinden ötürü dışadönük, uzlaşılabilir olma ve deneyimlere açık olma kişilik özelliğinin gelişeceğı sonucuna varılmıştır. Çelik (120) “farklı nedenlerle çalışma ve çalışmanın genç üzerine etkileri” isimli çalışmasında, gençler çalışma yaşamı ile genç yaşta tanışmanın, çalışılan yerde geliştirilen ilişkiler ve çalışma hayatının zorluklarını görmenin kendileri için yararlı olduğunu bildirdiğini söylemiştir. Ayrıca çırak olarak işe başlayan genç zamanla beceri kazandıkça kalfalık ve ustalık aşamalarına ulaşacağını ve gelecekte kendisi de

usta olacağını düşünmektedir demiştir (120). Bu sonuçtan çalışan gençlerin meslek kimliği olduğu sonucunu çıkarabiliriz. İş hayatı bireylerin iletişim becerilerini, uyum yeteneklerini, girişimciliklerini geliştirmektedir. Bazı yazarlar bu becerilerin formal eğitim süreçlerinde yer almasının gençlere iş gücü arzı piyasasında var olabilmeleri için uyum ve boyun eğmeyi öğrettiğini düşünmüşlerdir (121, 122). Ancak Gelen'in (123) aktarımıyla Partnership for 21st Century Learning projesi gibi çalışmalarda iletişim ve işbirliği becerileri mutlaka sahip olunması gereken beceriler olarak sunulmaktadır. Beden eğitimi öğretmenliği bölümünde öğrenci iken yani öğretmen adayı iken daha önce herhangi bir işte çalışmış olması veya öğrenci iken çalışıyor olması meslek öncesi öğretmen kimliği oluşumuna olumlu etkisi olacağı sonucu çıkarılabilir. Aynı şekilde BFKÖ ölçeğinin çalışma yılı değişkenine göre farklılaşma durumuna bakıldığında “*dışa dönüklük*”, “*Uzlaşılabilirlik ve Deneyime açıklık*” alt boyutlarının her birinde anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür (Tablo 19). Anlamlı farklılık 2 yıl ve üzeri çalışanlar ile çalışmayanlar arasında olduğu saptanmıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının BFKÖ ölçeği ve alt boyutlarının *takım sporu mu bireysel spor mu* değişkenine göre “*uzlaşılabilirlik*” alt boyutunda branş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puan takım sporu $3,55 \pm 0,46$ Sporcu olmayan $3,43 \pm 0,40$ ile takım sporcuları lehine anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır (Tablo 16). Bu durum takım sporlarından birinde lisanslı sporcu olan öğretmen adaylarının insan ilişkileri ve takım ruhuna sahip olduklarından dolayı takım içerisinde uyumlulukları söz konusu olabilir. Uyumluluk (uzlaşılabilirlik); kibar, iyi huylu, işbirlikçi, hoşgörülü ve merhametli olmayı içerir (43). Uyumluluk, arkadaş canlısı, işbirlikçi ve şefkatli bireyler olarak tanımlanır. Bu kişiler ayrıca sıcak,

memnun etmeye istekli ve iyi huylu olarak tanımlanabilir. Çetinöz (124) Cattell'in 16 Kişilik Faktörü Envanteri ile üst düzey sporcular üzerinde yaptığı bir araştırmada bireysel spor yapan bayan sporcuların, bireysel spor yapan erkek sporculara göre sosyal, sıcak, uyumlu kişilik niteliği puanlarının daha fazla olduğunu bulmuştur. Bayan sporcuların erkek sporculara göre kendine güvensiz ve endişeli kişilik niteliklerini daha fazla sergileme eğiliminde olduğunu belirtmiştir. Tosunoğlu (125) yaptığı araştırmada takım sporları ile uğraşan sporcuların kişilik özelliklerini incelemiş, kızların nevrotik ortalama puanlarının erkeklere göre anlamlı derecede yüksek olduğu sonucunu elde etmiştir. Nevrotizm, bireyin duygusal istikrarı ve olumsuz duyguların derecesi ile ilgilidir. Bu alanda yüksek puan alan kişiler, endişelenmeye yatkın, kolayca üzülen, olumsuz duygusal tepkiler ve kaygı duyguları yaşayan kişiler olarak tanımlanabilir (42). Kadınların duygusal değişimi erkeklere göre daha fazla olduğundan dolayı bu sonuç çıkmıştır denilebilir. Bireysel ve takım sporları arasındaki farklar üzerine yapılan araştırmada bireysel sporlardan masa tenisçilere takım sporlarından futbolculara bazı testler uygulanmıştır. Bu testler sonucunda futbolcular masa tenisi sporcularına göre pozisyonlarda daha ısrarcı oldukları görülmüş. Futbolcuların kişilik özellikleri daha ideal seviyelerdedir. Genç futbolcuların daha erkeksi ve yetişkin davrandıkları gözlemlenmiş. Ancak daha az saldırgan ve başkalarına zarar verme durumundan kaçınmışlardır. Yaşları genç olmasına rağmen takım sporlarından futbolcuların yetişkin gibi davranmaları ve uyumlu olmaları ön plana çıkmıştır (119, 126, 127). Bu sonuçlar yapmış olduğumuz çalışma ile paralellik göstermektedir. Takım sporları sporcularının uyumlu kişilik özellikleri taşıdıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Rogowska (114) yapmış olduğu çalışmada takım oyuncularını, düşük düzeyde nevrotiklik, açıklık ve uyumluluk

konfigürasyonu ile tanımlamıştır. Takım sporlarında düşük uyumluluk oyuncular arasında işbirliğini sınırlandırır. Düşük açıklık ve düşük uyumluluk takım içinde çatışmalara sebebiyet verebilir. Bu durumda antrenör, takım çatışmalarıyla başa çıkmak için uygun stratejiler geliştirmeli ve takım arkadaşlarına karşı hoşgörülü bir tutum geliştirmelidir. Sporcular arasında en ayırt edici kişilik özelliğinin dışadönüklük ve nevrotiklik olduğunu söylemiştir. Ayrıca takım sporları yapan üniversite öğrencileri nevrotiklik, açıklık ve uyumluluk kişilik özelliklerinden takım sporu yapmayan diğer lisans öğrencilerine göre düşük puan almışlardır (114). Kim (128) takım sporu oyuncularından oluşan bir örnek üzerinde yapmış olduğu çalışmada tüm takımın düşük nevrotiklik, yüksek dışadönüklük ve vicdanlılık kişilik özellikleri sonucuna ulaşmıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının BFKÖ ölçeği ve alt boyutlarının yaş değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanlara bakıldığında “Deneyime açıklık” alt boyutunda 18-19 yaş ile 20-21 yaş arasında olduğu görülmektedir (Tablo 15). Deneyime açıklığı yüksek kişiler, yeni şeyler öğrenmeyi ve yeni deneyimler yaşamayı seven kişilerdir (42). Bu yaş aralığı gençlerde deneyime açıklık olarak hayal gücü, sanatsal ilgiler, duygu derinliği, denemeye isteklilik, entelektüel merak ve çeşitliliğe hoşgörü gibi özelliklerin görülmesi beklenmektedir.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının BFKÖ ölçeği ve alt boyutlarının sınıf değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanlara bakıldığında “Dışa Dönüklük”, “Uzlaşılabilirlik” ve “Deneyime açıklık” alt boyutlarında 1. ve 3. Sınıflar arasında anlamlı farklılık görülmüştür (Tablo 17). Bu fark 3. Sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının lehinedir. 1. sınıfların “Dışa Dönüklük”, “Uzlaşılabilirlik” ve “Deneyime açıklık” boyutlarından düşük puan almalarının

sebebi için henüz öğrenci kimlikleri oluşmadığından kaynaklandığı düşünülebilir. Bu alt boyutlar bireylerin sosyalleşmesi ile doğrudan ilgilidir. Öğretmen adaylarının “*Dışa Dönüklük*”, “*Uzlaşılabilirlik*” ve “*Deneyime açıklık*” özelliklerinin gelişebilmesi için yeni arkadaşlıklar edinmesi çevresini keşfetmesi ve diğer insanlarla iletişim kurması gerekmektedir denilebilir. Desmond ve ark. (129) yüksek riskli spor branşlarına katılan sporcuların kişilik özellikleri isimli çalışmalarında yüksek riskli spor branşları ile dışa dönüklük arasında pozitif bir ilişki olduğunu söylemişlerdir. Doğada risk içeren spor branşları uygulanırken sporcular tehlikelere ve düşmeye karşı birbirlerine güvenmek durumundadırlar ve bu durum kendi aralarında dostluğa dönüşmektedir demiştir

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Yaşam Becerileri Tartışma

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının YB ölçeğinin ve alt boyutlarının “*cinsiyet*” değişkenine göre t-testi sonuçları *incelendiğinde* “*stres ve duygular ile başa çıkma*” alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (Tablo 12). Erkek öğretmen adayları kadın öğretmen adaylarına göre “*stres ve duygular ile başa çıkma*” alt boyutundan yüksek puan almıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının YB ölçeğinin ve alt boyutlarının “*lisanslı sporcu musunuz?*” değişkenine göre t-testi sonuçları *incelendiğinde* anlamlı farklılığın “*stres ve duygular ile başa çıkma*” alt boyutunda olduğu görülmektedir (Tablo 13). Bu durum lisanslı sporcuların lehinedir. Sporcuların “*stresle ve duygularla başa çıkma*” becerilerinin yüksek olduğu sonucu çıkarılabilir. Sporun, stresin etkilerini azaltmada önemli bir faktör olduğu araştırmalar sonucunda belirlenmiştir. Youngs (82) egzersiz yapmanın yararlarını şöyle sıralamıştır; Spor yapmak sinirleri yumuşatır, ruh halini düzenler, alınan oksijen miktarını ve dikkati

arttırır, spor vücudun enerji seviyesini yükseltir, spor kişinin kendini daha güçlü hissetmesini sağlar. Spor yapan kişilerin uyku kalitesi ve uyuma durumu düzelir demiştir (83, 84). Budyakova (130) elit sporcuların çoğunun stresle ve kompleks duygularla başa çıkabildiğini söylemiştir. Başarısızlık konusunda aşırı kaygı, endişe ve stres belirtisi göstermezler. Çünkü kişilik yapıları stres, kaygı ve endişe gibi psikolojik sorunlarla etkili bir şekilde üstesinden gelebilecek durumda olduğunu söylemiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının YB ölçeğinin ve alt boyutlarının “*daha önce bir işte çalıştınız mı?*” değişkenine göre t-testi sonuçları incelendiğinde “*stres ve duygular ile başa çıkma*” alt boyutunda anlamlı fark olduğu görülmüştür (Tablo 14). Daha önce herhangi bir işte çalışan öğretmen adaylarının stresle ve duygularla başa çıkma becerinin yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Aynı zamanda “*kaç yıl çalıştınız*” değişkenine göre sonuçlara baktığımızda 2 yıl ve üzeri çalışanların “*stresle ve duygularla baş etme*” puanları 1 yıl çalışanlara ve hiç çalışmayanlara göre ölçekten aldıkları puan yüksek çıkmıştır (Tablo 28). Yapılan araştırmalar incelendiğinde çalışan öğrencilerin akademik performanslarının yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Belirtmek gerekir ki bu araştırmalar uzun süreli çalışan çocukların akademik başarılarının yetersiz olduğunu söylemişlerdir (131-134). Ayrıca, bazı araştırmalar, planlı ve kısa süreli çalışmanın çalışan öğrencilerde okul performansını önemli ölçüde etkilemediğini öne sürmüştür. Aile gelirine, okul giderlerine ve harçlıklara katkıda bulunmak için çalışan çocukların eğitim ile iş arasındaki ilişkinin oldukça önemsiz olduğu ileri sürülmüştür (135-137). Çalışmanın çalışan öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumsuz etkileri olduğu söylenmiştir. Ancak günde 2 saat veya daha az çalışmak akademik performanslarını

önemli ölçüde etkilemez. Öğrenciler uzun süreli ve tam zamanlı çalışırlarsa eğitim faaliyetlerinden uzak kalacaklarından dolayı akademik başarılarında düşüklük meydana gelecektir. Ancak kısmı zamanlı olarak çalışır ve bu iki saati geçmezse hem akademik başarılarında düşüş olmayacak hem de stresle ve duygularla başa çıkma gibi birçok becerilerinin gelişmesine katkısı olacaktır. Bu durumda meslek kimliği oluşumunu olumlu yönde etkileyecektir.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının YB ölçeğinin ve alt boyutlarının “yaş” değişkenine göre ölçekten aldığı ortalama puanlara bakıldığında “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” ve “*Karar Verme ve Problem Çözme*” alt boyutlarında anlamlı farklılık vardır (Tablo 25). Bu fark 18-19 yaş ile 22+ yaş üstü öğretmen adayları arasında olduğu görülmüştür.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının MÖÖK ölçeğinin ve alt boyutlarının “cinsiyet” değişkenine göre t-testi sonuçları incelendiğinde kadın ve erkek öğretmen adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (Tablo 9). Kadın öğretmen adayların erkek öğretmen adaylarına göre MÖÖK ölçeğinden aldıkları puan yüksektir. Bu durumda kadın beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğretmen kimlik oluşumunun erkeklere göre yüksek olduğu sonucu çıkarılabilir. Öğretmen kimliğini etkileyen en önemli faktörlerden biri de cinsiyet olduğu bilinmektedir. Yapılan birçok araştırmada kadınların erkeklere göre öğretmen kimlik algılarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Günümüzde çoğu ülkede öğretmenlik mesleği kadın doğasıyla ilişkilendirilmiş ve bu meslek kadınların yapması gereken bir görev olarak görülmüştür (138-141).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Oluşumuna Etkisi

Bu araştırmada öğretmen adaylarının kişilik özellikleri ve yaşam becerilerinin meslek öncesi öğretmen kimliği oluşumuna etkisini ölçmek için kullanılan “BFKÖÖ”, “YBÖ” ve “MÖÖKÖ” alt boyutları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p < 0.01$). Genel anlamda değerlendirildiğinde ise, BFKÖÖ”, “YBÖ” ve “MÖÖKÖ” arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler vardır. Ayrıca alt boyutlar arasındaki orta seviyede ve pozitif yönlü bir ilişki seviyesi olduğunu söylemek mümkündür (Tablo 30).

Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre, “BFKÖÖ”, “YBÖ” ve “MÖÖKÖ” arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler vardır. Yani katılımcıların yaşam becerileri arttıkça meslek öncesi kimlik ve kişilik özellikleri de olum yönde artacağı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 31). Başka bir ifade ile katılımlıların meslek öncesi öğretmen kimlik puanları arttıkça yaşam becerileri ve kişilik özellikleri de olumlu yönde artış göstermektedir. Yine başka bir ifade ile katılımcıların kişilik özellikleri arttıkça meslek öncesi kimlik ve yaşam becerilerinde de aynı doğrultuda (pozitif yönde) anlamlı bir artış olacağı yönünde bir sonuca ulaşılmıştır denilebilir.

Beş faktör kişilik özellikleri ölçeklerinin meslek öncesi öğretmen kimliği üzerine etkisine yönelik çoklu doğrusal regresyon analizi sonucuna göre kişilik özellikleri “*dışadönüklük*”, “*öz disiplin*”, “*uzlaşılabilirlik*”, “*deneyime açıklık*” alt boyutları, MÖÖK’ni istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artırma eğilimi göstermektedir (Tablo 32). Ancak “*nevrotiklik*” ($\beta = -.003$, $t = -.066$, $p = 0,948$) ise istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artırma yönünde etkilememektedir. Aynı zamanda “*nevrotiklik*” alt boyutu ($\beta = -.003$, $t = -.066$, $p = 0,948$), Meslek Öncesi

Öğretmen Kimliği düzeyini anlamlı düzeyde değilse de istatistiksel olarak düşürmektedir. Genel olarak kişilik özellikleri düzeylerinin meslek öncesi öğretmen kimliğini açıklamada %39'luk bir değere sahip olduğu görülmektedir. Alt boyutlar açısından incelendiğinde bir başka ifade ile, “*nevrotiklik*” alt boyutu dışındakilerin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini açıklamada anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür. Nevrotizm; hoş olmayan ve olumsuz duygular (korku, kaygı, karamsarlık, üzüntü, güvensizlik) olarak tanımlanmıştır (43). Nevrotizm boyutu, duygusal dengesizlik olarak da adlandırılır. Nevrotizm düzeyi yüksek olan bireyler kaygılı, güvensiz, öfkeli ve alıngan bireyler olarak değerlendirilir (45). Toplumun şekillendirilmesi noktasında önemli görev üstlenen öğretmenler aynı zamanda öğrencilerine birer rol model olmaktadır. Öğretmenlerin yetiştirdiği bireyler öğretmenden etkilenecekleri nitelikleri ilerleyen yaşantılarında devam ettireceklerdir (11). Nevrotizm özelliği taşıyan bir öğretmenin rol model olma konusunda ciddi problemler yaşanacaktır.

Yaşam becerileri ölçeğinin meslek öncesi öğretmen kimliği üzerine etkisine yönelik çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçlarına göre, Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*”, “*Karar Verme ve Problem Çözme*” ve “*Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme*”, istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmamasına rağmen artırma eğilimi göstermekte iken, “*Empati ve Öz farkındalık*” ve “*İletişim ve Kişilerarası İlişki*” ise istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artırma yönünde etkilemektedir (Tablo 33). Aynı zamanda “*Stresle ve Duygularla Baş Etme*” alt boyutu meslek öncesi öğretmen kimliği düzeyini anlamlı düzeyde değilse de istatistiksel olarak düşürmektedir. Genel olarak yaşam becerileri düzeylerinin meslek öncesi öğretmen kimliğini açıklamada %27'lik bir değere sahip olduğu

görülmektedir. Alt boyutlar açısından incelendiğinde bir başka ifade ile “Empati ve Öz farkındalık” ve “İletişim ve Kişilerarası İlişki” Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini açıklamada anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür. Öz-farkındalık, karakterimizin, güçlü yanlarımızın ve zenginliklerimizin, arzularımızın ve hoşlanmadığımız şeylerin farkına varmamızı içerir. Aynı zamanda, etkili iletişim ve kişilerarası ilişkilerin yanı sıra başkaları için empati geliştirmek için genellikle bir ön koşuldur (75). Bilinçli farkındalık uyanık olmak demektir. Empati, aşına olmadığımız bir durumda bile, başka bir insan için hayatın nasıl olduğunu hayal etme yeteneğidir (48). Empati, insan ilişkilerinde çok güçlü bir araçtır. Öğretmenlik mesleği insan ilişkilerinin tam merkezinde yer almaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bu becerilerinin yüksek olması önem arz etmektedir.

Yaşam becerilerinden stresle ve duygularla başa çıkma alt boyutu öğretmen kimliğini tanımada etkili olduğu bulunmuştur. Daha önce herhangi bir işte çalışmak stresle ve duygularla başa çıkma becerisini geliştirdiğine göre öğrenciyken çalışmak öğretmen kimlik oluşumuna katkı sunacağı kanısına varılmıştır.

Çalışmanın sonucu genel anlamda değerlendirildiğinde “Beş Faktör Kişilik Ölçeği”, “Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği” ve “Yaşam Becerileri Ölçeği” arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Yani katılımcıların yaşam becerileri arttıkça meslek öncesi kimlik ve kişilik özellikleri de olum yönde artacağı sonucuna ulaşılmıştır. “Empati ve Öz farkındalık” ve “İletişim ve Kişilerarası İlişki” alt boyutlarında Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini açıklamada anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür. Kişilik özelliklerinden “dışadönüklük”, “öz disiplin”, “uzlaşılabilirlik”, “deneyime açıklık” alt boyutları Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğini

açıklamada anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür. Ancak “nevrotiklik” alt boyutu öğretmen kimliğini yeterli düzeyde açıklayamamıştır.

ÖNERİLER

Kaygı ve stresle başa çıkabilme gibi becerilerin kazanılması için bu becerilerle ilgili bireye eğitim verilmesi ve bu becerileri deneyimlemeleri sağlanmalıdır. Bu çalışmada bahsedilen becerilerin spor bilimleri fakültelerinde eğitimciler tarafından beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarına kazandırılması oldukça önemli bir konu olma özelliği taşımaktadır. Zira eğitim kurumlarında bilgi ile donatılan öğretmen adaylarının sahip oldukları bilgiyi kullanırken bu becerilere de ihtiyaçları olacaktır. Öğrencilerine yaşam becerilerini kazandıracak olan eğitimcilerin temel yaşam becerilerini ve bileşenlerini bilmesi, bu bilgiler doğrultusunda hem yetişkin olarak kendi yaşam becerileri ile ilgili bilgi edinmelerini hem de çocuklarla çalışırken yaşam becerilerinin gelişimine katkı sunma konusunda farkındalık geliştirmelerini sağlayacaktır.

Kişilik teşhisi bireylerin psikolojik durumlarını belirlemede faydalı olduğu için son derece popülerdir. Kişilik teşhisi sayesinde eğitimciler öğrencilerin başa çıkması gereken sorunları belirleyebilir ve iyi, arzu edilen, güçlü ve zayıf özelliklerinin tanımlanmasını sağlar. Bu tür bilgiler eğitimler ve antrenörler için son derece önemlidir çünkü bu bilgiler sayesinde öğrencilerine uygun ve en faydalı şekilde rehberlik edebilirler. Öğretmen adaylarının kişilik özelliklerinin farkında olmaları ve genel kişilik özellikleri hakkında bilgi sahibi olmaları önem arz etmektedir.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının herhangi bir işte çalışmış olması dışa dönük, uzlaşılabilir ve deneyime açıklık kişilik özelliklerini ve stres ve duygular

ile başa çıkma gibi yaşam becerilerini geliştirdiğinden öğrenciyken çalışmaya teşvik edilmesi veya staj imkânlarının artırılması önerilmektedir.

6. KAYNAKÇA

1. Johnson P. The 21st century skills movement. *Educational Leadership* 2009; 67(1): 11.
2. Calp Ş, Edis A. Sınıf Öğretmenlerinin Yaşam Becerileri ile İlgili Bilgi ve Deneyimleri. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi* 2020; 10(2): 549-565. DOI: 10.30783/nevsosbilen.748564.
3. Beijaard D, Meijer PC, Verloop N. Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher Education* 2004; 20(2): 107-128.
4. Popper-Giveon A, Shayshon B. Educator versus subject matter teacher: the conflict between two sub-identities in becoming a teacher. *Teachers and Teaching* 2016; 23(5): 532-548.
5. Bolat Y, Balaman F. Yaşam becerileri ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması, 2017.
6. Çelik HR, Kalkan ÖK. Öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliği algıları: Pamukkale Üniversitesi Örneği 2019; 20(2): 351-365.
7. Rus CL, Tomşa AR, Rebege OL. Teachers' professional identity: A content analysis. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 2013; 78: 315-319.
8. Cevizci A. Eğitim Sözlüğü. Say Yayınları. İstanbul, 2010.
9. Luehmann AL. Identity development as a lens to science teacher preparation. *Science Education* 2007; 91(5): 822-839.doi:10.1002/sce.20209.
10. Sachs J. Teacher professional identity: Competing discourses, competing outcomes. *J Education Policy* 2001; 16(2): 149-161.doi:10.1080/02680930116819.
11. Karalı MA. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimlik düzeyleri ile olası benlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Uşak: Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019 .
12. Gümüş DÖ. Kültür, Değerler, Kişilik ve Siyasal İdeoloji Arasındaki İlişkiler: Kültürlerarası Bir Karşılaştırma: Türkiye-ABD. Doktora Tezi, Ankara:Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji (Sosyal Psikoloji) Anabilim Dalı, 2009.
13. Nelson, KW. Motivation and Personality: An Examination of the Big Five Personality Trait Factors and Their Relationship with Sales Performance in a Non-Cash Incentive Program.Doctorate Dissertation, Capella University Minnesota, 2011.
14. Tekin ÖA, Turan SN, Özmen M, Turhan AA, Kökçü A. Beş faktör kişilik özellikleri ve örgütsel çatışma yönetimi arasındaki ilişkiler: Ankara'daki beş yıldızlı otel işletmeleri üzerine bir uygulama. *Journal of Yasar University* 2012; 27(7): 4611-4641.
15. Mccrae RR, Costa Jr PT. Reinterpreting the Myers-Briggs type indicator from the perspective of the five-factor model of personality. *J Personal*1989; 57(1): 17-40.

16. Kolcu R. Girişimcilik ve kişilik özellikleri: Geleneksel ve sosyal girişimcilerin kişilik özellikleri arasındaki farklara ilişkin bir araştırma. Doktora Tezi, İstanbul:Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.
17. Güney S. Davranış Bilimleri. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara: 2009.
18. Karataş İ. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimleri üzerindeki etkilerinin incelenmesi Bartın Üniversitesi örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bartın: Bartın Üniversitesi, 2018.
19. Dündar S. Üniversite Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2009; 24(2): 139-150.
20. Çağatay ŞM. Öğretmen Görüşlerine Göre Karakter Eğitiminde ve Karakter Gelişiminde Okulun Rolü. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
21. Tatlıoğlu K. Beş Faktör Kişilik Kuramı Bağlamında Kişilik Kavramına Genel Bir Bakış. Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (BUSBED) 2013; 3(6): 128-146.
22. Yeşilot Ş. Karakter Olgusu Ve Türk Çizgi Karakterlerinin Evrenselleşme Sorunu. Sanatta Yeterlik Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, 2013.
23. Öngöre Ö. Kişilik ve İşle Bütünleşme. Siyasal Kitabevi. Ankara: 2016.
24. Kocalar E, Bay E. 2013 Okul Öncesi Eğitim Programının Karakter Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 2020; 21(3): 1304-1319 doi:10.17679/inuefd.780300.
25. Ata EB. Okul öncesi öğretmenlerinin karakter eğitimi hakkındaki görüşleri ile karakter eğitimi yetkinliği arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale: Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2020.
26. Toplu E. Kişilik ve Kişiliğin Temel Kavramları. Pegem Akademi 5.Baskı 2020; 5-6. 10.14527/9786052410356.
27. Hande BK. Bireysel Egzersiz Programının Ve Neurofeedback Uygulamalarının Oyun Bağımlılığı, Kişilik Özellikleri, Psikolojik Belirtiler Ve Beyin Dalgaları Üzerine Etkisi. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2018.
28. Tutar H. Davranış Bilimleri: Kavramlar ve Kuramlar. Ankara:Seçkin Yayıncılık 3.baskı, 2015.
29. Buss AH, Plomin R. Temperament: Early developing personality traits. 1984. Earlbaum. Hillsdale NH. Psychology Press 2008; 3:.
30. Shiner RL. How shall we speak of children's personalities in middle childhood? A preliminary taxonomy. Psychological Bulletin 1998; 124(3), 308.
31. Wall C. Self-concept: An element of success in the female library manager. Journal of Library Administration 1986; 6(4): 53-65.
32. Tözün M. Benlik saygısı. Actual Medicine 2010; 18(7): 52-57.

33. Kulaksızoğlu A. Ergenlik Psikolojisi. Remzi Kitapevi, Ankara: 2000.
34. Aydemir S. Hemşirelerde Benlik ve Benlik Saygısı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, 2014.
35. Knightley WM, Whitelock DM. Assessing the self-esteem of female undergraduate students: An issue of methodology. *Educational Studies* 2007; 33(2): 217-231.
36. McCartan PJ, Hargie OD. Assertiveness and caring: are they compatible?. *Journal of Clinical Nursing* 2004; 13(6): 707-713.
37. Esen CA. Spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve atılganlık düzeylerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012. .
38. McCrae RR, Costa Jr PT. Reinterpreting the Myers-Briggs type indicator from the perspective of the five-factor model of personality. *Journal of personality* 1989; 57(1): 17-40. 10.1111/j.1467-6494.1989.tb00759.x.
39. Doğan T. Beş faktör kişilik özellikleri ve öznel iyi oluş. *Doğuş Üniversitesi Dergisi* 2013; 14(1): 56-64.
40. Almlund M, Angela LD, Heckman J, Kautz T. Personality Psychology and Economics. *Handbook of the Economics of Education* 2011; 4: 1-181 doi: 10.1016/b978-0-444-53444-6.00001-8.
41. McCrae RR, Costa PT. Validation of the five-factor model of personality across instruments and observers. *Journal of personality and social psychology* 1987; 52(1): 81.
42. Rohani AR. A Survey of the Big Five Personality Traits Among Elementary Teachers. Honors Undergraduate Theses. University of Central Florida 2017.
43. Gosling SD, Rentfrow PJ, Swann JRWB. A very brief measure of the Big-Five personality domains. *Journal of Research in personality* 2003; 37(6): 504-528 doi: 10.1016/s0092-6566(03)00046-1.
44. McCrea RR, Costa PT. Personality in adulthood: A five-factor perspective. Guilford Press: New York 2003.
45. Costa PT, McCrae RR. Domains and facets: Hierarchical personality assessment using the Revised NEO Personality Inventory. *J Personal Assess* 1995; 64(1): 21-50.
46. Viswesvaran C, Ones DS. Measurement error in "Big Five Factors" personality assessment: Reliability generalization across studies and measures. *Educational and Psychological Measurement* 2000; 60(2): 224-235. 10.1177/00131640021970475 .
47. Örucü E, Aksoy M. Sanal Kaytarma Ve Beş Büyük Kişilik Özelliği Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir Araştırma. *Pamukkale University Journal of Social Sciences Institute/Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2018; 30:.
48. World Health Organization. Life Skills Education for Children and Adolescents in School. Introduction and Guidelines to Facilitate the Development and Implementation of Life Skills Programmes, Geneva Switzerland, 1997.

49. Unicef. Global Evaluation of Life Skills Education Programmes. Evaluation Office, New York: 2012.
50. Singh M. Understanding life skills. UNESCO Institute for Education Hamburg, 2003.
51. Rychen DS, Salganik LH. A holistic model of competence. Key competencies for a successful life and a well-functioning society 2003; 41-62.
52. Allen TT, Williams LD. An approach to life skills group work with youth in transition to independent living: Theoretical, practice, and operational considerations. Residential Treatment for Children & Youth 2012; 29(4): 324-342 doi:10.108.
53. Hodge K, Danish S, Martin J. Developing a conceptual framework for life skills interventions. The Counseling Psychologist 2013; 41(8): 1125-1152.
54. Moote GT, Wodarski JS. The acquisition of life skills through adventure-based activities and programs: A review of the literature. Adolescence 1997; 32(125): 143.
55. Newman TJ. Exploring life skill development and transfer: experiences of youth in a community sport-based positive youth development program. Doctoral Thesis, The Ohio State University 2019.
56. Aspen Institute. State of play 2016: Trends and developments, 2016. <https://www.aspeninstitute.org/publications/state-play-2016-trends-developments/>.
57. Gould D, Carson S. Life skills development through sport: Current status and future directions. International review of sport and exercise psychology 2008; 1(1): 58-78.
58. Jones MI, Lavalley D. Exploring perceived life skills development and participation in sport. Qualitative research in sport and exercise 2009; 1(1): 36-50.DOI: 10.1080/19398440802567931.
59. Yılmaz A. The Effect of Sport on Life Skills of Athlete-Students in Different Education Levels: Mixed Research Approach. Kastamonu Eğitim Dergisi 2020; 28(3): 1233-1243. doi: 10.24106/kefdergi.3766.
60. Camiré M, Trundel P. Using high school football to promote life skills and student engagement: Perspectives from Canadian coaches and students. World Journal of Education 2013; 3(3): 40-51.doi:10.5430/wje.v3n3p40.
61. Bean C, Forneris T, Fortier M. Girls just wanna have fun: Understanding perceptions of effective strategies and outcomes in a female youth-driven physical activity-based life skills programme. Journal of Sport for Development 2015; 3(4): 28-40.
62. Larson RW. Toward a psychology of positive youth development. American Psychologist 2000; 55(1): 170.
63. Marsh HW. Extracurricular activities: Beneficial extension of the traditional curriculum or subversion of academic goals?. J Educat Psychol 1992; 84(4): 553.
64. Jones MI, Dunn JG, Holt NL, Sullivan PJ, Bloom GA. Exploring the '5Cs' of Positive Youth Development in Sport. J Sport Behavior 2011; 34(3): 250-267.
65. Theokas C, Danish S, Hodge K, & Heke I. Enhancing life skills through sport for children and youth. In Positive Youth Development Through Sport 2007; 6: 85-96.

66. Düz S, Açak M. Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeğinin Türk Kültürüne Uyarlanması. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi 2018; 5(9): 74-86 DOI: 10.29129/inujgse.360711.
67. Bolat Y, Balaman F. Yaşam Becerileri Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. İnsan ve Toplum Araştırmaları Dergisi 2017; 6(4): 22-39.
68. Phillips SD, Paziienza NJ, Ferrin HH. Decision-making styles and problem-solving appraisal. Journal of Counseling Psychology 1984; 31(4): 497.
69. Beyer BK. Teaching Critical Thinking: A Direct Approach. Social Education 1985; 49(4): 297-303.
70. Vurla B. Öğrenci Merkezli Eğitim ve Çoklu Zeka. Hayat Yayıncılık, İstanbul: 2004.
71. Beyer BK, Pasmak R. Helping children think better: The developmental lesson set approach. Journal of Research & Development in Education 1993; 26(2): 97-105.
72. Gülle M, Beyleroğlu M. Eleştirel düşünme ve empati eğitim ve spor alanı. Elif Yayınevi, Ankara: 2017.
73. Tuncer MU. Ağ toplumunun çocukları: z kuşağının kişilerarası iletişim becerilerinin çok boyutlu analizi. Atatürk İletişim Dergisi 2016; 10: 33-46.
74. Ünlü DG. Kişilerarası iletişim sürecinde toplumsal cinsiyet kimliği kalıpyargılarının belirlenmesi: İletişim kaynağının beden dili üzerinden bir inceleme. Erciyes İletişim Dergisi 2019; 6(1): 243-262. DOI: 10.17680/erciyesiletisim.472193.
75. Germer CK, Siegel RD, Fulton PR. Mindfulness and psychotherapy. The Guilford Press, 2013.
76. Okan N, Yılmaztürk M, Kürüm B. Bilinçli Farkındalık ve Psikolojik Sağlık Arasındaki İlişkide Temel Empati Becerilerinin Aracı Rol Etkisinin İncelenmesi. İBAD Sosyal Bilimler Dergisi 2020; (8): 319-335 DOI: 10.21733/ibad.735391.
77. Ataşalar J. Üniversite öğrencilerinin empatik eğilim düzeylerine cinsiyet ve yaşlarına göre kendini açma davranışları. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 1996.
78. Baltaş Z, Baltaş A. Stres ve Başa Çıkma Yolları. Remzi Kitapevi 36. Basım, İstanbul: 2013.
79. Compas BE. Coping with stress during childhood and adolescence. Psychological bulletin 1987; 101(3): 393.doi: <https://doi.org/10.1037/0033-2909.101.3.393>.
80. Ülkü S, Bilgin N. Stress (Psikolojik Zorlanma). Eğitim ve Bilim Dergisi 1983; 7(41):.
81. Altungül O. Futbol Aktivitelerine Katılanların Kişilik Özellikleri Işığında Stres. Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 2006.
82. Youngs BB, Youngs JL. Gençler İçin Stres ve Yaşamın Baskılarıyla Baş Etme Kılavuzu. Yakamoz Yayınları Çevirmen Argüç H. 2016.
83. Mil GR. Spor Bilimleri Fakültesinde Okuyan Öğrencilerin Stresle Başa Çıkma Stratejileri İle Psikolojik Sağlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi.

Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2021 .

84. Çengelci S. Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Öğrenen Becerileri ile Üstbilişsel Farkındalık Düzeylerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Üzerindeki Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, AFyon: Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2021.
85. Atmaca Ç. English teachers' perspectives about teacher competencies in terms of professional identity. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2017; 17(4): 1641-1669.
86. Riyanti D. Teacher identity development: A collective case study of English as a foreign language pre-service teachers learning to teach in an Indonesian university teacher education program. Doctoral dissertation, The University of Nebraska-Lincoln, 2017.
87. Beauchamp C, Thomas L. Understanding teacher identity: An overview of issues in the literature and implications for teacher education. *Cambridge journal of education* 2009; 39(2): 175-189.
88. Gee JP. Identity as an analytic lens for research in education. *Review of Research in Education* 2001; 25: 99-125.
89. Samuel M. Accountability to whom? For what? Teacher identity and the force field model of teacher development. *Perspectives in Education* 2008; 26(2).
90. Olsen B, Anderson L. Courses of action: A qualitative investigation into urban teacher retention and career development. *Urban Education* 2007; 42(1): 5-29.
91. Karasar N. Bilimsel Araştırma Yöntemi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara, 1998.
92. Özen Y, Gül A. Sosyal ve eğitim bilimleri araştırmalarında evren-örneklem sorunu. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi* 2007; 15: 394-422.
93. John OP, Donahue EM, Kentle RL. The Big Five Inventory-- Versions 4a and 54. Institute of Personality and Social Research Berkeley, CA 1991.
94. Benet-Martínez V, John OP. Los Cinco Grandes across cultures and ethnic groups: Multitrait-multimethod analyses of the Big Five in Spanish and English. *Journal of personality and social psychology* 1998; 75(3): 729.
95. John OP, Naumann LP, Soto CJ. Paradigm Shift to the Integrative Big-Five Trait Taxonomy: History, Measurement, and Conceptual Issues 2008; 114-158.
96. Kişilik Özellikleri Ölçeği. <https://www.ocf.berkeley.edu/~johnlab/bfi.htm>. 03.14. 2022.
97. Karaman NG, Dogan T, & Coban AE. A study to adapt the big five inventory to Turkish. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 2010; 2(2): 2357-2359 doi:10.1016/j.sbspro.2010.03.336.
98. Gülsoy A. Kadınlarda kişilik özellikleri ve bilişsel duygu düzenleme becerilerinin doğum sonrası psikolojik belirtiler ile ilişkisi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Maltepe Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü, 2020.

99. Friesen MD, Besley SC. Teacher Identity Development in the First Year: A Developmental Social Psychological Perspective. *Teaching and Teacher Education* 2013; 36: 23-32 <https://doi.org/10.1016/j.tate.2013.06.005>.
100. Arpacı D, Bardakçı M. An Investigation on the Relationship Between Prospective Teachers' Early Teacher Identity and Their Need for Cognition. *Journal of Education and Training Studies* 2016; 4(3):9-19 <http://dx.doi.org/10.11114/jets.v4i3.1176>.
101. Tabachnick BG, Fidell LS. *Using Multivariate Statistics*, Allyn and Bacon/ Pearson Education, 2007.
102. Somer O, Korkmaz M, Tatar A. Kuramdan Uygulamaya Beş Faktör Kişilik Modeli ve Beş Faktör Kişilik Envanteri (5FKE). Bornova, İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi. 2014.
103. Tatar, A. Beş Faktör Kişilik Modeline Dayalı Olarak Sporcu Kadın ve Erkeklerin Kişilik Profillerinin Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi* 2009; 20(2): 35-43.
104. Ateş F. Dans Sporuyla Uğraşan Bireylerle Diğer Spor Branşlarıyla (Atletizm, Basketbol, Voleybol, Tenis Vb.) Uğraşan Sporcuların Kişilik Özelliklerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü , 2009.
105. Russo D, Stol KJ. Gender Differences in Personality Traits of Software Engineers. *IEEE Transactions on Software Engineering* 2022; 48(3): 819-834. [Doi10.1109/TSE.2020.3003413](https://doi.org/10.1109/TSE.2020.3003413).
106. Barrick MR, Stewart GL, Neubert MJ, & Mount MK. Relating member ability and personality to work-team processes and team effectiveness. *Journal of applied psychology* 1998; 83(3): 377.
107. Neuman GA, Wagner SH, Christiansen ND. The relationship between work-team personality composition and the job performance of teams. *Group & Organization Management* 1999; 24(1): 28-45.
108. Bradley BH, Klotz AC, Postlethwaite BE, Brown KG. Ready to rumble: How team personality composition and task conflict interact to improve performance. *Journal of Applied Psychology* 2013; 98(2): 385.
109. Mac Giolla E, Kajonius PJ. Sex differences in personality are larger in gender equal countries: Replicating and extending a surprising finding. *International Journal of Psychology* 2019; 54(6): 705-711. <https://doi.org/10.1002/ijop.12529>.
110. Kajonius P, Mac Giolla E. Personality traits across countries: Support for similarities rather than differences. *PloS one* 2017; 12(6): e0179646. | <https://doi.org/10.1371/>.
111. Tazegül Ü. Sporcuların Kişilik Özellikleri İle Yaşama Bağlılıkları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *The Journal of Academic Social Science* 2017; 5(39): 587-594.
112. Tazegül Ü. Sporun Kişilik Üzerindeki Etkisinin Araştırılması, *The Journal of Academic Social Science Studies* 2014; 25: 537-544.
113. Francis LJ, Kelly P, Jones SH. The personality profile of female students who play hockey. *The Irish Journal of Psychology* 1998; 19(2-3): 394-399.

114. Rogowska AM. Personality differences between academic team sport players and physical education undergraduate students. *Physical education of students* 2020; 24(1): 55-62.
115. Steca P, Baretta D, Greco A, D'Addario M, Monzani D. Associations between personality, sports participation and athletic success. A comparison of Big Five in sporting and non-sporting adults. *Personality and Individual Differences* 2018; 121: 176-183.
116. Allen MS, Greenlees I, Jones M. Personality in sport: A comprehensive review. *Int Rev Sport Exer Psychol* 2013; 6(1): 184-208.
117. Allen MS, Laborde S. The role of personality in sport and physical activity. *Current directions in psychological science* 2014; 23(6): 460-465.
118. Kang C, Bennett G, Peachey JW. Five dimensions of brand personality traits in sport. *Sport Management Review* 2016; 19(4): 441-453.
119. Piepiora P. A review of personality research in sport. *Pedagogy and Psychology of Sport* 2020; 6(4): 64-83. <https://doi.org/10.12775/PPS.2020.06.04.007>.
120. Çelik K, Beşpınar FU. Farklı Nedenlerle Çalışma ve Çalışmanın Genç Üzerine Etkileri. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi* 2011; 3(1): 59-69.
121. Theboud-Mony A. Çalışmak Sağlığa Zararlıdır. (Çev. Güren, A). Ayrıntı Yayınları, 2012.
122. Sungur E. İş Deneyimi Olmayan Gençler İçin Çalışmanın Anlamı: Görgül Bir Araştırma. *Reflektif Sosyal Bilimler Dergisi* 2021; 2(3): 365-384.
123. Gelen İ. P21-Program ve Öğretimde 21. Yüzyıl Beceri Çerçevesi (ABD Uygulamaları), *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi* 2017; 1(2): 15-29.
124. Çetinöz F. Bireysel ve Takım Sporları Yapanların Kişilik Faktörü Analizi. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sporda Psiko-Sosyal Alanlar Anabilim Dalı 2005.
125. Tosunoğlu F. Ortaöğretimde Okuyan Takım Sporları ile Uğraşan Sporcu Öğrencilerin Spor Branşlarına Göre Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, 2008.
126. Krawczynski M. Motywacja osiągnięć a osobowość młodych zawodników piłki nożnej i tenisa ziemnego In: T. Zachowanie celowe w sporcie a osobowosc 1998; 255-261.
127. Piepiora P. Behaviors of professional athletes in terms of the Big Five model due to the type of contact of the sport discipline. In *Proceedings of the 14th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities* 2019; 138-145.
128. Kim J, Gardant D, Bosselut G, Eys M. Athlete personality characteristics and informal role occupancy in interdependent sport teams. *Psycholog Sport Exer* 2018; 39: 193-203.
129. McEwan D, Boudreau P, Curran T, Rhodes RE. Personality traits of high-risk sport participants: A meta-analysis. *J Res Person* 2019; 79:83-93.

130. Budyakova TP. The Formation of Anti-Victim Personality in the Context of Sports. *Journal of Educational Psychology-Propositos* 2020; 8:
131. Cülha A, Demirtaş H. A disadvantaged student group: Educational experiences of working children. *Kastamonu Education Journal* 2021; 29(4): 1-10.
132. Heady C. The effect of child labor on learning achievement. *World Development* 2003; 31(2): 385–398.
133. Osment L. Child labour; the effect on child, causes and remedies to the revolving menace. LUP Students Papers, Department of Human Geography 2014; <http://lup.lub.lu.se/student-papers/record/4275652>.
134. Goulart PV, Bedi AS. Child labour and educational success in Portugal. *Economics of Education Review* 2008; 27(5): 575–587.
135. Omokhodion FO, Omokhodion SL, Odusote TO. Perceptions of child labour among working children in Ibadan, Nigeria. *Child: Care, Health Development* 2006; 32(3): 281–286.
136. Ravallion M, Wodon QT. Does child labour displace schooling? Evidence on behavioural responses to an enrollment subsidy. *The Economic Journal* 2000; 110(462): 158–175.
137. Bezerra ME, Kassouf AL, Arends-Kuenning M. The impact of child labor and school quality on academic achievement in Brazil, 2009.
138. Çalı O. *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Kimlik Algısı*. Doktora Tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2021.
139. Motallebzadeh K, Kazemi B. The relationship between EFL teachers' professional identity and their self-esteem. *Cogent Education* 2018; 5(1): 1-9.
140. Apple MW. Teaching and 'women's work': A comparative historical and ideological analysis. *Teachers College Record* 1985; 86: 455-73.
141. Seddon T, Palmieri P. Teachers' work, power and authority. In *International Handbook of Research on Teachers and Teaching* 2009; 463-479.

8. EKLER

EK-1: Etik Kurul Yazısı

Evrak Tarih ve Sayısı: 29/07/2020-404125

T.C.

FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı :97132852/302.14.01/
Konu :Etik Kurul Değerlendirmesi

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİMLERİ ANABİLİM DALINA

Anabilim Dalınız Öğretim Üyesi Doç.Dr. Zeki COŞKUNER'in danışmanı olduğu doktora öğrencisi Uğur İNCE'ye ait "**Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğine Etkisi ve Öğretim Elemanlarının Öğretmen Kimliği Oluşumuna Yönelik Görüşleri**" konulu çalışma ile ilgili Etik Kurul Kararı ekte sunulmuştur.

Gereğini ve bilgilerinizi rica ederim.

e-imzalıdır.
Prof. Dr. Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ
Kurul Başkanı

Firat Üniversitesi Rektörlüğü 23119 ELAZIĞ/TÜRKİYE Ayrıntılı bilgi için irtibat : Pınar Arslan
Tel: 0 (424) 237 00 00 Faks: 0 424 2122717
E-Posta : Elektronik ağı: <http://www.firat.edu.tr>

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK-2: Etik Kurul Kararı

ETİK KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR NO	ÇALIŞMACILARIN ADI SOYADI
29.07.2020	15	5	Sorumlu Araştırmacı : Doç.Dr. Zeki COŞKUNER Yardımcı Araştırmacı:Uğur İNCE

KARAR

“Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğine Etkisi ve Öğretim Elemanlarının Öğretmen Kimliği Oluşumuna Yönelik Görüşleri” konulu çalışma etik kurulumuzda görüşülmüş olup; çalışmanın etik kurallara uygun olduğuna oybirliğiyle karar verilmiştir.

Prof. Dr. Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ (Başkan)			
Prof. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU (Üye)	İmza	Doç. Dr. Rıfat BİLGİN (Üye)	İzinli
Doç. Dr. Süleyman İLHAN (Üye)	İmza	Doç.Dr. Haki PEŞMAN (Üye)	İzinli
Doç. Dr. İrfan EMRE (Üye)	İmza	Doç.Dr. Yunus Emre KARAKAYA (Üye)	İmza
Doç. Dr. Taner YILDIRIM (Üye)	İmza	Dr. Öğr. Üyesi Serkan BİÇER (Üye)	İmza
Doç.Dr. Erkan Turan DEMİREL (Üye)	İzinli	Dr.Öğr. Üyesi Ayşe Ülkü KAN (Üye)	İmza
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Sekreteri: Pınar ARSLAN			İmza

EK-3: Ölçek Formları

Değerli Katılımcı, bu araştırma Doktora Tezi kapsamında hazırlanmış olup verilen cevaplar sadece bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Hiçbir şekilde başka kişi, kurum veya kuruluş ile paylaşılmayacaktır. Çalışma sonucunda elde edilecek çıktının doğruluğu ve güvenilirliği açısından vereceğiniz cevaplar önem arz etmektedir. Lütfen her soruya size en uygun şıkkı (X) şeklinde işaretleyiniz.

Çalışmamıza yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

Öğr. Gör. Uğur İNCE

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor ABD /
Doktora

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

- 1) Cinsiyetiniz Kadın Erkek
- 2) Yaşınız 18-20 21-23 24-26 27 ve üstü
- 3) Üniversiteniz : Erciyes Üniversitesi Fırat Üniversitesi Harran Üniversitesi
Karabük Üniversitesi Pamukkale Üniversitesi Sakarya Üniversitesi
Süleyman Demirel Üniversitesi
- 4) Bölümünüz Öğretmenlik Antrenörlük Spor Yöneticiliği
Rekreasyon
- 5) Sınıfınız 1 2 3 4
- 6) Lisanslı sporcu musunuz? Evet Hayır
- 7) Spor branşınız takım sporu mu bireysel spor mu ?
 Takım Sporları Bireysel Sporlar Yok
- 8) İş deneyiminiz var mı? Var ise kaç yıl nerede, hangi pozisyonda çalıştınız
-

YAŞAM BECERİLERİ ÖLÇEĞİ

		Hiç katılmıyorum	Az katılıyorum	Orta düzeyde katılıyorum	Çok katılıyorum	Tamamen katılıyorum
Duyularla ve Stresle Başa Çıkma Becerisi						
Empati Kurma ve Öz farkındalık Becerisi						
Karar Verme ve Problem Çözme Becerisi						
Yaratıcı Düşünme ve Eleştirel Düşünce Becerisi						
İletişim ve Kişilerarası İlişki Becerisi						
A. Duyularla ve Stresle Başa Çıkma Becerileri						
1	Stresle başa çıkma yollarını kullanabilirim.					
2	Stresi yapacağım işler için olumlu kullanabilirim.					
3	Olumsuz duygularımı çevremdeki insanlara yansıtmayabilirim.					
4	Olumsuz duygularla başa çıkabilirim.					
5	İş stresini engellemek için bir plan dâhilinde çalışabilirim.					
6	Stres karşısında mizah unsurlarını kullanabilirim.					
7	Stresi artıracak mükemmeliyetçilik duygusundan vazgeçebilirim.					
B. Empati Kurma ve Öz farkındalık Becerileri						
8	Bedensel becerilerimi gösterebilirim.					
9	Yeteneklerimin neleri başarabileceğini fark edebilirim.					
10	İlgi alanlarıma yönelebilirim.					
11	Kendimi karşımdaki bireyin yerine koyabilirim.					
12	Duyularıma dair bilinçli bir farkındalık geliştirebilirim.					
13	Problemlerle başa çıkabilmek için risk alabilirim.					
14	Yapmaktan hoşlanmadığım aktivitelerde başka alternatifler düşünebilirim.					
C. Karar Verme ve Problem Çözme Becerileri						
15	Duyularımın ne anlama geldiğine karar verebilirim.					
16	Bir karar anında bütün sorumlulukları üzerime alabilirim.					
17	Bir problemle karşı karşıya olduğumu tanımlayabilirim.					
18	Bir konu hakkında vereceğim kararların sonuçlarını tahmin edebilirim.					
19	Grupça bir konu hakkında kararlar alabilirim.					
20	Konuşma anında kullanacağım iletişim araçlarına karar verebilirim.					
21	Problem çözme planımın adımlarını uygulayabilirim.					
D. Yaratıcı Düşünme ve Eleştirel Düşünce Becerileri						
22	Sorunlara karşı duyarlılık gösterebilirim.					
23	Problemde asıl noktaya bağlı kalmaya çalışırım.					
24	Sorunların nedenlerini tespit edebilirim.					
25	Olaylar arasında neden-sonuç ilişkisini kurabilirim.					
26	Olaylar karşısında fikir yürütürken analitik (çözümse) düşünebilirim.					
E. İletişim Kişilerarası İlişki Becerileri						
27	Diğer insanların sorunlarını anlayabilmek için sabırlı davranabilirim.					
28	Kişisel iletişim becerilerinin farkına vararak hareket edebilirim.					
29	Bir konu hakkında konuşurken karşımdaki kişiye tolerans gösterebilirim.					
30	İletişim ortamını bozmamak adına konuşma sırasını bekleyebilirim.					

MESLEK ÖNCESİ ÖĞRETMEN KİMLİĞİ ÖLÇEĞİ					
Öğretmen Olarak Kendini Sınıflandırma					
Öğretmen Olarak Kendine Güven					
Öğretmen Olarak Katılım					
	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
1	Öğretmen olmak için doğru kişi olup olmadığımdan sıklıkla şüphe duyarım.				
2	Gönüllü çalışmak için daha çok zamanım olsaydı, çocuklarla çalışmayı tercih ederdim.				
3	"İyi bir öğretmen" olmanın ne olduğu hakkında hiçbir fikrim yok.				
4	Çocuk veya yetişkinlerle çalışma ve onlarla ilgilenme konusunda ailem ve arkadaşlarım bana sıklıkla danışırlar.				
5	Kendimi öğretmen olarak görüyorum.				
6	Çocukların yeni şeyler keşfetmesine ve öğrenmesine yardımcı olmaktan zevk duyarım.				
7	İyi öğretmen olma konusundaki yeterliliklerimle ilgili sıklıkla şüphe duyarım				
8	Kendimi çocuklarla veya yetişkinlerle çalışırken ve onların gelişimine yardımcı olurken kolaylıkla hayal edebiliyorum.				
9	Kendimi rahatlıkla öğretmen olarak nitelendiririm.				
10	Kendimi bir grup çocuk veya yetişkine öğretmenlik yaparken düşünmekte zorlanıyorum.				
11	İyi bir öğretmen olmak için gerekli beceri ve yöntemleri geliştirebileceğimden eminim.				
12	Bir gün iyi bir öğretmen olacağımdan eminim.				
13	Boş zamanlarımda çocuk veya yetişkinlerle çalışmak için elimden geleni yaparım.				
14	Bir çocuğun yeni bir şey öğrenmesine yardımcı olmak benim için mutluluk vericidir.				
15	Çocuklara etkinliklerinde yardım ederken mutlu oluyorum.				
16	Öğretmenlik eğitimimde gösterdiğim ilerlemeden memnunum.				
17	Öğretmenlik doğamda var.				

EK-4: İzin Yazıları

Evrak Tarih ve Sayısı: 10.02.2021-13665

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-11611387-044-13665
Konu : Anket Uygulama İzni (Uğur İNCE)

Dağıtım Yerlerine

Danışmanlığını Doç. Dr. Zeki COŞKUNER'in yürüttüğü, Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı doktora öğrencisi Uğur İNCE'nin "*Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğine Etkisi ve Öğretim Elemanlarının Öğretmen Kimliği Oluşumuna Yönelik Görüşleri*" isimli tez çalışması kapsamında geliştirdiği ölçeği; Üniversitemiz bünyesinde (Spor Bilimleri Fakültesi / Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu) uygulama yapma hususunun uygun görülmesi halinde Rektörlüğümüze bilgi verilmesini arz ederim.

Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ
Rektör

Ek: Yazı (7 Sayfa)

Dağıtım:
Erciyes Üniversitesi Rektörlüğüne
Erciyes Üniversitesi Rektörlüğü
Melikgazi/KAYSERİ
Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğüne
Kınıklı Kampüsü / Denizli
Marmara Üniversitesi Rektörlüğüne
Göztepe Yerleşkesi PK:34722
Kadıköy/İSTANBUL
Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğüne
Dumlupınar Blv. PK:07070 Konyaaltı/ANTALYA
Harran Üniversitesi Rektörlüğüne
Yenisehir Yerleşkesi PK:63300
Haliliye/SANLIURFA
Karabük Üniversitesi Rektörlüğüne
Balıklakayası Mevkii PK:78050
Merkez/KARABÜK

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BESNK8SMA Pin Kodu :09812
Adres:Firat Üniversitesi Rektörlüğü 23119 ELAZIĞ/TÜRKİYE
Telefon:0 (424) 237 00 00 Faks:0 (424) 0
Elektronik Ağ:http://www.firat.edu.tr

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/firat-universitesi-cbys>

Bilgi için: CANSEL GÜNEŞLİ
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Tel No: -

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-14065294-044-22327
Konu : Anketler

FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 10/02/2021 tarihli ve 13665 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı doktora öğrencisi Uğur İNCE'nin "Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğine Etkisi ve Öğretim Elemanlarının Öğretmen Kimliği Oluşumuna Yönelik Görüşleri" isimli tez çalışması kapsamında geliştirdiği ölçeği Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerine uygulama talebi uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Recai KILIÇ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BENFN5YRK Pin Kodu :68332

Belge Takip Adresi : http://ebys.erciyes.edu.tr/enVision-Sorgula/validate_doc.aspx?V=BENFN5YRK

Adres:Kâşk Mahallesi Kutadgu Bilig Sokak No:1 38030 Melikgazi KAYSERİ
Telefon:+90 352 437 49 47 Faks:+90 352 437 20 23
e-Posta:ogridbks@erciyes.edu.tr Web: <http://ogrisl.erciyes.edu.tr>
Kep Adresi:erciyesuni@hs01.kep.tr

Bilgi için: Bekir Yılmaz
Unvan: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 0354-2175098

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Özel Kalem

Sayı : E-26130895-044-13917
Konu : Anket Uygulama İzni (Uğur İNCE)

FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 12.02.2021 tarih ve 13665 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı doktora öğrencisi Uğur İNCE' nin, anket uygulama izin talebi değerlendirilmiş olup,söz konusu talep Rektörlüğümüzce uygun görülmektedir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Sabri ÇELİK
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BE8V5DH29 Pin Kodu :89881

https://ebys.harran.edu.tr/envision/Validate_Doc.aspx?V=BE8V5DH29

Belge Takip Adresi :

Adres:Harran Üniversitesi Rektörlüğü Osmanbey Yerleşkesi 63300 Haliliye/Şanlıurfa
Telefon:0414 318 30 09 Faks:414 318 31 90
Web:http://www.harran.edu.tr/
Kep Adresi:harranuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Mehmet CAN
Unvan: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 0414 318 3009

Evrak Tarih ve Sayısı: 10.02.2021-13659

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-11611387-044-13659
Konu : Anket Uygulama İzni (Uğur İNCE)

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 09/02/2021 tarih ve 12874 sayılı yazımız.

Danışmanlığını Doç. Dr. Zeki COŞKUNER'in yürüttüğü, Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı doktora öğrencisi Uğur İNCE'nin "*Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğine Etkisi ve Öğretim Elemanlarının Öğretmen Kimliği Oluşumuna Yönelik Görüşleri*" isimli tez çalışması kapsamında geliştirdiği ölçeği; Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde uygulama talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgileriniz ile gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BEKRKSSB2 Pin Kodu :88022

Adres:Firat Üniversitesi Rektörlüğü 23119 ELAZIĞ/TÜRKİYE
Telefon:0 (424) 237 00 00 Faks:0 424 2122717
Elektronik Ağı:http://www.firat.edu.tr

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/firat-universitesi-cbys>

Bilgi için: CANSER GÜNEŞLİ
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Tel No: -

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-93282220-302.08.01-18622
Konu : Uygulama İzni Hk (Uğur İNCE)

FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) 11.02.2021 tarih ve E-11611387-044-13665 sayılı yazınız.
b) Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığının 12.02.2021 tarih ve E.17436 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı doktora öğrencisi Uğur İNCE'nin, "Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğine Etkisi ve Öğretim Elemanlarının Öğretmen Kimliği Oluşumuna Yönelik Görüşleri" konulu tez çalışması kapsamında geliştirdiği ölçeği, Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi öğretim elemanlarına uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Necip ATAR
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: İlgi (b) Yazı ve Ekleri (... Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BEZE6A9P5 Pin Kodu :64691

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/pau-ebys>

Adres:Kimlik Yerleşkesi Rektörlük Binası 20160/DENİZLİ
Telefon:0 (258) 296 21 51 Faks:0 (258) 296 23 32
e-Posta:oid@pau.edu.tr Elektronik Ağ:http://www.pau.edu.tr/oidb
Kep Adresi: pazrektorluk@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nejla GEBEŞ
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-50913635-044-39342
Konu : Uğur İNCE'nin Tez Çalışması

FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Fırat Üniversitesi Rektörlüğü Elazığ

İlgi : 10.02.2021 tarihli ve 13665 sayılı yazı,

İlgi yazımız gereğince; Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora Programı öğrencisi Uğur İNCE'nin danışmanlığını Doç. Dr. Zeki COŞKUNER'in yürüttüğü "Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğine Etkisi ve Öğretim Elemanlarının Öğretmen Kimliği Oluşumuna Yönelik Görüşleri" isimli tez çalışması kapsamında geliştirdiği ölçeğini Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde uygulama talebinin uygun görüldüğüne ilişkin Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığının 24.02.2021 tarih ve 35792 sayılı yazısı Ek'te gönderilmiştir.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ayşe Gülbin ARICI
Rektör Yardımcısı

Ek: Spor Bilimleri Fakültesi Dek.'nın yazısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BELMZRKEA Pin Kodu :77242
Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü Kampus / Antalya
Telefon No:0242 227 44 00/1300 Faks No:0242 310 15 09
e-Posta:oidb@akdeniz.edu.tr Elektronik Ağ:http://oidb.akdeniz.edu.tr
Kep Adresi:akdenizuniversitesi@hs01.kep.tr

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/akdeniz-universitesi-ebvs/V-BEL9ZRKEZ>

Bilgi için: Arzu Löker
Unvan: Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: 2422274400 (1334)

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sıfır Atık Proje Ortağı

Sayı : E-16110545-302.08.01-2100053618
Konu : Uğur İNCE'nin Anket Uygulaması Talebi

24.02.2021

FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Üniversite, Fırat Ün. 23119
Merkez / ELAZIĞ

İlgi : Bila tarihli 13665 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora Programı öğrencisi ve tez aşamasında olan Uğur İNCE, "**Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri ve Yaşam Becerilerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliğine Etkisi ve Öğretim Elemenlarının Öğretmen Kimliği Oluşumuna Yönelik Görüşleri**" başlıklı çalışmasını üniversitemizde yapmasının uygun olduğuna dair yazı sureti ilişikte sunulmuştur. Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mustafa KURT
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

EK: Yazı Sureti

Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı 34722
Kadıköy / İSTANBUL
Telefon: 0216 777 1200
ogrenci.yenikayit@marmara.edu.tr
Kep Adresi: marmarauniversitesi@hu01.kep.tr

Belgeçayır No: 0216 777 1201
http://oidb.marmara.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Fuat ERDEM
T.ekrisyen

9.ÖZGEÇMİŞ

